

Nr 7-8 (264-265) Lipiec-Sierpień 2012

MEDIUM

ISSN 1425-9397

Gazeta Dolnośląskiej Izby Lekarskiej

Jubileusze:

10 lat ASK we Wrocławiu s. 6

10 lat EMC Instytutu Medycznego s. 8

**130. rocznica urodzin
prof. Antoniego Cieszyńskiego s. 19**

BIOTECHNOLOGIA I FARMAKOLOGIA s. 15

Spis treści

Budujemy nowy Dom Lekarza – cegielki s. 4

Na cito: s. 5

Jubileusze:

10 lat ASK we Wrocławiu s. 6

10 lat funkcjonowania EMC Instytutu Medycznego SA s. 8

20-lecie Wrocławskiego Centrum Okulistycznego s. 11

Co nowego w medycynie?:

Kiedy umiera człowiek? s. 12

Biotechnologia i farmakologia – perspektywy rozwoju na Dolnym Śląsku do roku 2020 s. 14

Nasi stomatolodzy:

Twórcy chirurgii stomatologicznej i szczękowo-twarzowej na Dolnym Śląsku s. 16

Z życia Koła Stomatologów DIL w Lubinie s. 18

Wydarzyło się:

130. rocznica urodzin prof. Antoniego Cieszyńskiego s. 19

Dr Ryszard Jadach laureatem tegorocznej Nagrody Miasta Wrocławia s. 20

XXI Konferencja Młodych Lekarzy pt. „Specjalizacje lekarskie w XXI w.” s. 22

Jeden dzień w Saksonii s. 25

VI Mistrzostwa Polski Lekarzy w Siatkówce Piłkowej s. 26

Koło Lekarzy Seniorów DIL w Jeleniej Górze kontynuuje program zwiedzania zabytków s. 26

Działalność studenckich kół naukowych s. 27

Pasje lekarzy:

Działalność polskiego stomatologa w Kambodży s. 28

Prawo na co dzień:

Dokumentacja medyczna dla lekarza wystawiającego recepty dla siebie i najbliższej rodziny s. 30

Dowody stanowiące podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa s. 31

Szwajcarskie impresje:

Szmer niczym echo wiatru, Pollex magnificus s. 33

Zjazdy Absolwentów Akademii Medycznej we Wrocławiu s. 34

Uchwały DRL i Prezydium DRL s. 35

Konferencje, szkolenia s. 38

Kursy s. 41

Felietony:

Silva Rerum Medicarum Veterum s. 45

Zapiski emeryta s. 45

Pomruk salonów s. 46

Mistrzowie wrocławskiej medycyny – szkice do portretów:

WIKTOR ANTONI JANKOWSKI s. 47

Komunikaty s. 49

Pro memoria s. 50

Ogłoszenia drobne s. 52

Wydawca: Dolnośląska Izba Lekarska

50-333 Wrocław, al. Matejki 6, tel. 798 80 50, fax 798 80 51, redakcja: 798 80 80, 798 80 86, e-mail: redakcja@dilnet.wroc.pl
Konto BGŻ S.A. O/Wrocław 26-2030-0045-1110-0000-0035-6500

Józef Lula – redaktor naczelny, Magdalena Łachut – redaktor, Wiktor Wołodkiewicz – skład i łamanie, Tomasz Janiszewski – projekt okładki

Kolegium Redakcyjne: Andrzej Wojnar – przewodniczący, Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, Igor Chęciński, Jacek Chodorski, Alicja Marczyk-Felba, Andrzej Kierzek, Jakub Trnka, Krzysztof Wronecki, Paweł Wróblewski.

Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń, reklam. Nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do skracania i adiestacji tekstów, opracowania redakcyjnego oraz zmian w tytułach.
Numer zamknięto 27 lipca 2012 r.

CEGIEŁKI NA PRZEBUDOWĘ I ROZBUDOWĘ KAMIENICY PRZY UL. KAZIMIERZA WIELKIEGO 45 – DOMU LEKARZA

Jest Nam niezmiernie miło poinformować, że powiększa się lista ofiarodawców:

1. lek. Danuta Giernatowska-Ostromięcka, 2. prof. Krzysztof Wronecki, 3. lek. dent. Małgorzata Szeliga 3. Magdalena i Igor Chęciński, 4. lek. Wiktor Gilas, 5. dr n. med. Ewa Lewczuk, 6. lek. Janusz Schimmel, 7. prof. Jerzy Kołodziej, 8. dr n. med. Jerzy Szybejko, 9. dr n. med. Grażyna Szybejko-Machaj, 10. prof. nadzw. dr n. med. Gerwazy Świdzki, 11. lek. dent. Piotr Laska, 12. dr n. med. Barbara Bruzewicz-Mikłaszewska, 13. dr Anna Wróblewska, 14. dr n. med. Paweł Wróblewski, 15. dr n. med. Andrzej Wojnar, 16. dr Robert Seifert, 17. dr Jerzy Kupiec, 18. dr n. med. Leszek Bystryk, 19. adw. Sławomir Krześ, 20. dr Ryszard Herbeć, 21. dr Małgorzata Niemiec, 22. dr n. med. Grażyna Wybieralska,	23. dr Bożena Kaniak, 24. lek. stom. Maria Jakowicz-Henrykowska, 25. lek. dent. Hanna Wałachowska-Karaś, 26. prof. Jan Wnukiewicz, 27. lek. dent. Konstanty Sławecki, 28. dr Małgorzata Nakraszewicz, 29. dr Wiesław Marczak, 30. prof. Andrzej Gładysz, 31. prof. Andrzej Kierzek, 32. dr Roman Hajzik, 33. dr Eugeniusz Rząca, 34. dr Stanisław Oszczak 35. dr n. med. Zofia Sozańska, 36. dr Elżbieta Lalka-Szczepanik, 37. dr Tadeusz Szczepanik, 38. dr Halina Norkowska, 39. lek. dent. Hanna Chołuj oraz Śląska Izba Lekarska, Koło przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Wrocławiu, Stowarzyszenie Lekarzy Dolnośląskich i Wychowanków Medycyny Wrocławskiej.

Prosimy o wpłaty na konto:

BGŻ 53 2030 0045 1110 0000 0167 9870 (dopisek „cegiełka na Dom Lekarza”)

Serdecznie dziękujemy!
Dolnośląska Rada Lekarska

Z ostatniej chwili:

Podczas VI Otwartych Regat Żeglarskich o Puchar Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu, rozgrywanych w Olejnicy (27-29.07.2012 r.), załoga Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, której sternikiem był dr n. med. Andrzej Wojnar, zajęła 4 miejsce na 8 startujących załóg. Skład załogi DIL: A. Wojnar, D. Mróz, M. Mróz. Puchar Fair Play, ufundowany przez prezesa DRL dr. n. med. Igora Chęcińskiego, zdobyła załoga ze sternikiem mec. Krzysztofem Bonarem.

A.W.

OŚRODEK
OKULISTYKI
KLINICZNEJ

PRYWATNA DORAŻNA POMOC OKULISTYCZNA
specjalistyczna pomoc w nagłych przypadkach
alternatywa dla ostrego dyżuru

Dyżury w godzinach:

pn-pt: 18⁰⁰-21³⁰ • so: 14⁰⁰-21³⁰ • nd: 12⁰⁰-20⁰⁰

SPEKTRUM OŚRODEK OKULISTYKI KLINICZNEJ

ul. Olszewskiego 58, 51-646 Wrocław

www.spektrum.wroc.pl

☎ 697 212 226

SURSUM CORDA

– mimo wszystko

Szanowne Koleżanki i Koledzy!

Wydawałoby się, że w okresie wakacyjnym, często nazywanym sezonem ogórkowym, treści felietonu powinny dotyczyć spraw łatwych, lekkich i przyjemnych. Niestety wakacje wakacjami, a życie życiem. Stądponiżej nieco przyciężkawy jak na kanikułę temat, spowodowany naszym „receptowym protestem”.

Taka sytuacja w ochronie zdrowia budzi zawsze wiele kontrowersji zarówno wśród naszych pacjentów, jak i wśród lekarzy. Nie dotyczy ona jednak tylko Polski. Pamiętamy niedawne strajki lekarzy czeskich i słowackich. Masowe protesty służby zdrowia występują nawet na tzw. zachodzie Europy. Przykładem z ostatnich dni jest strajk lekarzy w Portugalii. Cytuję za PAP: „Na 10 i 11 lipca 2012 r. portugalscy lekarze odwołali wszystkie zaplanowane operacje. Odbywają się jedynie zabiegi ratujące zdrowie i życie pacjentów. Bez zakłóceń odbywają się zabiegi chemioterapii i radioterapii. Przeprowadzane są także dializy i przeszczepy oraz zbiórka krwi. W mniej pilnych przypadkach chorzy odsyłani są z kwitkiem. Po południu przed siedzibą Ministerstwa Zdrowia w Lizbonie ma się odbyć *biała manifestacja*”. Mimo że szpitale pracują jak w niedzielę i święta, na razie nie doszło do incydentów. I teraz, moim zdaniem, treść chyba najważniejsza – pacjenci portugalscy przyjmują lekarski strajk ze zrozumieniem. Tzw. Ruch Osób Korzystających ze Służby Zdrowia wydał oświadczenie, w którym wspiera akcję protestacyjną, a paraliż w szpitalach i przychodniach określa jako „sprawiedliwy i uzasadniony”. „Lekarze walczą o swoje prawa socjalne i pracownicze” – podkreślają członkowie Ruchu. Zwraca też uwagę fakt, że związki zawodowe zrzeszające medyków ogłosiły datę strajku ponad miesiąc temu. Przez ten czas lekarzom i Ministerstwu Zdrowia nie udało się dojść do porozumienia. Sprzeciw budził przede wszystkim ogłoszony przez resort konkurs na świadczenie usług medycznych dla publicznej służby zdrowia, między innymi sposób kontraktowania lekarzy i białego personelu oraz wycena ich pracy (czytaj obniżka wyceny). W niektórych przypadkach pielęgniarkom proponowano stawkę poniżej 4 euro za godzinę. Związkowcy zarzucili władzom, że doprowadzają krajową służbę zdrowia na skraj upadku.

Wróćmy jednak na nasze podwórko. Kryzys wynikający z konfliktu na linii samorząd lekarski – NFZ spowodował, że zwołaliśmy nadzwyczajne posiedzenie Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej. Wziął w nim udział prezes Porozumienia Zielonogórskiego dr Jacek Krajewski oraz prezes Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej mgr Piotr Bohater. W trakcie dyskusji doszliśmy do wniosku, że potrzebne jest natychmiastowe zwołanie posiedzenia Prezy-

dium Naczelnej Rady Lekarskiej z udziałem Konwentu Prezesów. Stosowny wniosek w tej sprawie przesłałem na ręce prezesa Macieja Hamankiewicza. Trzy dni później doszło do takiego spotkania. 6 lipca uczestniczyłem, jako gość-obszwarator – członek Konwentu Prezesów w spotkaniu na Sobieskiego w Warszawie, którego efektem jest owa prezydialna uchwała.

Uchwała nr 87/12/P-VI Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej w sprawie zawieszenia akcji protestacyjnej podzieliła lekarzy na tych, którzy przyjęli ją ze zrozumieniem, i tych, którzy się z nią nie zgadzają, ba – uważają tę decyzję za zdradę. Dla części lekarzy jest ona aktem przedwczesnej kapitulacji samorządu lekarskiego. Wniosek ten wysuwam na podstawie rozmów i licznych maili przekazywanych na skrzynkę „Kontakt z Prezesem”. Sprawa ma chyba jednak bardziej złożony charakter. Wydaje mi się, że utyskiwań i biadolenia jest zbyt wiele. Jak stwierdził nasz kolega, bądź co bądź rasowy polityk – b. marszałek dr Wróblewski, w polityce trudno o rozwiązanie zero-jedynkowe. Ja nie mam wątpliwości, że to polityka zdominowała działania Narodowego Funduszu Zdrowia. Zwróćmy uwagę, że nasz protest przyniósł pozytywny rezultat – anulowanie rozporządzenia z 30 kwietnia 2012 r. autorstwa byłego prezesa NFZ – dr. Paszkiewicza. Nowe rozporządzenie, autorstwa Pani Prezes Agnieszki Pachciarz, choć dalekie od oczekiwań, częściowo wyszło naprzeciw naszym postulatam.

Zawieszenie protestu oznacza, że nadal będziemy dążyć do:

1. umożliwienia ordynowania leków w oparciu o aktualną wiedzę medyczną, a nie wg tzw. CHPL,
2. zniesienia przymusu występowania lekarza w „ roli księgowego”, który ma oznaczać na receptie odpłatność za lek (czynność ta bowiem nie należy do kompetencji lekarza, co więcej z uwagi na czasochłonność redukuje czas przeznaczony na diagnostykę i leczenie).

Na pytanie – co robić?, odpowiadam, odwołując się do treści uchwały PNRL z 6 lipca 2012 r. – „Zachować szczególną ostrożność i staranność przy wystawianiu recept na leki refundowane”. Wreszcie – last but not least – bardzo serdecznie dziękuję tym wszystkim koleżankom i kolegom, którzy dzielnie wspierali nasz protest. Przegrana bitwa to jeszcze nie cała wojna.

Igor Chęciński

PS:

Podczas głosowania prezesów Okręgowych Izb Lekarskich w sprawie poparcia uchwały PNRL dotyczącej zawieszenia protestu, jako jeden z 3 prezesów, wstrzymałem się od głosu.

Dr Piotr Pobrotyn – dyrektor ASK we Wrocławiu i dr Bogusław Beck – dyrektor ds. leczenia o 10. rocznicy istnienia Akademickiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu i nie tylko...

Mieliśmy dobry pomysł na szpital...

Zdjęcie Adam Zadrzyński

Największa inwestycja Akademii Medycznej i największy ośrodek medyczny na Dolnym Śląsku – Akademicki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu przy ul. Borowskiej obchodzi jubileusz 10-lecia. Uroczyste obchody jubileuszu rozpoczęły się 18 maja i potrwać do 27 października 2012 r.

Dr Piotr Pobrotyn – dyrektor Akademickiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu

10 lat temu, 30 września 2002 r., na mocy uchwały Senatu Akademii Medycznej we Wrocławiu, powstał Akademicki Szpital Kliniczny. Stał się on samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej. Koszt

inwestycji szacuje się na ponad 831 mln zł. Dzięki władzom rektorskim struktury szpitala są sukcesywnie rozbudowywane.

To jedno z najnowocześniejszych centrów medycznych w Polsce. Zajmuje powierzchnię 15,5 ha, rocznie przyjmuje ok. 80 tys. pacjentów. 23 kliniki, 24 poradnie specjalistyczne, ponad 20 pracowni diagnostycznych, największy na Dolnym Śląsku SOR. Jedyne w regionie Centrum Urazowe i największy w regionie Centralny Blok Operacyjny z 20 salami zabiegowymi. W szpitalu działa także Ponadregionalne Centrum Chirurgii Endowaskularnej. Budżet szpitala to 250 mln zł. Mają 1036 łóżek szpitalnych, zatrudniają 26 profesorów, 4 profesorów nadzwyczajnych, 218 doktorów nauk medycznych. Pracuje tu również wielu konsultantów krajowych i wojewódzkich z różnych dziedzin medycyny. Od 2007 r. ASK wykazuje dodatni wynik finansowy. Sposób zarządzania, nowoczesna infrastruktura oraz wyspecjalizowana kadra stanowią główne atuty placówki.

Śmiałe posunięcie z 2010 r. tj. konsolidacja bazy klinicznej to następstwo decyzji rektora Paradowskiego o połączeniu 3 szpitali klinicznych, oczywiście burzliwie, z problemem finansowym. Od 2003 r. szpital przeszedł duży program restrukturyzacji przestrzennej i finansowej. Z 13 lokalizacji w różnych placówkach, kliniki przeniesiono do jednej przy ul. Borowskiej. – Staramy się

regulować powoli dysproporcje finansowe. Dobre wyniki pozwalają spoglądać w przyszłość z optymizmem oraz dozą spokoju. Szpital był długo budowany, wyposażony jest jednak w wysokiej klasy aparaturę. Infrastruktura czy przeznaczone dla pacjentów hotele nie odbiegają od średniej w Polsce. Chcemy być szpitalem o zasięgu europejskim, światowym – mówi dyrektor ASK Piotr Pobrotyn.

”

Przenieśliśmy 640 łóżek w nieco ponad 3 miesiące, cały czas przyjmowaliśmy i leczylimy pacjentów! Pracownikom należy się za to szacunek i słowa podziękowania, bo dobrze wykonali swoje zadania. To fantastyczni ludzie z dużym potencjałem – zaznacza dyr. Pobrotyn

“

Sukcesy

Za niewątpliwy sukces uznać należy restrukturyzację finansową szpitala. Wymagane zobowiązania to niecałe 8 mln zł i perspektywa spłaty długu do końca roku. Sukcesem jest też to, że pracownicy szpitala, mimo dynamicznych zmian, potrafili się dostosować do nowych warunków i skutecznie leczyć chorych. – Przenieśliśmy 640 łóżek w nieco ponad 3 miesiące, cały czas przyjmowaliśmy i leczylimy pacjentów! Pracownikom należy się za to szacunek i słowa podziękowania, bo dobrze wykonali swoje zadania. To fantastyczni ludzie z dużym potencjałem. Kolejnym plusem jest to, że udaje się nam robić z powodzeniem rzeczy nowatorskie, które nie były jeszcze wykonywane w Polsce, na przykład: poród odroczony, eksperymentalne zabiegi neurochirurgiczne, m.in. przeszczep do kręgosłupa komórek glejowych. Nasze spore osiągnięcie to także udany przeszczep wątroby. Uruchomiliśmy SOR i Centrum Urazowe, posiadamy nowoczesne lądowisko dla helikopterów do lądowań całodobowych. Szpital jest otwarty dla wszystkich mieszkańców Dolnego Śląska. Poza tym utożsamiając się z ideą odpowiedzialności społecznej – CSR wprowadzono Kodeks etycznego postępowania pracowników szpitala i powołano Komisję Etyki. Znaczącym uhonorowaniem naszej pracy było przyznanie w 2010 r. przez miesięcznik „Rynek Zdrowia” tytułu Menedżera Rynku Zdrowia w kategorii placówek publicznych. To wyróżnienie nie tylko mojej osoby, ale także wszystkich pracowników ASK – zaznacza dyrektor Pobrotyn.

Pomysł na szpital

– Przede wszystkim unowocześniliśmy obszar zarządzania. Wiem, że są to rzeczy kontrowersyjne, ale zmiana i nowatorstwo kosztuje. Nie zawsze pionierska praca musi być akceptowana. Myślę, że dziś, po paru latach, widać, że mieliśmy dobry pomysł na szpital, ja jako dyrektor i zespół, z którym pracuję. Poza tym mieliśmy i mamy wsparcie i zrozumienie uczelni, a to jest cenne. Ponadto stosujemy nowoczesne instrumenty zarządzania i uprawiamy nowoczesną medycynę. Mówię tu o controllingu, o budżetowaniu i komercji – podkreśla dyrektor Pobrotyn. Szpital przetrwał okres, w którym zmagał się z gigantycznym zadłużeniem. W 2006 r. jego byt był zagrożony ze względu na zobowiązania i zajęcia komornicze. Dzięki pracy i zaangażowaniu całego personelu to zagrożenie udało się oddalić. – Kolejnym kluczowym osiągnięciem jest to, że we współpracy z Akademią Medyczną im. Piastów Śląskich udało się uruchomić Centrum Kliniczne przy ul. Borowskiej i przenieść do niego kliniki i oddziały tworzące ASK. W 2006 r. dysponowaliśmy rozproszoną bazą kliniczną w 13 różnych lokalizacjach, które z uwagi na wiek obiektów wymagały częstych remontów. Z kolei utrzymanie odpowiedniego stanu sanitarno-

-higienicznego było powodem ogromnych wydatków – mówi dyrektor ds. lecznictwa Bogusław Beck.

Aktualnie szpital funkcjonuje w zupełnie innej rzeczywistości, chorzy są hospitalizowani w godnych warunkach, a personel ma nieporównywalnie lepszy sprzęt do leczenia i diagnozowania pacjentów. Jak podkreśla dyrektor Beck wzorowo wywiązali się z roli szpitala referencyjnego dla strefy kibica w trakcie Euro 2012. Otrzymali za to podziękowania od wojewody i Urzędu Marszałkowskiego. – Należy podkreślić, iż uzyskaliśmy normę ISO. Aktualnie prowadzimy kolejny proces akredytacji i certyfikacji, który stwarza szansę na uzyskanie przez ASK certyfikatu międzynarodowego – oznajmia dyrektor Beck i dodaje: – Charakteryzując stan bieżący szpitala muszę zaznaczyć, że już dziś jesteśmy, z uwagi na skalę prowadzonej działalności, gigantem w regionie oraz jednym z największych szpitali w Polsce. Sam blok operacyjny jest perłą. W jego obszarze np. dysponujemy systemami do nawigacji śródoperacyjnej. Jeden, dysegnowany dla zabiegów ortopedycznych, oparty jest o technologię tomografii komputerowej. W obszarze neurochirurgii dysponujemy śródoperacyjnym rezonansem magnetycznym. W momencie instalacji, zgodnie z moją wiedzą, był to dopiero trzeci tego typu system na świecie. Wśród jednostek usługowych chciałbym również wymienić naszą nowoczesną aptekę. W jej obszarze działa system unit dose – czyli przygotowanie dawek leków dla konkretnych pacjentów. To podniesienie bezpieczeństwa chorych, ograniczenie możliwości pomyłki. Dodatkowo pozwala znacznie ograniczyć zużycie leków, średnio wg literatury fachowej o 15-20%. Mówiąc o aptece trzeba też wspomnieć o doskonale wyposażonej pracowni przygotowującej cytostatyki i pracowni żywienia. Wśród zadań inwestycyjnych, które realizujemy, za najważniejsze uważam obecnie wdrażanie zintegrowanego systemu informatycznego szpitala. Oprócz świadczeń medycznych, istotnym obszarem naszej działalności jest kształcenie przeddyplomowe i podyplomowe. Aktualnie, aż 260 lekarzy odbywa w ASK szkolenia specjalizacyjne w trybie rezydentkim. Jesteśmy wręcz zasypywani wnioskami młodych lekarzy, którzy zabiegają o przyjęcie ich na staż podyplomowy i specjalizacyjny – reasumuje dyrektor Beck.

Problemy

Niestety, zarówno wysoko kwalifikowany personel, jak i nowoczesna aparatura, nie są w pełni wykorzystywane. Ograniczeniem są zbyt małe środki z NFZ, uzyskane w procesie kontraktowania. Gdyby NFZ był skłonny przeznaczyć większe kwoty na świadczenia w ASK, moglibyśmy wykorzystać potencjał tkwiący w personelu i w wyposażeniu szpitala. Problemem dla szpitala jest też kwestia dualizmu wynikająca z zatrudnienia na-

Dr Bogusław Beck – dyrektor ds. lecznictwa Akademickiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu

” **Marzę o zamknięciu inwestycji „Centrum Kliniczne Borowska”, czyli wybudowaniu zaplanowanego wiele lat temu pawilonu C. To umożliwiłoby przeniesienie wszystkich klinik stanowiących bazę dla AM. Bez wsparcia finansowego wciąż będzie to jednak marzenie...**

uczycieli akademickich w szpitalu. To kwestia udoskonalenia zasad prawnych, które ściśle określałyby funkcjonowanie nauczycieli akademickich na terenie placówki. Inną kłopotliwą sprawą są niedoskonałości ustawy o zamówieniach publicznych. W odróżnieniu od placówek niepublicznych nie ma tu możliwości wykorzystania narzędzi negocjacyjnych. Cena jest najczęściej podstawowym, często jedynym, kryterium.

Wśród marzeń dyrektor Beck na pierwszym miejscu wymienia zamknięcie inwestycji „Centrum Kliniczne Borowska”, czyli wybudowanie zaplanowanego kiedyś pawilonu C, co umożliwiłoby przeniesienie wszystkich klinik stanowiących bazę dla Akademii Medycznej na ulicę Borowską. Wtedy cała baza kliniczna uczelni, która niedługo będzie już uniwersytetem, zostanie scalona. Bez wsparcia finansowego z zewnątrz wciąż będzie to jednak marzenie.

Magdalena Orlicz-Benedykca

Budynek EMC Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu został rozbudowany w 2009 r.

Zdjęcia z archiwum EMC Instytutu Medycznego SA

Dr Tomasz Andrzejewski - dyrektor EMC Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu

Leczą ludzi i szpitale, czyli 10 lat funkcjonowania EMC Instytutu Medycznego SA

Magdalena Orlicz-Benedycka

EMC Instytut Medyczny SA powstał w 2001 r. jako EuroMediCare Sp. z o.o. Ryzykownego przedsięwzięcia jak na owe czasy, tworzenia pierwszego szpitala – spółki prywatnej w Polsce podjęli się Piotr Gerber i Jarosław Leszczyszyn wraz z zespołem. To pionierska praca. Impulsem do założenia pierwszego w Polsce prywatnego szpitala była zmiana finansowania usług medycznych, czyli wprowadzenie kas chorych. Mogli jednak czerpać wzorce m.in. od naszych zachodnich sąsiadów, gdzie prywatne usługi szpitalne stanowią jedną trzecią rynku. Największy problem stanowiło wówczas pozyskanie finansowania na tę inwestycję, gdyż w naszym kraju nie było podobnych przykładów. Przygotowano dobry biznesplan, dla którego udało się pozyskać przychylność jednego z banków. Po 10 miesiącach, w 2002 r., Szpital Specjalistyczny z Przychodnią EMC leczył już pierwszych pacjentów. Obecnie firma obchodząca jubileusz 10-lecia jest największym w Polsce właścicielem szpitali i przychodni na rynku prywatnych usług medycznych. Spółka rozbudowuje sieć placówek medycznych w Polsce i za granicą. Unikatową cechą EMC Instytutu Medycznego SA jest to, że jako spółka prywatna większość usług realizuje bezpłatnie w ramach kontraktów z NFZ, będąc tym samym elementem publicznego systemu opieki zdrowotnej. Przyjazny model leczenia dostosowany jest do potrzeb każdego pacjenta. Od lekarza POZ, poprzez porady specjalistyczne, pełną diagnostykę, leczenie szpitalne, do opieki nad osobami starszymi w wyspecjalizowanych ośrodkach lub warunkach domowych.

– Sprawne przeprowadzenie takiej inwestycji wymagało dobrego projektu, sprawdzonych ekip oraz zagwarantowanego finansowania. Tak było w przypadku wrocławskiej placówki. W Grupie EMC padł rekord czasu budowy. W 6 miesięcy powstał kilku oddziałowy szpital w Piasecznie. Był on jednak montowany z gotowych modułów, a nie budowany metodą tradycyjną, jak we Wrocławiu. – wspomina Piotr Gerber – prezes EMC Instytutu Medycznego SA.

Szpitale należące do sieci świadczą usługi dla ponad 850 tys. mieszkańców województwa dolnośląskiego, opolskiego, zachodniopomorskiego, śląskiego oraz mazowieckiego. Do 2015 r. plano-

wane jest uruchomienie kolejnych jednostek i objęcie opieką medyczną 5% populacji mieszkańców Polski (ok. 2 mln osób).

Lecząc ludzi i szpitale...

Zasadnicza działalność firmy sprowadza się do budowy nowych jednostek, tam gdzie jest na nie zapotrzebowanie, poza tym przekształcanie starych, mało wydajnych i źle zarządzanych szpitali publicznych w nowoczesnie działające ośrodki medyczne. W strukturze spółki funkcjonują też specyficzne działy, przygotowujące proces przyjęcia i przekształcania placówek, projektowania

i modernizacji. – Średnio proces restrukturyzacji szpitala zajmuje nam ok. 24 miesiące. Przed wszystkim inwestujemy w modernizację placówki, zakup nowego sprzętu oraz wprowadzenie nowego systemu informatycznego. Nasi specjaliści badają koszty generowane przez szpital i możliwości ich ograniczenia. Należy jednak pamiętać, że we wszystkich przejmowanych placówkach zwiększyliśmy zakres oferowanych usług – dodaje Piotr Gerber.

O bezpieczeństwie i jakości nie trzeba nawet wspominać. Firma ma spore osiągnięcia jeśli chodzi o rankingi i nagrody, m.in.: Dolnośląski Certyfikat Gospodarczy, Dolnośląski Gryf – Nagroda Gospo-

darcza, Eurocertyfikat 2008 i 2009, Gazele Biznesu, Diamenty Forbesa, 4 lata pod rząd Szpital EuroMediCare zajmował II miejsce w rankingu dziennika „Rzeczpospolita” wśród wszystkich szpitali publicznych w Polsce. W placówkach poza świadczeniami objętymi kontraktami NFZ rozwija się też linia usług oferowana klientom odpłatnie. W 2007 r. spółka rozpoczęła działalność na terenie Irlandii.

Problemy Instytutu EMC

– Pomimo 10 lat działalności nie udało się nam całkowicie zmienić postrzegania sektora prywatnych szpitali w Polsce. Wciąż musimy odpierać zarzuty, że wybieramy najbardziej opłacalne procedury i nie prowadzimy takich oddziałów jak pediatria czy choroby wewnętrzne. Głoszących podobne tezy zapraszam do powiatowych szpitali EMC. Tam znajdują wyżej wymienione oddziały oraz całodobowe Izby Przyjęć lub Szpitalne Oddziały Ratunkowe – wyjaśnia Piotr Gerber i dodaje: – Szpitale Grupy EMC nie stronią od ważnych z punktu widzenia pacjenta, a jednocześnie trudnych ekonomicznie, wyzwań. W kilku placówkach prowadzimy zakłady opiekuńczo-lecznicze i hospicja. W jednym ze szpitali podjęliśmy się, we współpracy z oddziałem NFZ, zorganizowania oddziałów dla dzieci terminalnie chorych. Przedsięwzięcie to realizujemy od kilku lat, zapewniając opiekę ciężko chorym, małym pacjentom z terenu kilku województw. Z tego powodu przykro jest słyszeć po raz kolejny, że wybieramy wisienki na torcie.

Usługi

80% przychodów Grupy EMC stanowią środki z Narodowego Funduszu Zdrowia. Pozostałe 20% to przychody z usług komercyjnych. W lipcu 2010 r. spółka podpisała umowę z największą niemiecką Kasą Chorych, a we wrześniu 2011 r. z trzema holenderskimi Kasami Chorych. – Jesteśmy jedynym partnerem obsługującym te podmioty w Polsce. W ciągu roku leczymy ponad 1000 zagranicznych pacjentów. W 2011 r. w jednostkach należących do sieci EMC wykonano (łącznie z NFZ) blisko 60 tys. hospitalizacji i udzielono ponad 800 tys. porad ambulatoryjnych – reasumuje prezes EMC Instytutu Medycznego SA.

Dominują dwie specjalizacje – ortopedia i chirurgia plastyczna. W mniejszym stopniu chirurgia ogólna, chirurgia endoskopowa, urologia, chirurgia szczękowo-twarzowa, laryngologia. Chirurgii pla-

stycznej i chirurgii szczękowo-twarzowej nie mamy zakontraktowanej przez NFZ, zatem są to wyłącznie pełnopłatne zabiegi (wielu pacjentów to obcokrajowcy). Mamy zorganizowaną indywidualną opiekę nad pacjentem. Chory „biznesowy”, który przyjeżdża na leczenie, jest od początku pilotowany przez jedną osobę z recepcji, która dba o to, aby dobrze się u nas czuł. To ułatwia poruszanie się po szpitalu podczas leczenia – podkreśla dyrektor ds. lecznictwa EMC Szpitala Specjalistycznego z Przychodnią we Wrocławiu dr Tomasz Andrzejewski.

Prezes Gerber pytany o powody złej sytuacji szpitali publicznych wyjaśnia, że za ten stan rzeczy odpowiada ich złe funkcjonowanie. – Nie czuję się upoważniony do przedstawiania recepty na uzdrowienie wszystkich polskich szpitali. Ustawa o działalności leczniczej, która weszła w życie 1 lipca 2011 r., zmusza samorządy w określonych sytuacjach do przekształcenia szpitali należących do samorządu w spółkę prawa handlowego. Chodzi o sytuację, gdy samorząd nie pokryje straty placówki za 2012 r. Wówczas przekształcenie będzie obligatoryjne. Z tego powodu spodziewam się, że dużo szpitali będzie musiało ulec komercjalizacji. Mam nadzieję, iż lokalne władze zdecydują się wtedy na pozyskanie inwestora dla szpitali, który „uzdrowi” tę placówkę z korzyścią dla pacjentów. Liczę, że nie bez znaczenia będzie wieloletnie doświadczenie Grupy EMC w przekształcaniu szpitali i nasza spółka będzie w pierwszej kolejności zapraszana do współpracy.

Ekonomia i NFZ

– Wycena procedur w ramach kontraktu z NFZ jest taka sama w przypadku placówek publicznych i prywatnych. Oczywiście tak jak wszystkie szpitale uważamy, że procedury powinny być lepiej wyceniane. Problemem jest jednak brak środków. Od wielu lat, w ramach

Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Szpitali Prywatnych, postulujemy o zwiększenie składki na zdrowie. Wydatki na ochronę zdrowia są bowiem w naszym kraju kilkukrotnie, a nawet kilkunastokrotnie niższe, niż w innych krajach Europy.

To ludzie stanowią o sile tego miejsca....

– Mamy 74 łóżka. W ubiegłym roku hospitalizowaliśmy 6600 pacjentów. Większość z nich to pacjenci z NFZ. Ponadto to pacjenci komercyjni, czyli leczeni

Sieć szpitali EMC Instytutu Medycznego

EMC Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu to bardzo nowoczesna placówka.

Szpital św. Rocha w Ozimku

Szpital św. Antoniego w Ząbkowicach Śląskich

Szpital św. Jerzego w Kamieniu Pomorskim

Sieć szpitali EMC Instytutu Medycznego

Szpital „Mikulicz” w Świebodzicach

Szpital „Bukowiec” w Kowarach

Szpital Geriatryczny
w Katowicach

Szpital św. Anny w Piasecznie

ze środków prywatnych bądź z umów z różnymi towarzystwami ubezpieczeniowymi. W bieżącym półroczu mieliśmy ok. 900 osób leczących się z własnych środków. Bilansujemy się między innymi dzięki procedurom pełnopłatnym, które pozwalają na przetrwanie. Na czym zarabiamy? Staramy się zarabiać na wszystkim. Trudno sobie wyobrazić, że mały szpital posiadający 74 łóżka zarobi wyłącznie na pacjentach komercyjnych. Wiele zależy od stopnia zamożności społeczeństwa i chęci korzystania z prywatnych usług – mówi dyrektor EMC Szpitala Specjalistycznego z Przychodnią we Wrocławiu dr T. Andrzejewski.

Ekonomia NFZ

– Co roku borykamy się z obniżeniem wysokości kwot, które NFZ przeznacza na leczenie naszych pacjentów. Nie obrażamy się. Tak jest, dostajemy mniej, inni dostają więcej. Jesteśmy dokładnie „prześwietlani”, nie ma żadnej taryfy ulgowej. Ze względu na zbyt skromne finansowanie przez NFZ również i u nas tworzą się kolejki do specjalistów. Np. na operacje ortopedyczne czeka się rok. To sytuacja dość absurdalna. Niestety, nawet kolejki do operacji czy do specjalistów nie wpływają na wysokość kontraktu z NFZ. Moglibyśmy na przykład zoperować na Oddziale Ortopedycznym, w ramach refundacji 60 osób miesięcznie, ale mamy pieniądze na wykonanie 30 zabiegów. Nie ma środków, a ich dystrybucja jest taka, a nie inna. Oczywiście szpitale publiczne dostają kontrakty dużo większe, my jesteśmy uzupełnieniem rynku medycznego. To dwa zupełnie różne światy, inna skala – choć problemy przecież takie same – zaznacza dyrektor T. Andrzejewski.

Największe wyzwania...

– Niezmiennie to kwestia utrzymania się na rynku. Nie mamy wpływu na uregulowania biznesowe, ustalenia dot. wyceny poszczególnych procedur. Z ustalonego planu finansowego NFZ wynikają potem kwoty, jakie przeznaczone są na finansowanie leczenia w poszczególnych specjalnościach. Budowanie biznesu z pewną perspektywą wymaga określonych przesłanek. Muszę znać podstawowe wielkości, na podstawie których mogę zaplanować funkcjonowanie szpitala. Mogę kupić drogą aparaturę medyczną, ale muszę mieć biznesplan, który opiera się na pewnych założeniach. Np. zakładam, że spłacę sprzęt w określonym czasie, otrzymując pie-

niądze za procedury zrealizowane w ramach umów zawartych z NFZ w danej wysokości przez rok czy dwa. Jeśli jednak kontrakt jest mniejszy, amortyzacja z planowanego roku/dwóch rozciągnie do trzech czy czterech. To jest poważny problem, który utrudnia planowanie i zbilansowanie się szpitala. Cały czas się obawiam, że otrzymam mniej pieniędzy niż było w planie. Byłbym spokojniejszy, wiedząc, jakie jest finansowanie w perspektywie dłuższej niż rok – podkreśla dyrektor T. Andrzejewski.

10 lat funkcjonowania Szpitala Specjalistycznego z Przychodnią we Wrocławiu

– Pierwszy sukces to fakt, że szpital w ogóle ruszył. W 2001 r. w tym miejscu była łąka. Powstał szpital, a my byliśmy pionierami, musieliśmy się odnaleźć w nowym systemie. Kiedy zaczynałem tu pracę, przechodząc ze Szpitala Kolejowego, część osób nie wróżyła mi powodzenia. Nie było i nie jest łatwo, ale nie żałuję swojej decyzji. Wypracowaliśmy własne standardy, a formuła szpitala szybko się wypełniała, aż zrobiło się zbyt ciasno. W 2009 r. dobudowano drugą część placówki – opowiada dr T. Andrzejewski i dodaje: – Drugim osiągnięciem było pogodzenie fundamentalnej kwestii. Potrzebny był szpital trochę „na wyrost”, ale z drugiej strony trzeba było też ograniczyć rozmiary inwestycji, aby nie stworzyć molocha, którego nie da się zapełnić pacjentami. Trzecim sukcesem – uważam, że największym – są ludzie, pracownicy EMC. W naszym szpitalu zatrudniamy osoby o najwyższych kwalifikacjach, także z tytułami profesorskimi. Taka sytuacja w sposób naturalny mobilizuje pozostałych.

Część osób pracuje z nami od początku, niektórzy przeszli już na emeryturę. Do zespołu dołącza dużo młodych, kreatywnych osób i uważam, że dobrze się z nimi pracuje. To ludzie stanowią o sile tego miejsca. Trzymamy się standardów i staramy się, aby były coraz lepsze ku zadowoleniu i bezpieczeństwu pacjentów. Nasz personel ma świadomość, że praca u nas wygląda trochę inaczej. Wydajność pracy jest jednak wyższa niż w innych podobnych instytucjach. Płacimy za efektywność w pracy, mamy wypracowane własne systemy motywacyjne. Pracownicy nie odchodzą od nas. Są oczywiście i minusy, jak w każdym miejscu, ale staramy się, aby było ich jak najmniej.

Zdjęcia A. i A. Matheisel-Mendocha

O przeszłości i przyszłości laserowej korekcji wad wzroku mówił dr n. med. Piotr Regiec.

Wykład dr n. med. Jolanty Markuszewskiej-Żelbromskiej – dyrektora WCO pt. „Nowości w chirurgii zaćmy i refrakcji” cieszył się dużym zainteresowaniem.

Jubileusz 20-lecia Wrocławskiego Centrum Okulistycznego

Czeszów, 25-26 maja 2012 r.

Wojciech Dźwigoński

W dniach 25-26 maja 2012 r. w hotelu „Nieżyły Młyn” w Czeszowie koło Wrocławia odbyły się obchody jubileuszu 20-lecia Wrocławskiego Centrum Okulistycznego. Uroczystość połączono z konferencją zatytułowaną „Okulistyka przyszłości WCO 2012”. Wśród zaproszonych gości znalazło się wielu znakomitych lekarzy, specjalistów w swoich dziedzinach oraz przyjaciół i stałych współpracowników Centrum. Na dwudniową imprezę przybyło ponad 150 gości z Dolnego Śląska. Uroczystość uświetniła swoją obecnością konsultantka wojewódzka ds. okulistyki prof. dr hab. n. med. Marta Misiuk-Hojoła.

Założycielką Wrocławskiego Centrum Okulistycznego jest dr n. med. Jolanta Markuszewska-Żelbromska. Początki istnienia Centrum sięgają 1992 r., kiedy to założona przez dr Markuszewska-Żelbromską prywatna praktyka przekształciła się z czasem we Wrocławskie Centrum Okulistyczne z siedzibą we Wrocławiu przy ulicy Piwnej 13. W 2010 r. siedziba firmy została przeniesiona do nowoczesnego lokalu przy ul. H. Sienkiewicza 33a we Wrocławiu.

Zakres usług oferowanych przez WCO od samego początku stale ulegał poszerzeniu. Od 1995 r. dr Markuszewska-Żelbromska, jako pierwsza we Wrocławiu i jedna z pierwszych w Polsce, rozpoczęła wykonywanie ambulatoryjnych zabiegów mikrochirurgicznych, w tym usuwanie zaćmy metodą fakoemulsyfikacji. Domeną WCO stały się również zabiegi laserowej korekcji wzroku, a założony Ośrodek Chirurgii Laserowej był pierwszą tego typu placówką na Dolnym Śląsku.

Spotkanie w Czeszowie było doskonałą okazją do przywołania wspomnień. Opowiadając o 20-letniej historii Centrum oraz sposobie kierowania nim, dr Markuszewska-Żelbromska podkreśliła, że tak znaczący rozwój placówki połączony z europejskimi standardami leczenia pacjentów nie byłby możliwy bez zaangażowania jej członków, pracowników i lekarzy.

Konferencja pt. „Okulistyka przyszłości WCO 2012” wzbudziła ogromne zainteresowanie. Największe towarzyszyło prelekcji dr Markuszewskiej-Żelbromskiej „Nowości w chirurgii zaćmy i refrakcji”, w której przedstawiła najnowsze doniesienia uzyskane m.in. podczas tegorocznego sympozjum ASCRS w Chicago. Dr n. med. Piotr Regiec omówił temat „Past & Present laserowej korekcji wad wzroku”. W trakcie wystąpienia wskazał istotne różnice pomiędzy obecną, operacyjną techniką laserowej korekcji wzroku, a stanem sprzed kilkunastu lat. „Ozdobę” sesji wykładowej stanowił wykład „Oko w okulistyce” dr. Jana Macieja Żelbromskiego. Część wykładową zakończyły prezentacje sponsorów z firmy Alcon Moniki Damsz-Majchrowskiej oraz Ewy Wojewódzkiej-Moryło na temat soczewek wewnątrzgałkowych oraz wybranych aspektów farmakoterapii w okulistyce.

W ocenie uczestników i gości spotkania konferencja spełniła merytoryczne oczekiwania. Pozostaje mieć nadzieję, że równie udana impreza zostanie zorganizowana w przyszłym roku.

Zdjęcie z archiwum autora

Prof. dr hab. Dariusz Patrzalek – specjalista chirurgii ogólnej, naczyniowej i transplantacyjnej, Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej AM we Wrocławiu.

Przedmowa do artykułu prof. Wojciecha Rowińskiego pt. „Kiedy umiera człowiek?”

Nie lubimy dyskutować o śmierci, choć jest ona stale obecna w naszej pracy. Artykuł Profesora Rowińskiego, chirurga oraz jednego ze współtwórców polskiej transplantacji narządowej skłonić ma do refleksji i w zamiarze Autora pobudzić środowiskową dyskusję na ten trudny temat.

Dlaczego jest to ważne? Otóż przeszczepianie narządów wymaga szczególnej akceptacji społecznej – w tym najbardziej po stronie personelu medycznego. Wbrew powszechnemu mniemaniu to nie negatywne nastawienie rodzin i bliskich potencjalnych dawców jest największą przeszkodą w zapewnieniu odpowiedniej liczby przeszczepień w Polsce. Rejestrujemy od 10% do 15% odmów – braku akceptacji na propozycje pobrania narządów i tkanek (w Holandii i Niemczech ok. 40%). Większym problemem jest brak odpowiedniego stosunku części personelu medycznego do zagadnień związanych z umieraniem. Wspomniana na początku niechęć mentalna powoduje wtórnie nieznaną zagadnienia, nieznaną regulacji prawnych, nieznaną zasad i procedur diagnostycznych i różnorakie obawy niewynikające z EBM – medycyny opartej na faktach. Z tego powodu istotnym jest uważne przeczytanie artykułu oraz wymiana refleksji, które się nasuną lub wynikają z własnych doświadczeń.

Liczę na liczne głosy Koleżanek i Kolegów i ich upowszechnianie na łamach naszego izbowego pisma.

Dariusz Patrzalek

Zdjęcie z archiwum autora

Prof. dr hab. med. Wojciech Rowiński – konsultant krajowy w dziedzinie transplantologii klinicznej

Kiedy umiera człowiek?

Każda publiczna dyskusja o transplantologii obarczona jest obawą o społeczny odbiór tej niezwykle istotnej, a zarazem budzącej wiele emocji i obaw gałęzi medycyny. Wypowiadając się na tematy związane z przeszczepianiem, chirurg transplantolog musi sobie zdawać sprawę ze skutków, jakie mogą przynieść jego słowa oraz z nieporozumień i kontrowersji, jakie otaczają kwestię przeszczepiania narządów w dyskusji publicznej. Duża część wątpliwości dotyczących etycznej strony przeszczepiania wynika z faktu, że jest to dziedzina medycyny fundamentalnie związana z kwestiami śmierci i życia oraz z niełatwym zadaniem wytyczenia granicy pomiędzy nimi.

Przez setki lat medycyna posługiwała się klasycznym kryterium śmierci. Śmierć oznaczała, że doszło do nieodwracalnego ustania krążenia krwi i czynności oddechowej. Rozpoznanie zgonu opierało się o stwierdzenie trwałej utraty przytomności, braku akcji oddechowej, ustania krążenia, braku odruchów, ochłodzenia i zblednięcia powłok oraz rozszerzenia źrenic.

Rozwój anestezjologii i intensywnej terapii spowodował, że po zatrzymaniu krążenia i akcji oddechowej, czyli śmierci klinicznej, w wyniku prawidłowo prowadzonej akcji resuscytacyjnej można je przywrócić. W powodzeniu zabiegów resuscytacyjnych decydującą rolę odgrywa ośrodkowy układ nerwowy. Skuteczna reanimacja ma miejsce wtedy, gdy po upływie pewnego czasu mózg

podejmuje samodzielną pracę. Jest to możliwe tylko wtedy, kiedy zabiegi resuscytacyjne podjęto i prawidłowo przeprowadzono w okresie pierwszych kilku minut po wystąpieniu śmierci klinicznej. Każdy lekarz, który prowadził akcję resuscytacyjną doskonale jednak wie, że zaprzestaje się działania, gdy nie udaje się przywrócić czynności serca i/lub, gdy pojawiają się objawy śmierci mózgu.

Czasami pomimo prawidłowo stosowanej akcji resuscytacyjnej dochodzi do nieodwracalnego ustania czynności mózgu czyli do śmierci osobniczej. Nawet wówczas, gdy udało się przywrócić czynność serca i krążenie krwi, a dzięki zastosowaniu sztucznej wentylacji respiratorem wymianę gazową (co powoduje, że podtrzymywana jest czynność nerek, wątroby i innych narządów), dochodzi do nieodwracalnego ustania czynności mózgu. Nieodwracalne ustanie czynności mózgu, jednoznaczne ze śmiercią osobniczą oznacza stan, z którego nie ma odwrotu. Po pewnym czasie dochodzi do śmierci biologicznej całego organizmu i pojawiają się znamiona śmierci. Śmierć jest zjawiskiem zdysocjowanym. Oznacza to, że poszczególne tkanki i narządy nie umierają w tym samym czasie. Człowiek umiera jednak, gdy dochodzi do śmierci mózgu jako całości. Rozpoznanie zgonu pacjenta jest obowiązkiem lekarza. Po rozpoznaniu zgonu pacjenta wypełniamy kartę zgonu, a władze administracyjne wystawiają akt zgonu który pozwala na organizację pogrzebu. Kiedy zatem mamy prawo rozpoznać zgon pacjenta?

Kryteria rozpoznania zgonu muszą odpowiadać koncepcji śmierci. Osoby wierzące różnych wyznań są przekonane, że w następstwie zgonu dusza opuszcza ciało. Ta koncepcja może wydawać się przekonująca, ale ze zrozumiałych względów niemożliwe jest ustalenie jakichkolwiek kryteriów. Zgon człowieka rozpoznajemy wtedy, kiedy dochodzi do nieodwracalnego ustania krążenia i czynności oddechowej lub gdy rozpoznajemy śmierć mózgu.

W 1968 roku na spotkaniu Światowego Stowarzyszenia Lekarzy (WMA) ogłoszono tzw. Deklarację z Sydney, czyli „Komunikat na temat śmierci”. W deklaracji tej zastąpiono frazę „śmierć na skutek ustania czynności serca” „śmiercią mózgową”. W tym samym roku Nadzwyczajna Komisja Uniwersytetu Harvard w Bostonie opracowała definicję śmierci mózgowej. Stanowisko komisji harwardzkiej, w porozumieniu z Amerykańskim Stowarzyszeniem Lekarzy, utworowało drogę do prawnego uregulowania kwestii kryterium śmierci. W tym celu w 1980 roku powołano w USA Prezydencką Komisję ds. Studiów Problemów Etycznych w Medycynie oraz Badań Biomedycznych i Behawioralnych, która w Akcie Jednolitego Ustalania Śmierci (Uniform Determination of Death Act – UDDA) zaleciła stosowanie kryterium śmierci mózgu wszystkim stanom w Ameryce.

Definicja śmierci mózgowej, w której śmierć mózgu oznacza śmierć organizmu jako całości, została przyjęta przez większość krajów. Najszybciej, bo w marcu 1972 roku, zalegalizowano ją w Finlandii. W Polsce wprowadzono ją 1 lipca 1984 roku komunikatem Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej. Zmodyfikowano ją w niewielkim stopniu dwukrotnie – w roku 1994 i 1996. Obecnie obowiązujące wytyczne znalazły się w obwieszczeniu Ministra Zdrowia z 17 lipca 2007.

Wysoce postawieni przedstawiciele prawie wszystkich religii świata zaakceptowali koncepcję śmierci mózgu jako śmierci człowieka. Papieska Rada „Cor Unum” w 1981 roku, powołując się na medyczny, społeczny i prawny stan związany z określeniem kryterium śmierci, stwierdza: „Wzrasta jednak zgoda co do tego, że za zmarłego należy uznać człowieka,

u którego zostałby stwierdzony całkowity i nieodwracalny brak aktywności mózgu (śmierć mózgową)”.

Papieska Akademia Nauk w „Deklaracji o sztucznym przedłużaniu życia i dokładnym ustaleniu momentu śmierci” z 21 października 1985 roku formułuje w tym względzie wyraźne stanowisko. „Osobę uznaje się za zmarłą, gdy doznała nieodwracalnej utraty wszelkiej zdolności utrzymania czynności ustrojów integracyjnych i koordynacyjnych – tak fizycznych, jak i umysłowych. W czasie dyskusji stwierdzono, że śmierć mózgu jest prawdziwym kryterium śmierci, bowiem ostateczne ustanie czynności krążenia i oddychania prowadzi bardzo szybko do śmierci mózgowej”.

W 1986 roku Międzynarodowa Islamska Akademia Fiqh wydała fatwę numer 5, w której napisano: „Osobę uważa się za zmarłą i wszelkie związane prawa szariatu mają zastosowanie, gdy „[...] wszelkie podstawowe czynności mózgu ulegną kompletnemu zatrzymaniu, bez możliwości ich przywrócenia”. W tym samym roku Naczelny Rabinat Izraela, po powołaniu specjalnej komisji złożonej z lekarzy i rabinów stwierdził, że śmierć mózgu jest wystarczającym kryterium w świetle tradycji prawa halachicznego.

Koncepcji śmierci mózgu towarzyszą ściśle określone kryteria jej rozpoznania. W rozpoznaniu zgonu nie ma miejsca na pomyłkę. W Polsce śmierć mózgu rozpoznaje komisja złożona z trzech lekarzy specjalistów, opierając się na bardzo precyzyjnie przedstawionych wytycznych, które opracował zespół powołany przez Ministra Zdrowia. Wytyczne opublikowane zostały w postaci obwieszczenia Ministra Zdrowia, a zasady stosowania śmierci mózgu jako równoznacznej z rozpoznaniem zgonu umieszczone w Ustawie o Pobieraniu, Przechowywaniu i Przeszczepianiu Komórek, Tkank i Narządów (2009).

Być może takie usadowienie definicji śmierci w aktach prawnych powoduje w percepcji środowiska lekarskiego w Polsce (i chyba nie tylko w Polsce) rozpoznanie śmierci mózgu dla rozpoznania zgonu pacjenta wykorzystywane jest prawie wyłącznie w przypadku, gdy dochodzi do zamiaru pobrania narządów w celu ich przeszczepienia. Liczba chorych, którzy umierają na oddziałach intensywnej terapii, neurologii i neurochirurgii w Polsce jest bardzo znaczna. W 2010 roku w Polsce spośród 55 000 pacjentów leczonych w OIT zmarło 18500 osób. Z danych opracowanych przez Komisję Europejską wiadomo, że u ponad 3500 z tych pacjentów można było rozpoznać śmierć mózgu i zakończyć terapię, wypełnić kartę zgonu i przekazać zwłoki chorego rodzinie w celu pochówku. W Katalogu Świadczeń NFZ umieszczona jest procedura komisyjnego rozpoznania zgonu. W tym samym roku śmierć mózgu rozpoznano zaledwie u 550 pacjentów, u których rozważano pobranie narządów do przeszczepienia.

Zaprzestanie uporczywej terapii u pacjentów, u których wystąpiły objawy śmierci mózgu jest w pełni etyczne. Z ekonomicznego punktu widzenia zwiększyłyby to dostępność łóżek na oddziałach IT, a ponadto pozwoliło na zaoszczędzenie pieniędzy, które mogłyby być wykorzystane na leczenie ciężko chorych.

Czy zatem mamy w Polsce sytuację, w której inaczej rozpoznaje się zgon pacjenta, od którego mają być pobrane narządy do przeszczepienia, a w odmienny sposób u pozostałych? Nie wydaje mi się, aby przyczyną takiego stanu rzeczy był brak wiedzy dotyczącej rozpoznawania śmierci mózgu.

Przyczyn trzeba szukać gdzie indziej. Byłoby dobrze, gdyby ten krótki artykuł rozpoczął dyskusję w środowisku lekarskim na temat rozpoznawania zgonu.

Biotechnologia i farmakologia – perspektywy rozwoju na Dolnym Śląsku do roku 2020

Z inicjatywy Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego w latach 2009-2011 realizowany był projekt pt. „Identyfikacja potencjału i zasobów Dolnego Śląska w obszarze nauka i technologie na rzecz poprawy jakości życia” („Quality of Life”) oraz wytyczenie przyszłych kierunków rozwoju – badania metodami foresight.

Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013. W wyniku prac związanych z tym projektem powstał obszerny raport, który w wersji zarówno elektronicznej, jak i papierowej, został udostępniony licznym podmiotom naukowym i gospodarczym, a także administracyjnym, w tym Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Dolnośląskiego. Autorami raportu są przedstawiciele środowiska naukowego, gospodarczego, administracji regionalnej oraz przedstawiciele szeroko rozumianego społeczeństwa regionu Dolnego Śląska.

Prace nad projektem podzielone zostały na trzy obszary: biotechnologia i farmaceutyka, bezpieczna żywność i ochrona środowiska. W pierwszej z wymienionych grup znaleźli się profesorowie: Adam Szeląg, Irena Choroszy-Król, Grzegorz Terlecki, Kazimierz Gąsiorowski, Anna Wiela-Hojeńska i Piotr Ziółkowski reprezentujący Akademię Medyczną we Wrocławiu. W zespole opracowującym informacje z zakresu biotechnologii i farmakologii znaleźli się także profesorowie: Jan Szopa-Skórkowski, Jacek Otlewski i Dariusz Rakus z Uniwersytetu Wrocławskiego. Przedstawicielem Dolnośląskiej Izby Lekarskiej był dr Andrzej Wojnar, zaś mgr Józef Patkiewicz reprezentował Towarzystwo Walki z Kalectwem. W pracach uczestniczyli również dr Piotr Kollbek z Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Publicznego we Wrocławiu, dr Jerzy Sypuła z Wydziału Zdrowia Departamentu Polityki Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego i Tomasz Głowka z Narodowego Funduszu Zdrowia. Zespół uzupełniali kolejni eksperci: prof. Marek Langner z Politechniki Wrocławskiej, prof. Jacek Rybka z Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN, dr Jacek Doskocz z EIT+ oraz prof. Marcin Łukaszewicz z Uniwersytetu Wrocławskiego. Kierownikiem merytorycznym projektu został prof. Jerzy Hanuza z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

W projekcie, który oparty był głównie na dwóch turach ankiet Delphi obejmujących kilkaset pytań z zakresu biotechnologii i farmakologii, oraz na analizie dostępnej literatury fachowej, rozmowach ze specjalistami licznych dziedzin nauki, ludźmi biznesu oraz reprezentantami szeroko pojmowanego społeczeństwa, w tym przedstawicielami towarzystw spo-

łecznych, kulturalnych i naukowych, wzięło udział około 300 osób podzielonych na wyżej wymienione trzy grupy tematyczne.

Głównym celem tego projektu było określenie potrzeb Dolnego Śląska w zakresie technologii służących podniesieniu jakości życia oraz podniesieniu poziomu wykorzystania technologii jako zaplecza dla kreowania innowacyjnej gospodarki opartej na wiedzy. Ważnym aspektem w projekcie stało się także określenie przyszłych kierunków rozwoju potencjału naukowo-technologicznego naszego regionu w latach 2012-2020. Autorzy projektu wiele uwagi poświęcili również kwestiom zwiększenia efektywności współpracy naukowo-gospodarczej (relacje nauka – biznes), innowacyjności oraz podniesienia poziomu materialnego mieszkańców regionu. W najbliższych latach powinno się to z kolei przełożyć na spadek bezrobocia, zmniejszenie dysproporcji rozwojowych pomiędzy centrum regionu i jego peryferiami, zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych, również działających w branży biotechnologicznej oraz farmaceutycznej. Wymienione dwie dziedziny są na obszarze Dolnego Śląska reprezentowane bardzo skromnie, a ich udział w tworzeniu PKB, zwiększaniu wpływów z podatków oraz powstawaniu nowych miejsc pracy, np. poprzez tworzenie małych i średnich przedsiębiorstw, jest bardzo mały.

Autorzy projektu założyli, że jednym z końcowych produktów tego przedsięwzięcia będzie wspomniany raport zawierający prognozowane scenariusze kierunków rozwoju badań naukowych i technologicznych na Dolnym Śląsku. Raport liczy ponad 370 stron druku oraz dodatkowo opracowanie elektroniczne o rozmiarze około 170 MB. W związku z powyższym streszczenie zawartych w nim informacji w jednym artykule jest bardzo trudne. Z punktu widzenia środowiska medycznego, lekarskiego, pielęgniarskiego i farmaceutycznego warto jednak zwrócić uwagę na kilka zagadnień poruszonych w raporcie. Są to m.in.: kwestia opracowania szczegółowych standardów postępowania i leczenia farmakologicznego poszczególnych jednostek chorobowych z uwzględnieniem kosztów niezbędnych leków, wprowadzenie zakazu sponsorowania lekarzy przez producentów, opracowania i wdrożenia prostych w wykonaniu i niedrogich metod diagnostycznych dla całej populacji. Z perspektywy nie tylko medycznej, ale również biotechnologicznej do istotniejszych problemów poruszonych w raporcie należały: opracowanie nowych, wybiórczych leków przeciwnowotworowych, rozwój transplantologii i wykorzystanie biotechnologii do wytwarzania tkanek i komórek, leczenie bakteriofagami, stworzenie systemu finansowo-prawnego dla ułatwienia organizacji lokalnych centrów innowacyjno-gospodarczych w zakresie biotechnologii i w przemyśle farmaceutycznym. Inne ważniejsze kwestie to m.in.: zniesienie podatku od aportu „know-how” wnoszonego przez osoby fizyczne w zakresie zaawansowanych bio-

technologii dla ułatwienia podejmowania przez nie inicjatyw gospodarczych lub wydatne zwiększenie środków na badania i wdrożenia nowych materiałów biotechnologicznych i farmakologicznych. Kolejne istotne problemy to także zapewnienie bezpłatnego dostępu osobom niepełnosprawnym do najnowszych metod technologii przywracającym im sprawność do pracy i samodzielnego funkcjonowania oraz wprowadzenie nowego sposobu zarządzania instytucjami naukowymi (również, i może przede wszystkim, uniwersytetami medycznymi) oraz ich nowej struktury organizacyjnej na podobieństwo firm przemysłowych lub spółek (zarząd, rada nadzorcza) i kształcenie kadr na uczelniach zgodnie z potrzebami rynku, a nie aktualnie obowiązującą modą.

Na podstawie kilku powyższych przykładów łatwo można się zorientować, jak szerokie było spektrum tematów podjętych w projekcie i opisanych później w raporcie. Wydaje się pewne, że wyniki badań powinny znaleźć zainteresowanie licznych podmiotów w środowisku naukowym, medycznym, biznesowym i administracji. Mogą się okazać niezwykle interesujące i pouczające praktycznie dla każdego, kto interesuje się problemami współczesnej nauki i nowoczesnej medycyny opartej na badaniach naukowych z zakresu biotechnologii oraz farmakologii.

Autor udostępni nieodpłatnie wszystkim zainteresowanym całość raportu w wersji książkowej oraz elektronicznej. Niestety, nie ma możliwości przesłania raportu drogą pocztową czy elektroniczną.

Piotr Ziółkowski

Zdjęcie z archiwum autora

Prof. dr hab. Piotr Ziółkowski,
Katedra
Patomorfologii Akademii
Medycznej we Wrocławiu

Twórcy chirurgii stomatologicznej i szczękowo-twarzowej na Dolnym Śląsku

Jan Wnukiewicz

Jest maj 1945 r. Nadchodzi radosny, wiosenny okres kończący 6-letnie, brutalne zmagania całego świata i ludzi różnych nacji w beznadziejnie niezrozumiałej, wyniszczającej krucjacie. Większość ludzi nie wiedziała, a ich potomkowie nie dowiedzą się, co to było, przeciwko komu i dla kogo. Jednak zadrżało i świat się zmienił. Exodus trwa do dziś.

Ucichły działania artylerii, przestał przerażać świst bomb, grzmot dział czołgowych, okrutny łoskot karabinów. Wrocław zrujnowany, spowity mgłą dymów, tłącymi się pożarami, smrodem, stęchlizną, płaczem zagubionych, ogromem poległych.

Tak przyszło wyzwolenie, pokój, odradzanie się życia. Jedni tłumnie, według zawartych układów, muszą „odejść”. Drudzy, od stulecia osiedleni i żyjący poza Dolnym Śląskiem, muszą przyjść. Co oni wszyscy czują? Wiedzą, co stracili, ale nie mają pojęcia, gdzie się znajdują i co zyskają. Rozpacz, apatia, gniew, beznadziejność. Życie jednak trzeba, tworzyć trzeba, asymilować się trzeba, odbudowywać i budować trzeba, kształcić się trzeba i po latach cierpienia, udreńk leczyć się trzeba. Od czego więc zacząć? Dach nad głową tak, strawa tak, praca tak, bezpieczeństwo tak, porządek organizacyjny tak i zdrowie tak.

Nie widziałeś mnie, nie zobaczysz, ale zaufaj i daj z siebie wszystko, co dobre, w pierwszej kolejności innym, a potem sobie. Otwiera się nowy rozdział w życiu styranego, zmęczonego, dziesiętkowanego narodu. Są nim Polacy z różnych stron świata. Wreszcie ufają, że będą żyć spokojnie, tworzyć rodziny, utrwać nowy kraj zwany nową Polską.

Truizmem byłoby pisać, skąd Ci ludzie przybywają do Wrocławia i na Dolny Śląsk. Nie jestem badaczem

Zdjęcia z archiwum „Medium”

Na zdjęciu (od lewej, od góry): Adam Zawada, Wiesława Szepietowska, Franciszek Mraz, Kazimiera Pawela, Tadeusz Szczęsny Owiński, Feliks Ćwioro

historii i nie moja w tym rola. Przybywają, są przyjaźni i życzliwi, praktycznie bezinteresowni, chcą budować, pracować, wzajemnie się wspomagać, żyć i patrzeć w przyszłość następnych pokoleń.

Jak dotąd nikt nie był w stanie powiedzieć, ilu lekarzy, specjalistów, pielęgniarek, przyuczonego personelu, zwłaszcza w latach 1945-55, było wśród tych ludzi. To właśnie oni, z olbrzymim wysiłkiem, starali się nieść pomoc zdrowotną tragicznie doświadczonym przez los Polakom i tym, którzy cenili naszą wielowiekową tradycję – poszanowanie drugiego człowieka. Daleko było od znajomości i możliwości interpretacji

Dekalogu, ale blisko do szacunku, tolerancji, poszanowania, indywidualizmu i miłości do bliźniego.

Znalazł się człowiek, wychowywany w duchu poczucia polskości, wykształcony specjalista, uczeń Profesora Cieszyńskiego urodzonego w Oleśnicy, będącego profesorem uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, uczonym o renomie światowej Tadeusz Szczęsny Owiński, który wraz ze swoją żoną Barbarą Włodek-Owińską przybył do Wrocławia. Po to, by całe swoje ponad 90-letnie życie poświęcić bezgranicznie odbudowie i stworzeniu nowoczesnej stomatologii i chirurgii na odzyskanym Dolnym Śląsku.

O każdej z osób, o której zamierzać tu napisać, można powiedzieć naprawdę wiele. Moim zamiarem i pragnieniem jest uświetnienie ich nazwiska ku pamięci następnych pokoleń. Niech po wsze czasy pamiętają i przekazują następcom, kto tworzył i stworzył stomatologię i chirurgię szczękowo-twarzową na Dolnym Śląsku i kto wraz z zespołem swoich współpracowników wyuczył ich wspaniałego zawodu, ochronił zdrowie niezliczonej liczbie pacjentów.

Profesor Owiński, pomny nauk swego Mistrza i w poczuciu więzi koleżeńskiej, namówił do przyjazdu do Polski późniejszych Profesorów: Goczyńskiego, Pietrzyckiego, Jarząba, Jankowskiego i ich uczniów, którzy doprowadzili do rozwoju tego zawodu w Polsce zachodnio-wschodniej. Zorganizowali: poradnie, ambulatoria, przychodnie, kliniki usługowe oraz kształcenie na najwyższym poziomie we współczesnym świecie.

Pozwolę sobie wymienić ich nazwiska i ośrodki, w których pracowali, organizowali, kształcili innych. Czynię to na kanwie mojej pamięci, a nie dokumentów, albowiem przez 42 lata byłem jednym z nich. Mam nadzieję, że o innych specjalnościach napiszą uczniowie tych niezwykłych ludzi.

Twórcy, nauczyciele chirurgii przekazujący swoją wiedzę stomatologom. Wymienię te nazwiska bez tytułów, by w podsumowaniu podkreślić, co osiągnęli.

To oni: Tadeusz Szczęsny Owiński, Barbara Włodek-Owińska, Tadeusz Paweł, Kazimiera Paweł, Stefan Flieger, Franciszek Mraz, Jerzy Brzeziński, Feliks Ćwiro, Jan Wnukiewicz, Ryszard Rzeszutko, Teresa Rzeszutko, Stefan Wujcikowski, Aleksander Rolecki, Noemi Wigdorowicz-Makowerowa, Stanisław Szuba, Halina Kuszewska, Alicja Badurowa, Janina Terlikowska, Alicja Lubicz-Stabińska, Zdzisław Dobaczewski, Ludmiła Hirnle, Wanda Owińska-Kozaczyńska, Wiesława Szepietowska, Marian Płoszaj, Ryszard Lampe, Ireneusz Krzysztofik, Marta Pilak, Małgorzata Martosz, Henryk Kaczkowski, Józef Andrzej Komorski, Paweł Ziemiński, Wojciech Pawlak, Grażyna Mróz, Jan Nienartowicz, Anna Fela, Danuta Markowska-Krosno, Hanna Woytoń-

-Górowska, Jan Szymański, Czesław Grodzki, Jan Piątkowski, Klemens Skóra, Adam Zawada, Wanda Mistrerka, Barbara Krochmal i inne, których nie wymieniłem ze względu na ich krótki czas pracy i edukacje we wrocławskiej Klinice Akademickiej. Wśród tej licznej grupy 11 osób zostało profesorami, a 24 doktorami nauk medycznych. Wszyscy to specjaliści z zakresu chirurgii stomatologicznej i szczękowo-twarzowej.

A oto ich wychowankowie kontynuujący wspaniałe tradycje lwowskiej i wrocławskiej szkoły akademickiej na polu zawodowym, szkoleniowym, naukowym i wychowawczym. Nie sposób pominąć:

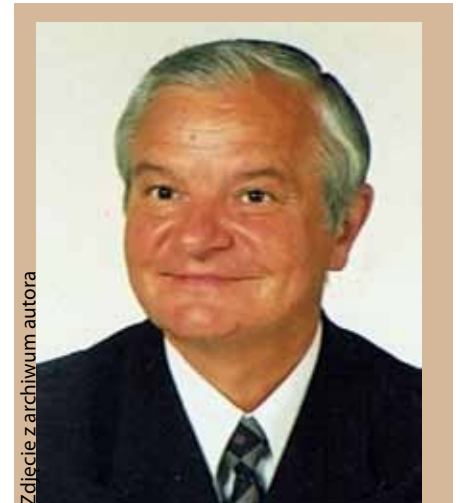
1. Zygmunt Chojnacki, Jan Bernacki, Arkadiusz Rybczyński – Świdnica,
2. Zygmunt Feć, Beata Muszkieta, Maciej Anioła – Kłodzko, Bystrzyca,
3. Zdzisław Kristkowiak – Kamienna Góra,
4. Jan Klamut, Zygmunt Brzyszek, Jaldwiga Majger – Jelenia Góra,
5. Teresa Sieradzka – Oleśnica,
6. Zdzisław Dobaczewski, Doka Mangudi, Teresa Gotner, Irena Kulik, Anetta Kruk, Ryszard Kachniarz, Joanna Wójcicka, Krzysztof Bujak, Ilona Zając-Koziarska, Paweł Ossowski, Małgorzata Szklenniuk, Tomasz Koźliński, Beata Dynamas-Koźlińska, Kornel Wolski, Elżbieta Warzecha, Ewa Wawrzyniak, Barbara Łuczyńska – Wałbrzych,
7. Zygfryd Kaniak, Jacek Pustułka, Jerzy Piekarski – Legnica, Lubin.

Nasi wychowankowie pracują w Rzeszowie, Krośnie, Prudniku, Opolu, Częstochowie, Tarnowie, Olsztynie, Warszawie, Kaliszu, Poznaniu, Zielonej Górze, Gorzowie Wielkopolskim, Gdańsku, Lwowie, Wilnie, Kazachstanie, Dreźnie, Skopie, Maurytusie, Dubaju i innych krajach, dbając o dobre imię szkoły wrocławskiej. Fakt ten godny jest podkreślenia ze względu na jubileusz 200-lecia rozwoju medycyny i stomatologii we Wrocławiu.

Przychodzi nowe pokolenie naszych wychowanków, kontynuatorów i twórców coraz bardziej nowoczesnej chirurgii stomatologicznej i szczękowo-twarzowej. Kiedyś o tym napiszę, nie zapominając swoich korzeni ani mistrzów, u których się kształciłem.

Niech to wstępne opracowanie stanie się zachętą do przypomnienia sylwetek wybitnych przedstawicieli naszego zawodu i naszych specjalności.

Im poświęcam te słowa, z wielkim szacunkiem, wzruszeniem, uznaniem i miłością za to, co zrobili i nadal czynią dla dobra ludzi potrzebujących i dla tych, którzy chcą zdobywać i pogłębiać swoją wiedzę w tak szlachetnym zawodzie.

Zdjęcie z archiwum autora

Prof. nadzw. dr hab. n. med. Jan Wnukiewicz – b. kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej, konsultant wojewódzki w dziedzinie chirurgii szczękowo-twarzowej dla województwa dolnośląskiego, wieloletni prezes Dolnośląskiego Oddziału PTS, prodziekan Wydziału Lekarskiego AM ds. stomatologii w latach 1993-1997. Odznaczenia m.in.: Złota Odznaka ZSP, Bene Meritus PTS, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Komandorski, Medal Komisji Edukacji Narodowej za Zasługi dla Zdrowia Narodu

Przed „Zwingerem”. Budowla ta uchodzi za architektoniczny klejnot Drezna, jest przykładem wręcz nałogowego dążenia Augusta Mocnego do przepychu i luksusu.

Zdjęcia z archiwum Violetty Duży

W miśnieńskiej manufakturze porcelany...

Z życia Koła Stomatologów DIL w Lubinie

W maju 2012 lubińskie dentystki tradycyjnie pojechały na wycieczkę. Byłyśmy w: Dreźnie, Miśni, Szwajcarii Saksońskiej, zamku Stolpen, w twierdzy Königstein i Bastei, a także w Czechach – w wąwozie rzeki Kamenicy i przy skalnym moście. Widoki zapierały dech w piersiach. O czym donosi, jak zawsze, szefowa koła **lek. stom. Violetta Duży**.

Potężna forteca Festung Königstein w Szwajcarii Saksońskiej.

Brama Pravcicka to największa, naturalna brama skalna na naszym kontynencie usytuowana w Szwajcarii Czeskiej.

Baszt (Bastei) – grupa skalna z ponad 200-metrowymi, pionowymi ścianami to najstunningiejsze miejsce w Szwajcarii Saksońskiej. Roztaczający się z Basty widok „płynie” ponad Łabą (Elbe) i sięga aż do czeskiego Rosenbergu.

Zdjęcia Wojciech Paszkowski, „Moja Oleśnica”

W imieniu władz Dolnośląskiej Izby Lekarskiej wieniec pod tablicą upamiętniającą prof. Antoniego Cieszyńskiego w rynku oleśnickim złożyli: lek. dent. Alicja Marczyk-Felba – wiceprezes DRL ds. stomatologii, lek. dent. Jacek Wojtkowicz – przewodniczący Koła Stomatologów DIL ziemi oleśnickiej i dr n. med. Andrzej Wojnar – wiceprezes DRL ds. organizacyjnych i kształcenia.

130. rocznica urodzin prof. Antoniego Cieszyńskiego

31 maja 2012 r. minęło 130 lat od urodzin prof. dr. med. Antoniego Cieszyńskiego, twórcy nowoczesnej stomatologii polskiej. Urodzony w Oleśnicy w 1882 r. prof. Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, rozstrzelany na Wzgórzach Wuleckich 4 lipca 1941 r., ciągle pozostaje we wdzięcznej pamięci swoich uczniów i wychowanków. Reprezentanci Dolnośląskiej Izby Lekarskiej: dr Alicja Marczyk-Felba – przewodnicząca Komisji Stomatologicznej DRL i dr n. med. Andrzej Wojnar – wiceprezes DRL oraz władze AM we Wrocławiu JM prof. dr hab. rektor Marek Ziętek, dr hab. Beata Kawala, prof. nadzw., dr hab. Wiesław Kurlej, prof. nadzw. uczestniczyli w sesji poświęconej pamięci prof. Antoniego Cieszyńskiego w zamku książąt oleśnickich.

Uroczystość została zorganizowana przez władze miasta Oleśnicy, Towarzystwo Przyjaciół Lwowa i Kresów Wschodnich, Dolnośląską Izbę Lekarską, a poczty sztandarowe wystawiły wszystkie szkoły w Oleśnicy. Uroczystość uświetniły: rodzina profesora Antoniego Cieszyńskiego oraz pani profesorowa Elżbieta Cieszyńska, wdowa po śp. profesorze Tomaszu Cieszyńskim.

O życiu i działalności prof. A. Cieszyńskiego mówiła dr n. med. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska. Miłym akcentem był koncert uczniów szkoły muzycznej.

Spotkały się 4 pokolenia stomatologów z nestorem stomatologów oleśnickich dr. Zbigniewem Zielińskim, który 45 lat temu wraz z profesorem T. Owińskim był inicjatorem ufundowania upamiętniającej tablicy. Została ona zawieszona na frontowej ścianie budynku, w którym znajduje się apteka „Pod Orłem”. Najmłodsze pokolenie reprezentował student III roku stomatologii Paweł Popecki. W organizację uroczystości zaangażował się p. Leszek Mulka ze Stowarzyszenia Miłośników Lwowa i Kresów Wschodnich oraz burmistrz Oleśnicy Jan Bronś. Koło Stomatologów DIL ziemi oleśnickiej reprezentowali koledzy: dr Wanda Zarówna i dr Jacek Wojtkowicz. Składaniu kwiatów pod tablicą towarzyszył hejnał odegrany z wieży ratusza.

Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska

PS:

4 lipca 2012 r. o godz. 12.00 na skwerze prof. Kazimierza Idaszewskiego we Wrocławiu, w asyście Orkiestry Policyjnej, pocztów sztandarowych wrocławskich uczelni oraz Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Wschodnich, złożone zostały wieńce i kwiaty pod Pomnikiem ku czci Pomordowanych Profesorów Lwowskich (4.07.1941 r.). Uroczystość, poprzedzona mszą św. w Kościele Najświętszego Serca Jezusowego, miała naprawdę podniosły charakter.

Rektor Politechniki Wrocławskiej prof. Tadeusz Więckowski wygłosił okolicznościowe przemówienie – dzień wcześniej wziął udział w uroczystości odbywającej się na Wzgórzach Wuleckich we Lwowie. Na Pomniku Pomordowanych Profesorów Lwowskich (odsłonięty 3 lipca 2011 r. we Lwowie) znalazła się tablica informująca o tym, że został on wzniesiony dzięki społeczności Wrocławia i Lwowa. W dalszym ciągu brakuje jednak listy pomordowanych uczonych.

BBM

Zdjęcia Adam Zadrzywiński

W imieniu szeroko pojętej stomatologicznej „rodziny” prof. Antoniego Cieszyńskiego wieniec pod Pomnikiem Pomordowanych Profesorów Lwowskich złożyła dr n. med. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska.

Zdjęcie Tomasz Matejuk/www.tuwroclaw.com

Dr Ryszard Jadach – dyrektor zarządzający Dolnośląskiego Centrum Chorób Serca „Medinet” NZOZ tuż po odebraniu nagrody Miasta Wrocławia, Wrocław, 24.06.2012 r.

Dr Ryszard Jadach laureatem tegorocznej Nagrody Miasta Wrocławia

Krzysztof Wronecki

Jednym z tegorocznych laureatów Nagrody Miasta Wrocławia został przedstawiciel naszego środowiska dr Ryszard Jadach. Nagroda wręczona została w dniu patrona miasta – św. Jana, czyli 24 czerwca 2012 r. podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej we wrocławskim Ratuszu. Dr Jadach dołączył tym samym do szacownego grona lekarzy, którzy to zaszczytne wyróżnienie otrzymali w latach poprzednich. Są to: dr Ewa Bohdanowicz, prof. Jan Słowikowski, prof. Jerzy Czernik, dr Andrzej Nabzdyk, dr Jerzy Bogdan Kos, prof. Wojciech Witkiewicz.

Dr Ryszard Jadach urodził się we Lwowie w 1951 roku. Sześć lat później osiedlił się wraz z rodziną na ziemiach zachodnich Polski. Z Wrocławiem jest bezpośrednio związany od 1969 roku. To właśnie wówczas rozpoczął studia na wrocławskiej Akademii Medycznej na Wydziale Lekarskim. Po ukończeniu studiów podjął pracę w Dolnośląskim Szpitalu Specjalistycznym im. T. Marciniaka na Oddziale Anestezji i Intensywnej Terapii. Tam też ukończył specjalizację z tej samej dziedziny. Dał się poznać nie tylko jako dobry lekarz, ale i człowiek z charyzmą, cieszący się dużym

zaufaniem wśród współpracowników. W czasie przeobrażeń ustrojowych dr Jadach został wybrany na pierwszego przewodniczącego Niezależnego Samodzielnego Związku Zawodowego „SOLIDARNOŚĆ” przez załogę ZOZ Krzyki. W latach 1983-1986 wykonywał wyuczony zawód w Afryce (w Libii). Po powrocie do kraju, do roku 1988, pracował ponownie w szpitalu im. T. Marciniaka. W roku 1988 otrzymał od prof. Janiny Bogusławskiej-Jaworskiej propozycję utworzenia Oddziału Intensywnej Terapii w Klinice Onkologii i Hematologii Dziecięcej wrocławskiej

Akademii Medycznej w nowo powstającym szpitalu przy ul. Bujwida 44 we Wrocławiu. Dr Jadach tworzył ten oddział od podstaw i został mianowany pierwszym kierownikiem tegoż oddziału. Od 1996 do 1999 roku pełnił funkcję dyrektora Wojewódzkiego Szpitala im. Babińskiego we Wrocławiu. Przejmował szpital w bardzo trudnej sytuacji finansowej, z dużym zadłużeniem.

Jako pierwszy w Polsce dyrektor szpitala publicznego wprowadził outsourcing usług w zakresie żywienia pacjentów oraz w zakresie usług porządkowych i utrzymania czystości w placówce. Ponadto jako pierwszy na Dolnym Śląsku wdrożył w życie pojęcie jakości w szpitalnictwie. Dzięki temu Szpital Wojewódzki im. Babińskiego uzyskał akredytację z Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia. Była to pierwsza akredytacja na terenie Dolnego Śląska i piętnasta na terenie kraju. Jako jeden z pierwszych dyrektorów wprowadził rachunek kosztów w szpitalu, co pomogło istotnie w racjonalnym zarządzaniu placówką. Wprowadził Szpital Wojewódzki im. Babińskiego do sieci krajowej szpitali promujących zdrowie oraz do sieci europejskiej szpitali promujących zdrowie. Wkrótce awansował na zastępcę dyrektora Wydziału Polityki Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Ów awans był dowodem uznania i dużego zaufania ówczesnych władz samorządowych wobec dr. Jadacha. W Wydziale Zdrowia UM stworzył od podstaw Dział Promocji Zdrowia, który funkcjonuje do dzisiaj.

Będąc dyrektorem Szpitala Klinicznego nr 1 Akademii Medycznej we Wrocławiu, dał się poznać jako doskonale zarządzający menedżer. Zmniejszył zadłużenie i rozpoczął restrukturyzację szpitala. Stworzył m.in. Oddział Przeszcze-

pu Szpiku w Klinice Hematologii dla Dorosłych. Zdobył wówczas zaufanie środowiska akademickiego. W czasie, gdy sprawował funkcję dyrektora medycznego Dolnośląskiej Kasy Chorych, a następnie w Dolnośląskim Oddziale NFZ, ustabilizował wraz z dyrektorem naczelnym sytuację w zakładach opieki zdrowotnej. Dużym sukcesem było unormowanie sytuacji w zakresie kardiologii. Wprowadzono wówczas 24-godzinne dyżury dla pacjentów z tzw. ostrymi zespołami wieńcowymi (zawałami), i dzięki temu istotnie zmniejszono śmiertelność wśród tych chorych.

Dr Ryszard Jadach od kilku lat jest dyrektorem zarządzającym w Dolnośląskim Centrum Chorób Serca „Medinet”. Pod swoim nadzorem ma dwa szpitale o profilu kardiochirurgicznym – we Wrocławiu i w Nowej Soli, gdzie operuje się zarówno dorosłych jak i dzieci. Pod Jego nadzorem znajduje się również Oddział Wczesnej Rehabilitacji Kardiologicznej oraz Poradnia Kardiologiczna dla dorosłych i dla dzieci. Od momentu, kiedy powierzono Mu powyższe stanowisko, szpital otrzymał trzykrotnie Dolnośląski Certyfikat Gospodarczy i Gazetę Biznesu. W rankingach „Rzeczpospolitej” od kilku lat „Medinet” znajduje się w pierwszej dziesiątce szpitali niepublicznych i od kilku lat utrzymuje certyfikat jakości ISO.

Dr Ryszard Jadach od 1998 roku jest członkiem Zespołu Akredytacyjnego przy Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia w Krakowie, które stanowi agendę Ministerstwa Zdrowia. W ocenie przełożonych i kolegów to bardzo dobry specjalista w tym zakresie. Ponadto dr Jadach jest specjalistą: pediatrą, medycyny rodzinnej, zdrowia publicznego i anesteziologiem. Pracuje jako lekarz rodzinny i pediatra w Praktyce Lekarzy Rodzinnych. W trakcie

swojej kariery zawodowej ukończył studia podyplomowe z zarządzania na Akademii Ekonomicznej w specjalności ubezpieczenia zdrowotne. Odbył szkolenia w zakresie zarządzania i ubezpieczeń w Holandii i Niemczech, ukończył również dwuletni kurs podyplomowy z zarządzania w ramach PROJECT HOPE prowadzony przez MZ i Instytut Zdrowia Publicznego w Ochronie Zdrowia CM UJ w Krakowie.

Laureat jest: przewodniczącym Rady Społecznej Szpitala im. Gromkowskiego we Wrocławiu, członkiem Konsorcjum Dolnośląskich Szpitali, członkiem STOMOZ – Stowarzyszenia Menadżerów Opieki Zdrowotnej, członkiem Towarzystwa Promocji Jakości, Ogólnopolskiego Zrzeszenia Szpitali Niepublicznych, założycielem Rotary Club w Polanicy Zdroju i jego członkiem honorowym. Obecnie pełni funkcję prezydenta Klubu Rotary Wrocław. Od wielu lat angażuje się w organizację Festiwalu Muzyki Wiedeńskiej we Wrocławiu. Dr Jadach był również: przewodniczącym Rady Społecznej Szpitala Rehabilitacyjno-Ortopedycznego przy ul. Poświęckiej we Wrocławiu oraz zastępcą przewodniczącego Rady Społecznej w Pogotowiu Ratunkowym we Wrocławiu, wykładowcą w Studium Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego AM we Wrocławiu (na Wydziale Zdrowia Publicznego) i w Wyższej Szkole Fizjoterapii, członkiem Zarządu Wrocławskiego Forum Biznesu i Stowarzyszenia Dyrektorów Szpitali Klinicznych w kraju. Przez wiele lat pracował jako lekarz inspekcyjny Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu.

Gratulujemy uzyskania tego szczytnego wyróżnienia!

„Specjalizacje lekarskie w XXI w.”

Zbigniew Winkel

Nasze XXI spotkanie tym razem poświęcone zostało specjalizacjom lekarskim i zmianom, jakie nas czekają jesienią 2012 r. Pomimo zaproszenia nie przybyli na spotkanie przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia. Pośród uczestników znalazło się stosunkowo niewielu reprezentantów okręgowych izb lekarskich i Naczelnej Izby Lekarskiej. Aż 1/3 okręgowych samorządów lekarskich nie wysłała swoich przedstawicieli.

Pierwszy dzień to jak zwykle doniesienia z regionów, ustalenie wstępnych stanowisk oraz apele. Dzień drugi to już wystąpienia i dyskusje na temat proponowanych zmian w specjalizacjach lekarskich, zasady kwalifikacji, porównanie trybu specjalizacji w Polsce z innymi krajami europejskimi. System kształcenia podyplomowego opiera się na systemie stworzonym w 1999 r., tylko nikt nie zauważył, że w ciągu tych lat doszło do wielu zmian, zarówno w ośrodkach, które kształcą, jak i w całym systemie zdrowotnym. Wszyscy albo prawie wszyscy pracowali na umowę o pracę, nie było SOR-ów, nie było Narodowego Funduszu Zdrowia.

W obecnym trybie specjalizacji dyżury w Izbie Przyjęć są obowiązkowe. Gdzie jednak winien dyżurować specjalizant, jeśli w szpitalu nie ma Izby Przyjęć, a istnieje SOR, który ma określone wymagania postawione przez NFZ dotyczące zatrudnionych pracowników (nie ma tam na pewno lekarza w trakcie specjalizacji)? Kolejny problem stanowią obowiązkowe w czasie każdego stażu częściowe dyżury. Czy mają to być dyżury samodzielne czy towarzyszące? Jakoś nie wyobrażam sobie, że dyrektor szpitala, w którym ktoś odbywa staż częściowy, płaci za dyżur towarzyszący! Ile powinien trwać taki dyżur? Obecnie istnieje przynajmniej kilka różnych form pracy na oddziałach (system pracy zmianowej, kontrakty, umowy o pracę, dyżury na kontraktach itd.), dlatego też w różnych jednostkach różnie to wygląda. Co ma jednak zrobić młody lekarz, gdy pracuje w ośrodku,

w którym nie ma dyżurów? W jednym z apeli zwróciliśmy się do Ministerstwa Zdrowia o uregulowanie sprawy obowiązkowych dyżurów medycznych i stworzenie jednoznacznych wykładni prawnych. Z jednej strony trudno jest uzyskać akredytację do prowadzenia specjalizacji, z drugiej strony są miejsca, które mają np. 20 miejsc akredytowanych do prowadzenia specjalizacji, czyli potrzeba 80 dyżurów miesięcznie dla samych specjalizantów. Zastanawialiśmy się, jaka jest i jaka powinna być rola kierowników specjalizacji. Dyskutowaliśmy też dość szeroko nad dodatkowymi punktami przyznawanymi w trakcie rekrutacji na specjalizację szczegółową.

Jesienią zaczną obowiązywać nowe tryby specjalizacji – specjalizacje modułowe. Niestety jak zwykle nie znamy ilości modułów podstawowych. Nie wiemy, po jakich modułach będzie można robić określone specjalizacje. Prawdopodobnie nie będzie specjalizacji z chorób wewnętrznych. Gdzie w takim razie będzie można nauczyć się medycyny? Na Oddziałach Geriatrycznych? Przypomnę, że na Dolnym Śląsku są dwa takie oddziały i w sumie mamy dosłownie czterech specjalistów z tej dziedziny.

Problem, poruszony jako ostatni, dotyczył specjalizacji lekarzy dentyistów. Jak oni mają się specjalizować, skoro państwowych przychodni jest jak na lekarstwo, a prywatne nie są zainteresowane kształceniem? Wydaje się, że lekarze dentyści są „pokrzywdzeni” przez jednakowy system specjalizacji dla lekarzy i lekarzy dentyistów, dlatego też postulowaliśmy m.in. o rozpoczęcie prac nad stworzeniem alternatywnego sposobu ich kształcenia specjalizacyjnego.

Poniżej przedstawiam sformułowane przez nas podczas konferencji postulaty (apele i stanowisko). Mam nadzieję, że osoby zajmujące się kreowaniem polityki kształcenia lekarzy w Polsce uwzględnią je w swoich pracach.

Tematy najchętniej i najczęściej podejmowane przez uczestników ogólnopolskiej konferencji dotyczyły: likwidacji stażu, likwidacji LEP-u/LDEP-u i wprowadzenia LEK-u/LDEK-u, malejącej liczby miejsc specjalizacyjnych, modułowego systemu specjalizacji oraz dyżurów medycznych odbywanych w ramach specjalizacji.

Apele i stanowisko XXI Konferencji Młodych Lekarzy

STANOWISKO NR 1 XXI OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI MŁODYCH LEKARZY

XXI Konferencja Młodych Lekarzy w Poznaniu popiera stanowisko nr 8 przyjęte przez XI Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Lekarzy w sprawie szkolenia specjalizacyjnego lekarzy i lekarzy dentyistów, który postuluje:

- a. zwiększenie liczby etatów rezydenckich,
- b. stworzenie centralnej bazy miejsc akredytowanych do odbywania specjalizacji,
- c. zabezpieczenie środków do sfinansowania odpowiedniej liczby nowych etatów rezydenckich oraz do finansowania rezydentur w toku,
- d. opłacanie obowiązkowych, zgodnie z programem specjalizacji, dyżurów rezydentów ze środków Ministerstwa Zdrowia,
- e. wprowadzenie wynagrodzenia dla kierowników specjalizacji.

APEL NR 1 XXI OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI MŁODYCH LEKARZY DO MINISTRA ZDROWIA

w sprawie obowiązkowych dyżurów medycznych

Lekarze i lekarze dentyści zgromadzeni na XXI Ogólnopolskiej Konferencji Młodych Lekarzy w Poznaniu apelują o jednoznaczne określenie zasad, czasu, źródeł finansowania obowiązkowych dyżurów medycznych osób odbywających specjalizację w trybie rezydenckim i pozarezydenckim, zarówno w jednostce macierzystej, jak i w trakcie stażu kierunkowego.

APEL NR 2 XXI OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI MŁODYCH LEKARZY DO MINISTRA ZDROWIA

w sprawie modułowego systemu specjalizacji

Lekarze i lekarze dentyści zgromadzeni na XXI Ogólnopolskiej Konferencji Młodych Lekarzy w Poznaniu apelują o zrównanie czasu trwania wszystkich modułów podstawowych w specjalizacjach lekarskich, tak aby wszystkie trwały 3 lata. Wnioskujemy, aby moduł podstawowy kończył się egzaminem, którego złożenie byłoby jedynym warunkiem przystąpienia do PES, natomiast nie byłby egzaminem kwalifikującym do modułu rozszerzonego. Postulujemy również o zapewnienie wystarczającej ilości miejsc akredytowanych w modułach szczegółowych oraz w modułach podstawowych.

APEL NR 3 XXI OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI MŁODYCH LEKARZY DO MINISTRA ZDROWIA

w sprawie systemu szkolenia specjalistycznego lekarzy dentyistów

Lekarze i lekarze dentyści zgromadzeni na XXI Ogólnopolskiej Konferencji Młodych Lekarzy w Poznaniu apelują o niezwłoczne zwiększenie ilości miejsc akredytowanych w specjalizacjach lekarsko-dentystycznych oraz uproszczenie procedury uzyskania akredytacji dla podmiotów leczniczych.

Przy braku możliwości zwiększenia dostępnych miejsc akredytowanych postulujemy o jak najszybsze utworzenie alternatywnego systemu szkolenia specjalizacyjnego opartego np. na współpracy z określonym kierownikiem specjalizacji.

Uzasadnienie:

Obecna minimalna dostępność do szkolenia specjalistycznego powoduje zagrożenie w postaci luki pokoleniowej wśród specjalistów, co spowoduje brak niezbędnej kadry do kształcenia przyszłych absolwentów i specjalistów. Aktualna sytuacja doprowadzi do jeszcze większego ograniczenia dostępności do świadczeń specjalistycznych dla pacjentów.

APEL NR 4 XXI OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI MŁODYCH LEKARZY DO MINISTRA ZDROWIA

w sprawie zmiany zapisów dotyczących naboru na tryb rezydencki

Lekarze i lekarze dentyści zgromadzeni na XXI Ogólnopolskiej Konferencji Młodych Lekarzy w Poznaniu wnioskuje o wprowadzenie zmian legislacyjnych, które umożliwią kandydatowi na specjalizację wskazanie miejsca, bez uwzględnienia rejonizacji oraz dziedziny odbywania specjalizacji drugiego i trzeciego wyboru, analogicznie do obecnej kwalifikacji na staż podyplomowy, co umożliwi lepsze wykorzystanie puli miejsc rezydenckich w skali całego kraju.

Przed Muzeum Dentystycznym w Zschadras. Na zdjęciu (od lewej): dr n. med. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska, lek. dent. Daria Gawel i lek. dent. Katarzyna Popa.

Saksonia – zaprzyjaźniona z Dolnośląską Izłą Lekarską – kra-
 ina pięknych zamków i ogrodów ma również jedyne w tej
 części Europy prywatne Muzeum Dentystyczne. W sobotę 16
 czerwca 2012 roku trzy stomatolożki wiedzione GPS-em i zdro-
 wą ciekawością pojechały do ZSCHADRASS. Jest to miejscowość
 położona między Dreznem i Lipskiem, niedaleko Zamku Colditz.

Historia Zamku Colditz sięga XI wieku. Podczas II wojny świa-
 towej mieścił się w nim obóz jeniecki – oflag dla oficerów wojsk
 alianckich. Miały tam miejsce spektakularne próby ucieczki.
 W zamku, w którym do 1996 roku mieścił się szpital, znajduje
 się też tablica poświęcona polskim oficerom Armii Krajowej.
 W Zschadras pan Andreas Haesler – technik dentystyczny i pa-
 sjonat zawodu udostępnił zwiedzającym swoją prywatną kolekc-
 ją. Zobaczyliśmy tam na dwóch piętrach niesamowite, histo-
 ryczne zbiory dentystyczne. Ekspozycja w muzeum przedstawia
 najróżniejsze okazy: od stworów, które mają 15000 zębów, przez
 szczęki hipopotama, tygrysa i zęby niedźwiedzia jaskiniowego
 do kompletnie urządzonych gabinetów stomatologicznych.

Między innymi takie, jakie jeszcze 45 lat temu były w klinice przy
 ul. Cieszyńskiego (fotele Rittera oraz ekskluzywny – z 1880 r. ga-
 binet, który „zagrał” w 2007 roku w filmie „Buddenbrookowie”
 na podstawie powieści Tomasza Manna. Muzeum posiada kolekcję
 dentystycznych lamp, aparatów RTG oraz kompletne la-
 boratorium techniki dentystycznej sprzed 120 lat. Bliższe współ-
 czesności okazały się tematyczne, edukacyjne, stomatologiczne
 karty do gry, dentystyczne klocki Lego, Mastikator (przyp. red.
 urządzenie służące do rozdrabniania pożywienia przy stole), jak
 również lalka Barbie-dentystka. Są stare książki, fotografie, obra-
 zy i figurki – św. Apolonii także!!!

Przetarliśmy szlak – polecamy! Komisja Historyczna i Kultu-
 ry DRL wraz z Komisją Współpracy z Zagranicą DRL zamierzają
 zorganizować po wakacjach wyjazdowe posiedzenie w Zscha-
 drass!!! Może się uda... Zapraszamy stomatologów i nie tylko!

Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska
Katarzyna Popa, Daria Gawel

Dziewiętnastowieczny, ekskluzywny gabinet stomatologiczny z fotelami Rittera

W Muzeum Dentystycznym w Zschadras nie mogło zabraknąć figurki św. Apolonii – patronki dentystów.

Zdjęcia z archiwum autorek

Niechorze, 14-17.06.2012 r.

Zdjęcie OIL Szczecin

Uczestnicy VI Mistrzostw Polski Lekarzy w Siatkówce Piłkowej

W dniach 14-17 czerwca br. odbyły się w Niechorzu VI Mistrzostwa Polski w Siatkówce Piłkowej Lekarzy organizowane przez OIL w Szczecinie. Przy „prawdziwie plażowej” pogodzie odbywały się przez trzy dni rozgrywki w kategorii kobiet, mężczyzn oraz mixt. Reprezentacja Dolnośląskiej Izby Lekarskiej z powodzeniem rywalizowała na boiskach i dzięki temu zajęła czołowe miejsca – w kategorii mixt pierwsze miejsce zajął Rafał Pustelnik, ortopeda z Wrocławia pracujący w Centrum Rehabilitacyjnym w Rotenburg (Niemcy) z małżonką Anią, którzy w zaciętym pojedynku finałowym pokonali „wrocławską parę” Zosię Nowicką i Mateusza Patkowskiego. W kategorii kobiet złoty medal zdobyły Joanna Kała i Be-

VI Mistrzostwa Polski Lekarzy w Siatkówce Piłkowej

ata Warzecha. W najbardziej prestiżowej kategorii open panów pierwsze miejsce przypadło reprezentantom Dolnośląskiej Izby Lekarskiej Rafałowi Pustelnikowi i Michałowi Leśnikowskiemu (internista z PAKS w Polanicy Zdrój), przed parą Jacek Duszkiewicz/Bartosz Ruskowski z Poznania. Trzecie miejsce wywalczyli reprezentanci Śląskiej Izby Lekarskiej z Katowic: Wojciech Kusak

i Adam Mrocza, a na czwartej pozycji uplasowali się Mateusz Patkowski (ortopeda pracujący w Szpitalu Klinicznym przy ul. Borowskiej we Wrocławiu) oraz Wojciech Jędrycha, absolwent Wrocławskiej AM, ortopeda, który mieszka i pracuje w Szwecji.

Na uwagę zasługuje wzorowa organizacja zawodów przez kolegów z Okręgowej Izby Lekarskiej w Szczecinie, a także pozasportowy charakter imprezy, która jest okazją do integracji sportowego środowiska lekarskiego.

Następne MP Lekarzy w Siatkówce Piłkowej odbędą się w Niechorzu w dniach 13-16.06.2013 r.

Michał Leśnikowski

Koło Lekarzy Seniorów DIL w Jeleniej Górze kontynuuje program zwiedzania zabytków

Apetyty w miarę zwiedzania rosną. 19 maja 2012 r., po obejrzeniu wielu zamków i innych atrakcji Dolnego Śląska, udaliśmy się do Pragi. W stolicy Czech spędziliśmy cały dzień, właściwie „schodziliśmy”, bo Pragi inaczej zwiedzić się nie da. Udział w nocnym pokazie „grające fontanny” stanowił zwieńczenie naszego programu wycieczki. Mimo zmęczenia wszyscy byli bardzo zadowoleni. Jeszcze w autokarze zaczęliśmy planować kolejny, jesienny wyjazd. Wprawdzie lat mamy coraz więcej, ale planów do realizacji sto tysięcy.

Zdjęcie z archiwum autorki

Zdzisława Piotrowska-Gede
sekretarz Koła Seniorów DIL w Jeleniej Górze

Nigdy niestrudzeni za to żądni wrażeń seniorzy z Koła w Jeleniej Górze do nocy zwiedzali Pragę.

Działalność studenckich kół naukowych

Anna Wesnerowicz

Studenckie Towarzystwo Naukowe wrocławskiej Akademii Medycznej zrzesza obecnie ponad 100 różnych kół naukowych, a co za tym idzie – niemal wszystkich studentów. Młodzież akademicka może rozwijać swoje umiejętności, by w przyszłości móc pochwalić się pokaźnym dorobkiem naukowym oraz aktywnie uczestniczyć w warsztatach, które przygotowują ich do przyszłej pracy.

Jednym ze zrzeszonych kół naukowych jest Kardiochirurgiczne Koło Naukowe przy Dolnośląskim Centrum Chorób Serca „Medinet”. Jest to jedyne Koło Naukowe, które działa przy prywatnym szpitalu, niezwiązanym ściśle z uczelnią medyczną. Koło to powstało w październiku 2003 roku, ma więc już 9-letni staż. W tym czasie szeroko rozwinęło swoją działalność. Pierwotne założenie Koła sprowadzało się do umożliwienia studentom zdobywania wiedzy i nabywania doświadczenia poprzez aktywny udział w dyżurach na Bloku Operacyjnym, Oddziale Pooperacyjnym oraz Oddziale Kardiochirurgicznym. Studenci zapoznają się z poszczególnymi metodami diagnostyki, takimi jak: EKG, echokardiografia czy koronarografia, a także z prostszymi procedurami tj.: intubacją, zakładaniem drenów do opłucnej, cewnikowaniem, zszywaniem tkanki podskórnej i skóry. Ponieważ praktyki nigdy dosyć, zarząd Koła nieustannie organizuje liczne warsztaty praktyczne z zakresu szycia chirurgicznego, wszycia pomostów aortalno-wieńcowych, pierwszej pomocy, obsługi echokardiografu oraz interpretacji badań.

Studenci, pod baczным okiem swoich opiekunów, piszą prace naukowe, które mogą potem prezentować na studenckich konferencjach naukowych bądź też na konferencjach lekarskich. Poza tym uczestniczą w licznych konferencjach z zakresu kardiochirurgii, kardiologii oraz w prezentacjach najnowszych robotów medycznych. Dzięki temu studenci są na bieżąco z najnowszymi wytycznymi i nowinkami technicznymi w tej dziedzinie. Podczas comiesięcznych spotkań członków Koła zawsze prezentowane są prace naukowe lub ciekawe artykuły. W ramach ćwiczeń praktycznych przyszli lekarze są zaznajamiani z pracą perfuzjonisty, instrumentacji czy też kardiochirurga. W celu poszerzenia działalności Koła studenci przygotowują ciekawe prezentacje (w ramach akcji rozwijania świadomo-

Źródło: www.sxc.hu

ści pacjentów na Oddziale Rehabilitacyjnym). Ich tematami są w zasadzie częste choroby pacjentów kardiochirurgicznym. Pacjenci w interesujący sposób dowiadują się, co jest przyczyną choroby, jak ewentualnie jej zapobiegać i na czym polega leczenie. Każdorazowo członkowie Koła poruszają problematykę związaną z zawodami, z którymi stykają się na bloku operacyjnym czy też na poszczególnych oddziałach (np. perfuzjonisty, instrumentariuszki, pielęgniarki anestezyjologicznej itd.). Opracowywanie artykułów i ich prezentacja na forum to jedna z form naukowego aktywizowania przyszłych adeptów sztuki lekarskiej. Poza nauką jest też miejsce na rozrywkę np. podczas wyjazdów czy spotkań integracyjno-szkoleniowych.

Tak rozbudowane, aktywne i ciekawe programy kół naukowych przyciągają rzeszę studentów, którzy dzięki wyteżonej pracy i zapałowi na pewno staną się lepszymi lekarzami. Mają oni również szansę poznać interesujące ich specjalizacje i zdecydować, w którym kierunku chcą dalej podążać. Co ważne, udział w przekazywaniu wiedzy studentom medycyny mają też lekarze niezwiązani z Akademią Medyczną we Wrocławiu i często to oni mają duży wpływ na kształtowanie postaw przyszłych lekarzy.

Działalność polskiego stomatologa w Kambodży

Agnieszka Błaszczyszyn

Lek. dent. Agnieszka Clouet w roku 1999 ukończyła Akademię Medyczną im. Piastów Śląskich we Wrocławiu na Wydziale Lekarsko-Stomatologicznym. Swoje pierwsze kroki zawodowe podjęła właśnie we Wrocławiu, po kilku jednak latach wyjechała z Polski i podjęła pracę w Dublinie w Irlandii. W roku 2008 opuściła wraz z rodziną Stary Kontynent i udała się do Hong Kongu. Zafascynowana nową, tak odmienną dla nas kulturą, „intensywnie” zwiedzała cały kontynent. Podczas licznych podróży po Azji szczególną jej uwagę zwróciła Kambodża, kraj urozmaicony, piękny z życzliwymi i uśmiechniętymi ludźmi, ale jednocześnie niewyobrażalnie biednymi. W kraju tak doświadczonym przez okrutną, współczesną historię lat 80. (reżim Pol Pota Czerwonych Khmerów) widoczne ubóstwo społeczeństwa zmusza nas do przewartościowania naszych europejskich wyobrażeń na ten temat. Bieda ta dotyka niestety szczególnie tych najbardziej bezbronnych – małe dzieci. To właśnie dlatego lek. dent. Agnieszka Clouet zdecydowała się pomóc najmłodszym i rozpoczęła pracę w Kambodży jako stomatolog-wolontariusz.

Od początku była związana z Fundacją „Cambodia World Family” (CWF), która posiada klinikę stomatologiczną w Phnom Penh. Zderzenie się ze skrajnym ubóstwem i zaniedbaniem kambodżańskich dzieci wywołało w niej duży wstrząs, ale jednocześnie utwierdziło w słuszności podjętej decyzji. Jej pierwsze kontakty z osieroconymi, chorymi dziećmi były, jak sama przyznaje, wielkim przeżyciem dla nieznanego realiów tego innego świata Europejczyka. Dzięki wsparciu oraz poradą bardziej doświadczonych kolegów i koleżanek wolontariuszy potrafiła jednak wytrwać i skoncentrować się na niesieniu pomocy małym pacjentom. Lek. stom. Agnieszka Clouet z czasem zaangażowała się w pracę przychodni nie tylko jako lekarz, ale również jako partner w prowadzeniu organizacji.

Kontakt – e-mail: agnieszkaclouetcwf@gmail.com

Lek. dent. Agnieszka Clouet i jej mali, kambodżańscy pacjenci.

**Darmowa opieka stomatologiczna
dla najbardziej potrzebujących dzieci w Kambodży**
<http://www.cambodiaworldfamily.com>

Fundacja „Cambodia World Family” (CWF) założona została w 1997 roku, pierwotnie po to, aby nieść pomoc w kambodżańskich obozach dla uchodźców. W chwili obecnej głównym celem fundacji jest otoczenie bezpłatną opieką stomatologiczną kambodżańskich sierot i dzieci porzuconych.

Jak działa „Cambodia World Family”?

W klinice w Phnom Penh wyposażonej w 4 unity stomatologiczne wykonywane są takie zabiegi jak: leczenie zachowawcze, endodoncja, usuwanie zębów. Każdego dnia pracownicy kliniki zajmują się leczeniem ok. 50 dzieci. Każdy mały pacjent poddawany jest kompleksowemu leczeniu, tak aby wykorzystać maksymalnie jego czas pobytu w klinice. CWF stała się największą organizacją w Phnom Penh, opiekującą się niepełnosprawnymi dziećmi oraz zarażonymi wirusem HIV, HBV, HCV. W roku 2012 Fundacja objęła opieką stomatologiczną 12000 najbardziej potrzebujących dzieci. W 2012 planowane jest otwarcie 4 dodatkowych gabinetów w sierocińcach. Potrzeby lecznicze są ogromne, dlatego fundacja chce w najbliższych latach otoczyć opieką stomatologiczną jeszcze więcej kambodżańskich dzieci.

Jak Cambodia World Family jest finansowana?

Przyszłość organizacji zależy od prywatnych funduszy i donacji. Obecnie oferuje ona leczenie jednego dziecka za mniej niż 1,2 \$. Jest to spowodowane rygorystyczną kontrolą wydatków kliniki. W 2011 budżet CWF wyniósł 25.000 \$ i każdy dolar z tej sumy został przeznaczony na leczenie stomatologiczne i zarządzanie kliniką oraz wynagrodzenie miejscowego khmerskiego personelu. Zespół zarządzający i lekarze dentyści, którzy są wolontariuszami, poświęcają swój czas na zasadzie pro bono. Sami pokrywają koszty podróży i pobyt w Kambodży.

Kto pracuje w „Cambodia World Family”?

Jednym z założycieli i obecnym dyrektorem fundacji jest całkowicie oddany pomocy innym dr Robert Ogle. Urodzony w Kanadzie, uzyskał wykształcenie w Hiszpanii i Anglii. Zdobył wszechstronne wykształcenie oraz dyplom lekarza dentystry (Physiology and Dentistry) w Montrealu w Kanadzie. Ciekawostką jest, że w latach 90. przez dłuższy czas był osobistym dentystą sułtana Brunei i szejka Dubaju. Brał udział w misjach pokojowych na wyspach Salomona oraz w Timorze. W ciągu ostatnich 5 lat dzięki intensywnej pracy dr Robert Ogle doprowadził do znacznego rozwoju fundacji.

Kontakt: e-mail: ogle2354@yahoo.com

CWF zatrudnia w charakterze personelu średniego osoby z lokalnej społeczności khmerskiej. Osoby te zostały starannie wybrane, dobrze przygotowane do niesienia pomocy pacjentom kliniki. Projekt CWF obejmuje również kształcenie pracowników fundacji w college'u na managerki, ekonomistki, tak aby w przyszłości były w stanie samodzielnie prowadzić CWF. Ich postawa i rozwój zawodowy ma być wzorem dla pozostałego społeczeństwa khmerskiego. W charakterze wolontariuszy z kliniką współpracuje ok. 100 lekarzy z całego świata. Okresowo pracują w klinice od tygodnia do nawet kilku miesięcy, pomagając małym pacjentom. Widok uśmiechniętych i zadowolonych dzieci sprawia, że do tego miejsca wracają regularnie, dzieląc swój czas na zawodowy, prywatny i czas dla najbardziej potrzebujących.

Zdjęcia z archiwum A. Clouet

Podopieczni Fundacji „Cambodia World Family”. W 4. rzędzie od prawej dr Robert Ogle - dyrektor „CWF”.

Donacje:

CWF is audited by The Global Development Group, Australia (ref. J323, www.globaldevelopment.org.au)

Australia bank account

Commonwealth Bank of Australia, Global Development Group
J323, BSB 064 118, Acc. 10200094

Cambodia bank account

ACLEDA Bank Plc., Swift Code ACLBKHPP, Chips UID 415637

PayPal

ogle2354@yahoo.com

**Mec. Beata
Kozyra-Łukasiak**
radca prawny
Dolnośląskiej
Izby
Lekarskiej

Dokumentacja medyczna dla lekarza wystawiającego recepty dla siebie i najbliższej rodziny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 17 maja 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2012 r., poz. 583), które weszło w życie 8 czerwca 2012 r., lekarz wystawiający recepty dla siebie albo dla małżonka, zstępnych lub wstępnych w linii prostej oraz rodzeństwa prowadzi dokumentację zbiorczą wewnętrzną w formie wykazu.

Wykaz może być prowadzony dla wszystkich osób, o których mowa wyżej albo odrębnie dla każdej z nich. Wykaz, opatrzony imieniem i nazwiskiem lekarza zawiera:

- 1) numer kolejny wpisu,
- 2) datę wystawienia recepty,
- 3) imię i nazwisko pacjenta, a w przypadku, gdy dane te nie są wystarczające do ustalenia jego tożsamości, także datę urodzenia lub numer PESEL pacjenta,
- 4) rozpoznanie choroby, problemu zdrowotnego lub urazu,
- 5) międzynarodową lub własną nazwę leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego albo rodzajową lub handlową nazwę wyrobu medycznego,
- 6) postać, w jakiej lek, środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrób medyczny ma być wydany, jeżeli występuje w obrocie w więcej niż jednej postaci,

- 7) dawkę leku lub środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego, jeżeli występuje w obrocie w więcej niż jednej dawce,
- 8) ilość leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobu medycznego, a w przypadku leku recepturowego – nazwę i ilość surowców farmaceutycznych, które mają być użyte do jego sporządzenia,
- 9) sposób dawkowania w przypadku przepisania:
  - a) ilości leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobu medycznego, niezbędnej pacjentowi do maksymalnie 90-dniowego stosowania wyliczonego na podstawie określonego na receptce sposobu dawkowania,
  - b) leku gotowego dopuszczonego do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który zawiera w swoim składzie środek odurzający lub substancję psychotropową,
  - c) leku recepturowego zawierającego w swoim składzie środek odurzający lub substancję psychotropową.

W przypadku prowadzenia wykazu odrębnie dla każdej z wymienionych osób, gdy dane określone w pkt. 3-9 nie uległy zmianie, kolejne wpisy w tym zakresie można zastąpić adnotacją o kontynuacji leczenia.

Dowody stanowiące podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia dowodów stanowiących podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2012 r., poz. 444), które weszło w życie 9 maja 2012 r., dowodem stanowiącym podstawę przyznania i wypłaty ubezpieczonemu:

- wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, a następnie zasiłku chorobowego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- zasiłku chorobowego wypłacanego przez płatnika składek, a następnie zasiłku chorobowego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jest **zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby**, obejmujące okres, za który ubezpieczonemu przysługuje wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy, które płatnik składek, po wypłaceniu tego wynagrodzenia lub zasiłku, przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a którego kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem pozostawia w aktach.

Jeżeli niezdolność do pracy wynika z następstw stwierdzonego wcześniej wypadku w drodze do pracy lub z pracy, dowodem stanowiącym podstawę przyznania i wypłaty zasiłku chorobowego w wysokości 100% podstawy wymiaru **jest zaświadczenie lekarskie wystawione na zwykłym druku, stwierdzające związek tej niezdolności do pracy z wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy.**

Dowodami stanowiącymi podstawę przyznania i wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego są:

- oświadczenie składane na druku ZUS Np-7, którego wzór jest określony w załączniku do rozporządzenia,
- **zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez lekarza leczącego,**
- wywiad zawodowy z miejsca pracy – chyba że oświadczenie składa ubezpieczony, którego niezdolność do pracy powstała po ustaniu ubezpieczenia, albo osoba prowadząca pozarolniczą działalność,
- protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy lub kartę wypadku – w przypadku niezdolności do pracy powstałej wskutek wypadku przy pracy,

- decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej wydana przez inspektora sanitarnego – w przypadku choroby zawodowej.

Dowodem stanowiącym podstawę przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego jest:

- 1) **zaświadczenie lekarskie wystawione na zwykłym druku określające przewidywaną datę porodu – za okres przed porodem,**
- 2) skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub jego kopia potwierdzona przez płatnika zasiłku za zgodność z oryginałem – za okres po porodzie.

Jeżeli ubezpieczenie chorobowe ustało w okresie ciąży z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy, dowodami stanowiącymi podstawę przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego za okres po ustaniu tego ubezpieczenia są:

- **zaświadczenie lekarskie wystawione na zwykłym druku stwierdzające stan ciąży w okresie zatrudnienia,**
- świadectwo pracy lub inny dokument potwierdzający rozwiązanie stosunku pracy z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy,

– skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub jego kopia potwierdzona przez płatnika zasiłku za zgodność z oryginałem.

Jeżeli ubezpieczenie chorobowe ustało w wyniku rozwiązania stosunku pracy z naruszeniem przepisów prawa, dowodami stanowiącymi podstawę przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego za okres po ustaniu tego ubezpieczenia są:

- **zaświadczenie lekarskie wystawione na zwykłym druku stwierdzające stan ciąży w okresie zatrudnienia,**
- prawomocne orzeczenie sądu o rozwiązaniu stosunku pracy z naruszeniem przepisów prawa,
- skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub jego kopia potwierdzona przez płatnika zasiłku za zgodność z oryginałem.

Dowodami stanowiącymi podstawę przyznania i wypłaty zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego przysługującego w razie rozwiązania z pracownicą stosunku pracy w okresie ciąży z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy i niemożności zapewnienia innego zatrudnienia są:

- **zaświadczenie lekarskie wystawione na zwykłym druku stwierdzające stan ciąży w okresie zatrudnienia,**
- świadectwo pracy lub inny dokument potwierdzający rozwiązanie stosunku pracy z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy,
- oświadczenie ubezpieczonej, że nie zapewniono jej innego zatrudnienia.

Dowodami stanowiącymi podstawę przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego ubezpieczonemu ojcu dziecka z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem za okres, w którym matka uprawniona do urlopu wymaga opieki szpitalnej ze względu na stan zdrowia, są:

- skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub jego kopia potwierdzona przez płatnika zasiłku za zgodność z oryginałem,
- zaświadczenie płatnika zasiłku o okresie przysługującego i wypłaconego matce dziecka zasiłku macierzyńskiego,

– **zaświadczenie o terminie przyjęcia ubezpieczonej matki dziecka do szpitala wystawione przez szpital,**

– **zaświadczenie o terminie wypisania ubezpieczonej matki dziecka ze szpitala wystawione przez szpital.**

Dowodem stanowiącym podstawę przyznania i wypłaty zasiłku opiekuńczego z powodu konieczności sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem w wieku do lat 8 jest:

- oświadczenie ubezpieczonego – w przypadku nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszcza,
- decyzja o konieczności izolacji dziecka wydana przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,

– **zaświadczenie lekarskie wystawione ubezpieczonemu na zwykłym druku w przypadku:**

a) porodu lub choroby małżonka ubezpieczonego, stale opiekującego się dzieckiem, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia temu małżonkowi sprawowanie opieki,

b) pobytu małżonka stale opiekującego się dzieckiem w stacjonarnym zakładzie opieki zdrowotnej.

Zaświadczenie powinno zawierać:

- imię i nazwisko małżonka stale opiekującego się dzieckiem,
- okres i przyczynę konieczności sprawowania opieki nad dzieckiem,
- imię i nazwisko dziecka, nad którym ma być sprawowana opieka,
- pieczętkę i podpis wystawiającego zaświadczenie.

Dowodami stanowiącymi podstawę przyznania i wypłaty zasiłku opiekuńczego są **zaświadczenie wystawione przez szpital o okresie pobytu ubezpieczonej matki dziecka w szpitalu** i oświadczenie ubezpieczonego o pobieraniu przez ubezpieczoną matkę dziecka zasiłku macierzyńskiego w okresie 8 tygodni po porodzie.

SZWAJCARSKIE IMPRESJE

Jacek Cichoń

Szmer niczym echo wiatru

Tak trudno mi się skoncentrować na dokładnym zbadaniu tego pacjenta. 24 godziny dyżuru z kulminacją w postaci uporczywej walki o życie podczas trudnej reanimacji... Każda chwila minionego już dyżuru ciąży mi na powiekach, w głowie, w każdym mięśniu. Muszę się jednak na nim skupić. Analizując jego słowa, intonację głosu, sposób w jaki opisuje swoje dolegliwości, najszybciej i najtrafniej mogę dokonać rozpoznania... bez zbędnej aparatury czy skomplikowanych badań. Słuchając go, przypatrując się grze ciała, śledząc mimikę można „wejść” w jego historię, nie narzucając mu się i nie pogwałcając „prywatności” standardowymi pytaniami.

Zdecydował się przyjść do naszego szpitala, bo tak poradził mu lekarz domowy. Ojciec tego lekarza jest Jego przyjacielem. Podobno słychać jakieś szmery w jego sercu. Uśmiecha się, nie dziwi się wcale stanowi rzeczy, bo jego serce „widziało” już wiele, ma więc prawo nie domagać... Ma 75 lat.

Na miesiąc przed dziewiętnastymi urodzinami ubrano go w zielony mundur i wywieziono, wraz z innymi, gdzieś w polskie lasy. Pamięta ówczesny mróz i pałący żar świszczących kul partyzanckich. Była też później zdradliwa cisza gór bałkańskich... i w końcu rozpacz samotności podobna swym bezkresom do niekończących się krajobrazów Syberii. Tam, na ścieżkach wojny, której nigdy w pełni nie rozumiał, zostawił swoją młodość. Wrócił chory, jego oczy dawno temu utraciły blask młodzieńczego zapału. Jest przekonany, że obecne szmery w sercu to

echo syberyjskiego zimnego wiatru, którego wspomnienie budzi go każdej nocy. Po powrocie do swej Ojczyzny, do kraju Sary, nie zastał ani najbliższych ani dobytku. Jego przedwojenna narzeczona wyszła za mąż, została szczęśliwą mamą. Schorowane ciało i dusza stanowiły jedyne Jego bogactwo. Słuchałem go uważnie...

moje oczy samoistnie zamykały się ze zmęczenia. Moim sercem wsłuchiwałem się jednak w każdy szczegół snutej opowieści. Drżąca głowa staruszka zdradzała chorobę... może Parkinsona, a może słabość jednej z zastawek serca. Musiałem przejąć inicjatywę w rozmowie, uspokoić go, oswoić z hermetycznym na swój sposób światem Oddziału Inwazyjnej Kardiologii. Nieustannie pojawiające się i znikające pielęgniarki, dźwięk wciąż otwieranych i zamkniętych drzwi prowadzących do sal chorych, mniej lub bardziej dyskretne nawoływania i w końcu „dziwny balet łóżek” między salami chorych a korytarzem – wszystko to budziło w nim zaniepokojenie. Dziś jeszcze zdąży się przekonać, że ten oddział nie oferuje ciszy i spokoju nawet w nocy – zewsząd unosi się symfonia dźwięków przypominająca niedokończone, zawieszony w powietrzu zdanie. Odgaduję, że po tym całym „hałasie życia” pragnie jedynie spokoju. Uspokojenie to zatem mój cel.

Z rozważą dobieram słowa. Przygotowuję go na jutrzejszy dzień, jak na długą podróż. Próbuję przegonić obawę z Jego spojrzenia, kiedy wypowiadam frazę „cewnikowanie serca”. W skupieniu słucha, co mam do powiedzenia. Podczas rozmowy delikatnie dotykam dłoni starszego mężczyzny, pragnę wlać mu w serce ocean zaufania. Zdaję sobie dobrze sprawę z tego, jak ważna jest ta rozmowa dla pacjenta. W miarę wyjaśniania szczegółów dostrzegam coraz większe odprężenie. Wgłębiając się zatem w detale, zaczytując od tej podróży windą... laboratorium hemodynamiki znajduje się na parterze, jazda windą trwa niespełna 3 minuty, jednak dla niektórych pacjentów ten czas wydaje się nieskończenie długi. Opisuję stół do badań, kolorysterylnego okrycia. Opowiadam nieco o piskliwym tonie monitora EKG, o zapachu środka dezynfekującego. Dzięki szczegółowym wyjaśnieniom przeganiam coraz skuteczniej jego obawy. Odebrałem mu niesłuszny strach,

spotęgowany półprawdami i spowodowany tendencyjnymi wiadomościami płynącymi ze środków masowego przekazu. Dręczy mnie pytanie – co jest mu pisane? Tego wieczoru, kiedy opuszczałem szpital, obiecałem sobie, że następnym razem opowiem komu trzeba o tym paskudnym zgrzycie, który daje się słyszeć, gdy winda mija drugie piętro. Jeszcze jedna obawa mniej...

Zobaczyłem go ponownie dwa tygodnie później. Jego ciało i wychudzona twarz przypominały wojownika, który wraca do życia po ciężkim boju. Uścisnął mnie i oznajmił: „To takie dziwne... przyszedłem tutaj z powodu szmeru w sercu, którego ja sam nie słyszałem, a który od tylu lat odbierał mi siły vitalne. Teraz wychodzę stąd, w dzień i w nocy słyszę rytmiczny brzęk, który każdego dnia dodaje mi sił”. Uśmiechnąłem się, wsłuchując jednocześnie w delikatny dźwięk mechanicznej zastawki...

Pollex magnificus

Przechodząc dziś rano przez izbę przyjęć, zobaczyłem znajomego stolarza. Siedział uśmiechnięty, choć jego dłoń była owinięta zakrwawionym ręcznikiem. Czekał cierpliwie na przyjęcie przez dyżurnego asystenta chirurgii. Zaniepokojony podszedłem do niego, aby dowiedzieć się, co się stało. „A taki stolarski wypadek, odciąłem sobie piłą środkowy palec”. „Bardzo Cię boli?” – zapytałem, usiłując przy tym zrozumieć ten niepasujący do sytuacji uśmiech na jego twarzy. „Trochę zaczyna teraz coś tam drgać, ale ujdzie...”. „Powiedz mi, jak to jest, że uśmiech nie znika z twojej twarzy, pomimo takiego zdarzenia – ponownie zapytałem otwarcie. „No wiesz” – odrzekł: „jakie miałem szczęście, że to nie kciuk! Mógłbym pożegnać się wówczas z pracą”. Hmm... Coś w tym jest. Do końca zatem nie wiadomo, co czyni nas „najwyższym dziełem stworzenia”...

**ZJAZD ABSOLWENTÓW
WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII
MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU
ROCZNIK 1972**

Spotkanie po 40-latach
od zakończenia studiów!

KOLEŻANKI I KOLEDZY!

Spotkamy się w Polanicy Zdroju w pensjonacie „BEATA”, jak zwykle w pierwszy weekend października (5-7.10.2012 r.), bez osób towarzyszących.

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi 400 zł (w tym zakwaterowanie, wyżywienie i zabawy).

Program zjazdu

5 października 2012 r. (piątek)

od godz. 14.00 Zakwaterowanie
w pensjonacie „BEATA”
godz. 19.00 Grill przy biesiadnej
muzyce

6 października 2012 r. (sobota)

godz. 9.00-10.00 Śniadanie
godz. 12.00 Wycieczka po okolicy
godz. 14.00-15.00 Obiad
godz. 19.45 Wspólne zdjęcie
pamiątkowe
godz. 20.00 Bankiet

7 października 2012 r. (niedziela)

godz. 9.00-10.00 Śniadanie i pożegnania

Wpłaty prosimy dokonywać na konto
Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu:
17 1540 1030 2001 7753 6075 0001
do 31.08.2012 r. z dopiskiem „Zjazd 1972L” lub
bezpośrednio w DIL we Wrocławiu
(poziom -1). Koleżanki prosimy o podanie
nazwiska obecnego oraz z okresu studiów.

DO ZOBACZENIA!!!

Komitet Organizacyjny
Andrzej Dorobisz, Grażyna Ossowska
(Kłabińska), Anna Metzger-Mazurkiewicz,
Jerzy Sokołowski

**ZJAZD ABSOLWENTÓW
WYDZIAŁU STOMATOLOGII AKADEMII
MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU
ROCZNIK 1977**

DROGA KOLEŻANKO! DROGI KOLEGO!

Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie naszego
Rocznika z okazji 35-lecia ukończenia Wydziału
Stomatologicznego Akademii Medycznej we
Wrocławiu, które odbędzie się 29 września
2012 r. (sobota) we Wrocławiu.

Program zjazdu

29 września 2012 r. (sobota)

**CZĘŚĆ OFICJALNA – COLLEGIUM
ANATOMICUM**

Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej
(Wrocław, ul. Chałubińskiego 6A)

godz. 10.00 Śniadanie studenckie
godz. 11.30 Otwarcie Zjazdu – Komitet
Organizacyjny
Wykład okolicznościowy
– prof. dr hab. Jan Miodek
godz. 12.45 Wspólne zdjęcia
pamiątkowe
po południu Czas wolny, zwiedzanie
Wrocławia
godz. 19.00 Uroczysta kolacja
– hotel „Jana Pawła II”,
ul. św. Idziego 2, Wrocław
– Ostrów Tumski

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi:
całkowity koszt – 250 zł,
osoba towarzysząca na bankiecie – 150 zł,
tylko część oficjalna (bez bankietu) – 100 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto
Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu:
17 1540 1030 2001 7753 6075 0001
do 31.08.2012 r. z dopiskiem „Zjazd 1977”.
Wpłaty gotówkowych można dokonywać
bezpośrednio w Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej
(poziom -1). Panie prosimy o podanie
nazwiska obecnego oraz z okresu studiów.

Bliższych informacji udzielają:

Zofia Sozańska, tel. 71 352 63 92, kom. 601
741 947, Maria Jakowicz-Hendrykowska,
tel. 71 351 78 65, kom. 604 402 330, e-mail:
mariagabinet@wp.pl, Patrycja Malec,
Dolnośląska Izba Lekarska we Wrocławiu:
tel. 71 798 80 68, fax 71 798 80 68, e-mail:
patrycja.malec@dilnet.wroc.pl, patka.malec@
wp.pl

Zapraszamy do udziału w zjeździe.

DO ZOBACZENIA WKRÓTCE!!!

Za Komitet Organizacyjny
Majka Jakowicz-Hendrykowska,
Zofia Sozańska

**ZJAZD ABSOLWENTÓW
WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII
MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU
ROCZNIK 1987**

DROGA KOLEŻANKO! DROGI KOLEGO!

Zapraszamy na kolejne spotkanie koleżeńskie,
tym razem z okazji 25-lecia ukończenia
Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej
we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach
28-30 września 2012 r. Miejscem spotkania
będzie pensjonat „BEATA” w Polanicy Zdroju
(ul. Rybna 9).

Program zjazdu

28 września 2012 r. (piątek)

od godz. 14.00 Zakwaterowanie
w pensjonacie „BEATA”
godz. 19.00 Grill przy biesiadnej
muzyce

29 września 2012 r. (sobota)

godz. 9.00-10.00 Śniadanie
godz. 12.00 Msza Święta
godz. 14.30 Wspólne zdjęcia
pamiątkowe
godz. 15.00 Obiad
po południu Czas wolny, zwiedzanie
Polanicy Zdroju
godz. 20.00 Bankiet

30 września 2012 r. (niedziela)

godz. 9.00-10.00 Śniadanie i pożegnania

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi
od absolwenta/osoby towarzyszącej:
piątek-niedziela z noclegami – 400 zł,
sobota-niedziela z noclegiem – 300 zł,
piątek-niedziela bez noclegów – 250 zł,
piątek-sobota z noclegiem – 200 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto
Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu:
17 1540 1030 2001 7753 6075 0001
do 31.08.2012 r. z dopiskiem „Zjazd 1987”
lub bezpośrednio w DIL we Wrocławiu
(poziom -1). Panie prosimy o podanie
nazwiska obecnego oraz z okresu studiów.

Zapraszamy do udziału w zjeździe.
DO ZOBACZENIA!!!

Za Komitet Organizacyjny
Katarzyna Bojarowska,
Dorota Lorenz-Worobiec

Bliższych informacji na temat zjazdów udziela Patrycja Malec, tel. 71 798 80 68, e-mail: patrycja.malec@dilnet.wroc.pl lub patka.malec@wp.pl

Zapraszamy absolwentów Wydziału Lekarskiego AM we Wrocławiu z Rocznika 1981 na Jesienny Karkonoski Zjazd Medyka, który odbędzie się w ostatni weekend września 2012 r. (28-30.09.2012).

Chęć uczestnictwa w zlocie prosimy zgłaszać do 31 sierpnia:

**Dariusz Zabłocki – 602 39 75 53,
Mariola Sędzimirska – 607 33 76 30,
Krzysztof Jedwabny – 604 62 37 10.**

Uchwały Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej z 31 maja 2012 roku

Na podstawie art. 25 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz.U. nr 219 poz. 1708 ze zmianami) uchwała się, co następuje:

NR 328/2012

w sprawie wniosku kredytowego na remont i modernizację nieruchomości przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu

§ 1

Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu rekomenduje prezesowi DRL podjęcie pozytywnej decyzji dotyczącej wypłaty kwoty w wysokości 4000 zł tytułem prowizji za przyjęcie i rozpatrzenie wniosku kredytowego na remont i modernizację nieruchomości przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu.

Uchwały Dolnośląskiej Rady Lekarskiej z 14 czerwca 2012 roku

Na podstawie art. 25 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. nr 219 poz., 1708 ze zmianami) uchwała się, co następuje:

NR 329/2012

w sprawie zmiany uchwały nr 338/2010 z 21 grudnia 2010 r. zmienionej uchwałą nr 199/2011 DRL z 9 czerwca 2011 r. dot. powołania Zespołu ds. Modernizacji Nieruchomości przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu

§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu dokonuje zmiany uchwały nr 338/2010 z 21 grudnia 2010 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Modernizacji Nieruchomości przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu zmienionej uchwałą nr 199/2011 DRL z 9 czerwca 2011 r. w następujący sposób:

- zmienia się nazwę Zespołu na Zespół ds. Rozbudowy, Nadbudowy i Przebudowy Nieruchomości przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu,
- wykreśla się członka zespołu w osobie Józefa Luli ze względu na Jego rezygnację związaną ze zmiany funkcji pełnionej w Dolnośląskiej Radzie Lekarskiej.

NR 330/2012

w sprawie przyznania pomocy socjalnej

§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu przyznaje lek. (...) kwotę 10.000 zł ze środków Komisji Socjalnej, celem częściowego pokrycia kosztów wszczęcia elektrody stymulującej mózg.

NR 331/2012

*w sprawie wydania opinii o kandydacie
na konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie okulistyki*

§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu pozytywnie opiniuje kandydaturę dr hab. n. med. Marty Misiuk-Hojło na konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie okulistyki.

NR 332/2012

*w sprawie wpisu do rejestru podmiotów
wykonujących działalność leczniczą*

Na podstawie art. 25 ustawy z 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U nr 219, poz. 1708 ze zmianami), art. 104 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. nr 112, poz. 654 ze zmianami) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z 29 września 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych objętych wpisem do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach dokonywania wpisu, zmian w rejestrze oraz wykreśleń z tego rejestru, w związku ze złożeniem wniosku przez lekarzy wymienionych w załączniku do uchwały o wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą praktyki lekarskiej w formie określonej w załączniku, uchwała, co następuje:

§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska dokonuje wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą praktyk lekarskich zgodnie z załącznikiem do uchwały.

§ 2

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu zaświadcza o wpisie do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

NR 333/2012

w sprawie druku i kolportażu ulotek dla pacjentów

§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu przeznaczą kwotę do 10.000 zł na akcję ulotkową, skierowaną do pacjentów w sprawie recept na leki refundowane.

Uchwały Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej z 28 czerwca 2012 roku

Na podstawie art. 26 ustawy z 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. nr 219, poz. 1708 ze zmianami), art. 108 ust. 2 pkt 2. i art. 110 ust. 1.2 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. nr 112, poz. 654 ze zmianami) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z 29 września 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych objętych wpisem do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach dokonywania wpisów, zmian w rejestrze oraz wykreśleń z tego rejestru oraz na podstawie uchwały nr 29/2010 Dolnośląskiej Rady Lekarskiej z 21 stycznia 2010 r. upoważniającej Prezydium DRL do podejmowania uchwał, uchwała się, co następuje:

NR 334/2012

w sprawie wykreślenia wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą

§ 1

Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu podejmuje uchwałę w sprawie wykreślenia wpisu z rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą praktyki lekarskiej wykonywanej przez (...), wpisanej do rejestru pod numerem księgi rejestrowej (...), w związku z wydaniem prawomocnego orzeczenia zakazującego podmiotowi wykonującemu działalność leczniczą wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru.

§ 2

Od uchwały Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu lekarzowi przysługuje odwołanie do Ministra Zdrowia, za pośrednictwem Dolnośląskiej Rady Lekarskiej, w ciągu 14 dni od jej doręczenia.

Na podstawie art. 26 ustawy z 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. nr 219, poz. 1708 ze zmianami), uchwała się, co następuje:

NR 336/2012

w sprawie upoważnienia do wystąpienia z wnioskiem o pożyczkę do Naczelnej Rady Lekarskiej

§ 1

Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu upoważnia prezesa Dolnośląskiej Rady Lekarskiej i skarbnika Dolnośląskiej Rady Lekarskiej do wystąpienia do Naczelnej Rady Lekarskiej z wnioskiem o pożyczkę w kwocie 1 mln zł z przeznaczeniem na sfinansowanie prac budowlanych, prowadzonych w budynku przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu.

Uchwały Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej z 3 lipca 2012 roku

Na podstawie art. 26 ustawy z 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. nr 219, poz. 1708 ze zmianami), uchwała się, co następuje:

NR 337/2012

w sprawie rekomendacji form akcji protestacyjnej POL

§ 1

Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu rekomenduje następujące formy akcji protestacyjnej:

1. wypisywanie leków na receptach według wzoru NRL bez określania, czy pacjent ma prawo do refundacji i stopnia refundacji,
2. wypisywanie leków na receptach zgodnych z rozporządzeniem MZ jednak bez określania stopnia refundacji i zamiast tego używanie pieczętki „Refundacja leku decyzji NFZ”,
3. wypisywanie leków spoza listy leków refundowanych,
4. niewypisywanie kodów NFZ na receptach zgodnych z rozporządzeniem MZ,
5. stosowanie wszędzie, gdzie to możliwe nazw międzynarodowych leków (co zwalnia lekarzy z określania stopnia refundacji, gdyż jest to niemożliwe).

Zalecane na spotkaniu Porozumienia Organizacji Lekarskich 30 czerwca 2012 r.

NR 338/2012

w sprawie zwołania Prezydium NRL z udziałem prezesów ORL

§ 1

W związku z sytuacją, jaka powstała po opublikowaniu zarządzenia nr 38/2012/GDL Prezesa NFZ z 30 czerwca 2012 r. Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu wnioskuje, aby Prezydium NRL zwołane na 6 lipca 2012 r. zostało poszerzone o udział prezesów Okręgowych Izb Lekarskich.

§ 2

Prezydium Dolnośląskiej Rady wnioskuje, aby przedmiotem obrad Prezydium NRL było wyłonienie mediatora w rozmowach prowadzonych pomiędzy samorządem lekarskim a NFZ.

Stanowisko Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej z 26 lipca 2012 r.

w sprawie rozstrzygnięcia postępowania konkursowego na świadczania zdrowotne w ramach AOS

Prezydium DRL po zapoznaniu się z licznymi informacjami, jakie napłynęły do Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu od lekarzy z I stopniem specjalizacji, lekarzy specjalistów, lekarzy w trakcie specjalizacji oraz lekarzy właścicieli specjalistycznych placówek ochrony zdrowia oraz po przeanalizowaniu protokołów pokontrolnych zespołów wizytujących z DOW NFZ, udostępnionych protokołów z negocjacji, treści odwołań, protestuje przeciwko postępowaniu DOW NFZ w trakcie negocjacji oraz zarzuca nierówne traktowanie oferentów, zarówno na etapie kontroli (u jednych sprawdzano wszystko, u innych tylko niektóre elementy), jak i w trakcie negocjacji (niektórym sugerowano obniżenie ceny w celu poprawy miejsca w rankingu, innym nie proponowano obniżenia ceny, a ponadto niejawny i niejasny był sposób przyznawania limitów punktowych oraz nie określono mierników dostępności).

Ponadto DOW NFZ zmieniając w trakcie postępowania interpretację dotyczącą czasu funkcjonowania w ramach kilku poradni jednego gabinetu diagnostyczno-zabiegowego, nie tylko naruszył podstawowy obowiązek polegający na równym traktowaniu świadczeniodawców, ale także zapis art. 147 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity z 2008 roku, Dz. U. nr 164, poz. 1027 ze zmianami), zgodnie z którym kryteria oceny ofert i warunki wymagane od świadczeniodawców są jawne i nie podlegają zmianie w toku postępowania.

Prezydium DRL nie zgadza się także z treścią zarządzeń Prezesa NFZ ze względu na fakt, że wkraczają one w zakres kompetencji Ministra Zdrowia. W szczególności dotyczy to zarządzenia Prezesa NFZ w sprawie określenia kryteriów oceny ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Powyższe zarządzenie, biorąc pod uwagę kryterium oceny kwalifikacji personelu medycznego doprowadziło do wyłączenia (co potwierdza wynik konkursu) możliwości wykonywania zawodu przez lekarzy z I stopniem specjalizacji, ale także znacznie ograniczyło możliwość wykonywania zawodu przez lekarzy specjalistów oraz w trakcie specjalizacji.

W związku z napływającymi do DIL informacjami, iż w ofertach świadczeniodawcy wskazują określonego lekarza, np. specjalistę, a w rzeczywistości po zakończeniu postępowania konkursowego inni lekarze wykonują zawód u ww. świadczeniodawców, Prezydium DRL postanawia wystąpić do DOW NFZ z prośbą o udostępnienie danych lekarzy wskazanych w ofertach w celu zweryfikowania doniesień.

Mając powyższe na uwadze Prezydium DRL postanawia wystąpić do Ministra Zdrowia, prezesa NFZ i UOKiK o podjęcie działań mających na celu wyjaśnienie i ewentualne usunięcie wskazanych nieprawidłowości w ramach działalności NFZ.

sekretarz DRL
dr Jacek Chodorski

wiceprezes DRL
dr n. med. Andrzej Wojnar

PS: Tego samego dnia ww. stanowisko wysłano do ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza i prezesa NFZ Agnieszki Pachciarz.

Komisja Kształcenia
Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
wraz
z I Katedrą i Kliniką Pediatrii,
Alergologii i Kardiologii
Akademii Medycznej
im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
zapraszają na Konferencję Naukowo-Szkoleniową

pt.

„PEDIATRIA, KARDIOLOGIA I ALERGOLOGIA DZIECIĘCA”

która odbędzie się 8 września 2012 r.
(sobota) w godz. 9.00-15.00
w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.

**Uczestnikowi konferencji
przysługuje 6 punktów edukacyjnych.**

Program konferencji

- godz. 9.00-10.30 Schematy diagnostyczne wad wrodzonych serca na przykładzie wad z przeciekiem lewo-prawym
– lek. Marek Wasicionek
- godz. 10.30-11.30 Omdlenia u dzieci – przyczyny, schematy diagnostyczne
dr n. med. Wioletta Kucharska
- godz. 11.30-12.00 PRZERWA
- godz. 12.00-13.30 Diagnostyka i leczenie nadciśnienia tętniczego u dzieci – aktualne rekomendacje
– dr n. med. Ewa Masłowska
- godz. 13.30-15.00 Astma u niemowląt i małych dzieci – pediatra wobec dylematów terapeutycznych
– dr n. med. Ewa Willak-Janc

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji proszone są o pisemne zgłaszanie się do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl lub
e-mail: patrycja.malec@dilnet.wroc.pl, tel. 71 798 80 68, fax 71 798 80 68.**

Komisja Kształcenia
Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
wraz
z Katedrą i Kliniką Chirurgii Naczyniowej,
Ogólnej i Transplantacyjnej
Akademii Medycznej
im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
zapraszają
na Konferencję Naukowo-Szkoleniową

pt.

„CHIRURGIA NACZYNIOWA”

która odbędzie się 22 września 2012 r.
(sobota) w godz. 9.00-15.30
w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.

**Uczestnikowi konferencji
przysługuje 6 punktów edukacyjnych.**

Program konferencji

- godz. 9.00-11.30 Choroby żył – diagnostyka i leczenie
dr hab. Artur Pupka, prof. nadzw.;
dr n. med. Przemysław Szyber
- godz. 11.30-12.00 PRZERWA
- godz. 12.00-14.00 Choroby tętnic – diagnostyka i leczenie
dr hab. Jan Skóra, prof. nadzw.
- godz. 14.00-15.30 Choroby układu limfatycznego – diagnostyka i leczenie – prof.
dr hab. Piotr Szyber

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji proszone są o pisemne zgłaszanie się do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl
lub e-mail: patrycja.malec@dilnet.wroc.pl,
tel. 71 798 80 68, fax 71 798 80 68.**

Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej wraz z Dolnośląskim Centrum Onkologii we Wrocławiu zapraszają na Konferencję Naukowo-Szkoleniową

pt. „ONKOLOGIA”

która odbędzie się 5 października 2012 r. (piątek) w godz. 9.00-13.30 w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.

Uczestnikowi konferencji przysługują 4 punkty edukacyjne.

Program konferencji

godz. 9.00-9.30	Diagnostyka histopatologiczna nowotworów – czynniki prognostyczne i predykcyjne <i>dr n. med. Andrzej Wojnar</i>	wspomóc swojego pacjenta w trakcie leczenia onkologicznego? – <i>dr n. med. Beata Ziemia</i>	
godz. 9.30-9.50	Co rozumiemy przez postęp w chirurgii? – <i>dr hab. Marek Bębenek</i>	godz. 11.30-11.50	Rozsiany proces nowotworowy – dlaczego pacjent z przerzutami nowotworowymi powinien być konsultowany przez onkologa? – <i>dr n. med. Piotr Hudziec</i>
godz. 9.50-10.10	Doświadczenie Dolnośląskiego Centrum Onkologii w brzuszno-krzyżowym odjęciu odbytnicy – <i>dr hab. Marek Bębenek</i>	godz. 11.50-12.00	PRZERWA
godz. 10.10-10.30	Chirurgia onkoplastyczna w raku piersi – <i>dr n. med. Radosław Tarkowski</i>	godz. 12.00-12.20	Co rozumiemy przez postęp w radioterapii? – <i>lek. Maria Ochman</i>
godz. 10.30-10.50	PRZERWA	godz. 12.20-12.40	Radioterapia w nowotworach przewodu pokarmowego – <i>dr n. med. Adam Maciejczyk</i>
godz. 10.50-11.10	Co rozumiemy przez postęp w leczeniu systemowych nowotworów? – <i>dr n. med. Emilia Filipczyk-Cisarż</i>	godz. 12.40-13.00	Miejsce radioterapii w leczeniu nowotworów prostaty – <i>dr n. med. Adam Maciejczyk</i>
godz. 11.10-11.30	Współpraca pomiędzy onkologiem a lekarzami innych specjalizacji. Jak lekarz podstawowej opieki zdrowotnej może	godz. 13.00-13.20	Rak piersi – wskazania do radioterapii i sposób jej prowadzenia – <i>dr n. med. Anna Pawlaczyk</i>

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji proszone są o pisemne zgłaszanie się do Komisji Kształcenia DRL: e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl lub e-mail: patrycja.malec@dilnet.wroc.pl, tel. 71 798 80 68, fax 71 798 80 68.

Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej wraz z II Katedrą i Kliniką Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zapraszają na Konferencję Naukowo-Szkoleniową

pt. „NOWOCZESNE POSTĘPOWANIE W POŁOŻNICTWIE I GINEKOLOGII”

która odbędzie się 20 października 2012 r. (sobota) w godz. 9.00-14.00 w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.

Uczestnikowi konferencji przysługują 5 punktów edukacyjnych.

Program konferencji

CZĘŚĆ I – POŁOŻNICTWO

godz. 9.00-9.30	Ultrasonografia w położnictwie – nowe możliwości <i>dr n. med. Michał Pomorski</i>
godz. 9.30-9.45	Elastografia – nowe możliwości w diagnostyce położniczo-ginekologicznej – <i>lek. Robert Woytoń</i>
godz. 9.45-10.15	Diagnostyka prenatalna – <i>dr n. med. Tomasz Fuchs</i>
godz. 10.15-10.45	Monitorowanie stanu płodu w ciąży i podczas porodu – <i>dr n. med. Joanna Michniewicz</i>
godz. 10.45-11.15	Terapia wewnątrzmaciczna – <i>dr n. med. Jerzy Florjański</i>
godz. 11.15-11.45	PRZERWA

CZĘŚĆ II – GINEKOLOGIA

godz. 11.45-12.15	Endoskopia ginekologiczna – histeroskopia <i>dr hab. Mariusz Zimmer, prof. nadzw.</i>
godz. 12.15-12.45	Endoskopia ginekologiczna – laparoscopia, TVE <i>dr n. med. Ewa Milnerowicz-Nabzdyk</i>
godz. 12.45-13.05	Profilaktyka raka szyjki macicy – <i>dr n. med. Agnieszka Konieczna</i>
godz. 13.05-13.35	Wybrane aspekty hormonalnej terapii w ginekologii i położnictwie <i>dr hab. Mariusz Zimmer, prof. nadzw.</i>
godz. 13.35-14.05	Aspekty prawne w położnictwie i ginekologii <i>dr n. med. Marek Tomiałowicz</i>

Do udziału w konferencji szczególnie zapraszamy specjalistów medycyny rodzinnej i chorób wewnętrznych oraz lekarzy specjalizujących się w tych dziedzinach.

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji proszone są o pisemne zgłaszanie się do Komisji Kształcenia DRL: e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl lub e-mail: patrycja.malec@dilnet.wroc.pl, tel. 71 798 80 68, fax 71 798 80 68.

Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
wraz z Katedrą i Kliniką Hematologii,
Nowotworów Krwi i Transplantacji Szpiku Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
zapraszają na Konferencję Naukowo-Szkoleniową

pt. „HEMATOLOGIA”

która odbędzie się 24 listopada 2012 r. (sobota) w godz. 9.00-14.30
w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.

Uczestnikowi konferencji przysługuje 5 punktów edukacyjnych.

Program konferencji

godz. 9.00-10.00	Ostre białaczki – dr n. med. Marek Kielbiński	godz. 11.30-12.30	Choroby limfoproliferacyjne – prof. dr hab. Tomasz Wróbel
godz. 10.00-11.00	Nowotwory mieloproliferacyjne – prof. dr hab. Kazimierz Kuliczkowski	godz. 12.30-13.30	Zespoły mielodysplastyczne – dr n. med. Donata Urbaniak-Kujda
godz. 11.00-11.30	PRZERWA	godz. 13.30-14.30	Skazy krwotoczne – dr n. med. Katarzyna Kapelko-Słowik

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji proszone są
o pisemne zgłaszanie się do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl lub e-mail: patrycja.malec@dilnet.wroc.pl,
tel. 71 798 80 68, fax 71 798 80 68.**

Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
wraz z Katedrą i Kliniką Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami
Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
zapraszają na Konferencję Naukowo-Szkoleniową

pt. „ENDOKRYNOLOGIA”

która odbędzie się 8 grudnia 2012 r. (sobota) w godz. 9.00-15.00
w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.

Uczestnikowi konferencji przysługuje 5 punktów edukacyjnych.

Program konferencji

godz. 9.00-9.30	Choroby tarczycy w ciąży dr n. med. Agnieszka Lenarcik	godz. 12.30-13.00	PRZERWA
godz. 9.30-10.30	Trudności w diagnostyce i leczeniu chorób tarczycy prof. dr hab. Grażyna Bednarek- Tupikowska	godz. 13.00-14.00	Nadciśnienie tętnicze hormonozależne (wprowadzenie i prezentacje przypadków klinicznych) dr n. med. Anna Bohdanowicz-Pawłak
godz. 10.30-10.50	PRZERWA	godz. 14.00-15.00	Zaburzenia gospodarki wapniowo- fosforanowej i choroby przytarczyc (wprowadzenie i prezentacje przypadków klinicznych) dr n. med. Jadwiga Szymczak
godz. 10.50-11.40	Interdyscyplinarne aspekty hiperandrogenizmu u kobiet prof. dr hab. Bożena Bidzińska-Speichert		
godz. 11.40-12.30	Aktualności o tak zwanej andropauzie czyli późnym hipogonadyzmie (zespole niedoboru testosteronu/androgenów) prof. dr hab. Marek Mędraś		

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji proszone są o pisemne
zgłaszanie się do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl lub e-mail: patrycja.malec@dilnet.wroc.pl,
tel. 71 798 80 68, fax 71 798 80 68.**

Dziekan Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego prof. dr hab. n. med. Grażyna Bednarek-Tupikowska oraz Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej

Katedra i Zakład Mikrobiologii AM we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w mikrobiologii lekarskiej, chorobach wewnętrznych, intensywnej terapii, neonatologii, pediatrii, chirurgii i innych dziedzinach klinicznych do wzięcia udziału w kursach:

ROLA LABORATORIUM W NADZORZE ZAKAŻEŃ

Termin kursu: 17.09.2012 r., godz. 9.00-16.30
8 punktów edukacyjnych

RACJONALNA ANTYBIOTYKOTERAPIA W ZAKAŻENIACH

Termin kursu: 18.09.2012 r., w godz. 9.00-15.00
6 punktów edukacyjnych
Cena każdego kursu: 75 zł (wpłaty dokonujemy po otrzymaniu nr konta i pisemnego potwierdzenia z dziekanatu)
Kierownik naukowy kursów: dr Marzenna Bartoszewicz
Miejsce kursów: Katedra i Zakład Mikrobiologii, Wrocław, ul. Chałubińskiego 4
Liczba miejsc: 40 osób

Zgłoszenia na kursy do 30.06.2012 r.

Program oraz zapisy elektroniczne na stronie www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Elżbieta Adamczyk, tel. 71 784 11 57 oraz e-mail: elzbieta.adamczyk@am.wroc.pl

Katedra i Zakład Biologii i Parazytologii Lekarskiej AM we Wrocławiu zaprasza lekarzy oraz diagnostów laboratoryjnych zainteresowanych problematyką na kurs:

WYBRANE ZAGADNIENIA Z ZAKRESU PARAZYTOLOGII KLINICZNEJ (biologia, epidemiologia, diagnostyka, klinika, profilaktyka i leczenie)

Kierownik naukowy kursu: dr Maria Wesołowska, prof. dr hab. Andrzej Gładysz
Miejsce kursu: Sala Seminarijna oraz Pracownia Diagnostyczna Katedry i Zakładu Biologii i Parazytologii Lekarskiej AM we Wrocławiu, ul. J. Mikulicza-Radeckiego 9
Termin kursu: 12-14.09.2012 r.
Liczba uczestników: 20 osób
14 punktów edukacyjnych
Cena kursu: 200 zł (wpłaty dokonuje się po otrzymaniu potwierdzenia z dziekanatu WLKP na konto Akademii Medycznej)

Program oraz zgłoszenia na kurs do 20 czerwca 2012 r.

Program oraz zapisy elektroniczne na stronie www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Elżbieta Adamczyk, tel. 71 784 11 57 oraz e-mail: elzbieta.adamczyk@am.wroc.pl

Katedra i Klinika Reumatologii i Chorób Wewnętrznych AM we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w reumatologii (kursy specjalizacyjne z listy CMKP) oraz zainteresowanych lekarzy innych specjalności na kursy:

ZARYS REUMATOLOGII – PODZIAŁ CHORÓB REUMATYCZNYCH, EPIDEMIOLOGIA, GŁÓWNE GRUPY CHORÓB, PATOGENEZA, DIAGNOSTYKA I LECZENIE

Kierownicy naukowcy kursu: dr n. med. Krzysztof Borysewicz
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Reumatologii i Chorób Wewnętrznych, Wrocław, ul. Borowska 213
Termin kursu: 24-28.09.2012 r.
Liczba uczestników: 20
Kurs bezpłatny: 30 punktów edukacyjnych

Zgłoszenia na kurs do 31.07.2012 r.

POSTĘPY W DIAGNOZOWANIU I LECZENIU CHORÓB REUMATYCZNYCH Z ELEMENTAMI GENETYKI KLINICZNEJ

Kierownicy naukowcy kursu: prof. dr hab. Piotr Wiland, dr Renata Sokolik, dr Marta Madej
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Reumatologii i Chorób Wewnętrznych, Wrocław, ul. Borowska 213
Termin kursu: 12-13.11.2012 r.
Liczba uczestników: 30
Kurs bezpłatny: 17 punktów edukacyjnych

SPONDYLOARTROPATIE SERONEGATYWNE I ZWIĄZEK ZAKAŻENIA Z ZAPALENIEM STAWÓW

Kierownicy naukowcy kursu: prof. dr hab. Piotr Wiland, dr Renata Sokolik, dr Marta Madej
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Reumatologii i Chorób Wewnętrznych, Wrocław, ul. Borowska 213
Termin kursu: 14-15.11.2012 r.

Liczba uczestników: 30
Kurs bezpłatny: 17 punktów edukacyjnych

Zgłoszenia na wszystkie kursy dla specjalizujących się w reumatologii do 30.09.2012 r. przyjmowane będą na podstawie wypełnionego formularza zgłoszeniowego kursoranta przesłanego na nr fax 71 734 33 09. Szczegółowych informacji udziela p. Helena Białkowska pod numerem tel. 71 734 33 00.

Katedra Radiologii AM we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w chorobach wewnętrznych na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

DIAGNOSTYKA OBRAZOWA

Kierownik naukowy kursu: prof. dr hab. Marek Szaśniadek
Termin kursu: 19-23.11.2012 r., godz. 8.30
Miejsce kursu: Katedra Radiologii, ul. M. Skłodowskiej-Curie 68, 50-369 Wrocław
Liczba uczestników: 40 osób
Kurs bezpłatny: 25,5 punktu edukacyjnego

Zgłoszenia na kurs do 30.06.2012 r.

Program oraz zapisy elektroniczne na stronie www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Elżbieta Adamczyk, tel. 71 784 11 57 oraz e-mail: elzbieta.adamczyk@am.wroc.pl

Katedra i Zakład Mikrobiologii AM we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w mikrobiologii lekarskiej na kurs specjalizacyjny (z listy CMKP):

PATOMECHANIZM I DIAGNOSTYKA WYBRANYCH ZAKAŻEŃ

Kierownik naukowy kursu: dr hab. Grażyna Gościński prof. nadzw.
Miejsce kursu: Katedra i Zakład Mikrobiologii AM, Wrocław, ul. Chałubińskiego 4
Terminy kursów: 03-07.09.2012 r., godz. 9.00
Liczba uczestników: 5-20
Kurs bezpłatny: 30 punktów edukacyjnych.

Zgłoszenia na kurs do 30.06.2012 r.

Program oraz zapisy elektroniczne na stronie www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Elżbieta Adamczyk, tel. 71 784 11 57 oraz e-mail: elzbieta.adamczyk@am.wroc.pl

I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa AM we Wrocławiu zaprasza wyłącznie lekarzy specjalizujących się w ginekologii i położnictwie na kursy specjalizacyjne z listy CMKP:

ENDOSKOPIA GINEKOLOGICZNA – KURS INDYWIDUALNY I kurs: 8-12.10.2012 r.

Kierownik naukowy kursów: dr hab. Marian Gryboś prof. nadzw.
Miejsce kursów: I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa AM we Wrocławiu, ul. Chałubińskiego 3
Liczba uczestników: 3-4 na każdym kursie
Kursy bezpłatne.

Zgłoszenia na kursy do 31.08.2012 r.

Program oraz zapisy elektroniczne na stronie www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Elżbieta Adamczyk, tel. 71 784 11 57 oraz e-mail: elzbieta.adamczyk@am.wroc.pl

II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa AM we Wrocławiu zaprasza wyłącznie lekarzy specjalizujących się w ginekologii i położnictwie na kursy obowiązkowe z listy CMKP:

ENDOSKOPIA GINEKOLOGICZNA – KURS INDYWIDUALNY Termin kursu: 8-12.10.2012 r.

ENDOSKOPIA GINEKOLOGICZNA – KURS INDYWIDUALNY Termin kursu: 15-19.10.2012 r.

ENDOSKOPIA GINEKOLOGICZNA – KURS INDYWIDUALNY Termin kursu: 5-9.11.2012 r.

ULTRASONOGRAFIA – KURS INDYWIDUALNY Termin kursu: 22-26.10.2012 r.

Kierownik naukowy kursów: dr hab. Mariusz Zimmer, prof. nadzw.
Miejsce kursów: II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa AM we Wrocławiu, ul. Borowska 213
Liczba uczestników: 6 lekarzy na każdym kursie
Kursy bezpłatne.

Zgłoszenia na kursy do 10 września 2012 r.

Program oraz zapisy elektroniczne na stronie www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Elżbieta Adamczyk, tel. 71 784 11 57 oraz e-mail: elzbieta.adamczyk@am.wroc.pl

Katedra i Klinika Psychiatrii AM we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w psychiatrii na kurs specjalizacyjny z listy CMKP:

PODSTAWY PSYCHIATRII, CZ. II: PODSTAWY TERAPII ZABURZEŃ PSYCHICZNYCH

Kierownicy naukowcy kursu: prof. dr hab. Andrzej Kiejna, dr Jan Aleksander Beszlej
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Psychiatrii AM Wrocław, ul. Pasteura 10
Termin kursu: 12-16.11.2012 r., godz. 8.30

Liczba uczestników: 30 osób
Kurs bezpłatny: 26 punktów edukacyjnych.

Zgłoszenia na kurs do 31.07.2012 r.

Program oraz zapisy – formularz elektroniczny na stronie www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Elżbieta Adamczyk, tel. 71 784 11 57; e-mail: elzbieta.adamczyk@am.wroc.pl oraz w sekretariacie Katedry i Kliniki Psychiatrii AM, tel. 71 784 16 00, fax: 784 16 02, e-mail: psychiatria@am.wroc.pl

Katedra i Klinika Medycyny Społecznej AM we Wrocławiu zaprasza specjalizujących się lekarzy do wzięcia udziału w kursie:

ZDROWIE PUBLICZNE

Kierownik naukowy kursu: prof. dr hab. Ludmiła Waszkiewicz
Miejsce kursu: Wrocław, ul. Borowska 213, Auditorium Jana Pawła II
Termin kursu: 8-12 i 15-16.10.2012 r. (poniedziałek-piątek i poniedziałek-wtorek)
Liczba miejsc: 100
Program kursu przewiduje 60 godz. wykładów.
Kurs bezpłatny.

Zgłoszenia na kurs do 30 czerwca 2012 r.

Program oraz zapisy elektroniczne na stronie www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Elżbieta Adamczyk, tel. 71 784 11 57 oraz e-mail: elzbieta.adamczyk@am.wroc.pl

Dziekan Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego prof. dr hab. n. med. Grażyna Bednarek-Tupikowska oraz Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej

Katedra i Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki AM we Wrocławiu zapraszają lekarzy na kurs zalecany do specjalizacji z chirurgii ogólnej z listy CMKP:

TECHNIKI MIKROCHIRURGICZNE I CHIRURGIA RĘKI

Kierownik naukowy kursu: prof. dr hab. Roman Rutowski
Miejsce kursu: Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki, Wrocław, ul. Borowska 213
Termin kursu: 24-29 września 2012 r.
Liczba uczestników: 20 osób
Kurs bezpłatny: 40 punktów edukacyjnych.

Zgłoszenia na kurs do 30 lipca 2012 r.

Program kursu oraz zapisy elektroniczne na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Anna Zawłodzka, tel. 71 784 11 60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@am.wroc.pl

Katedra i Zakład Medycyny Sądowej AM we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w medycynie sądowej na kurs specjalizacyjny z listy CMKP:

POSTRZAŁY I WYBUCHY

Kierownik naukowy kursu: dr n. med. Jakub Trnka
Organizator kursu: Katedra i Zakład Medycyny Sądowej

Miejsce kursu: ul. Mikulicza-Radeckiego 4, Wrocław
Termin kursu: 17-21.09.2012 r.
Liczba uczestników: 20 osób
Kurs bezpłatny.

Zgłoszenia na kurs do 30 lipca 2012 r.

Program kursu oraz zapisy elektroniczne na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Anna Zawłodzka, tel. 71 784 11 60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@am.wroc.pl

Katedra i Klinika Chirurgii i Urologii Dziecięcej AM we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w chirurgii dziecięcej do wzięcia udziału w kursie specjalizacyjnym z listy CMKP:

CHIRURGIA ENDOSKOPOWA DZIECIĘCA

Kierownik naukowy kursu: dr hab. Dariusz Patkowski prof. nadzw.
Miejsce kursu: Klinika Chirurgii i Urologii Dziecięcej, 50-369 Wrocław, ul. Skłodowskiej-Curie 52
Termin kursu: 15-19.10.2012 r.
Liczba uczestników: 20 osób
Kurs bezpłatny.

Zgłoszenia na kurs do 15 sierpnia 2012 r.
Program kursu oraz zapisy elektroniczne na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Anna Zawłódzka, tel. 71 784 11 60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@am.wroc.pl

Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego AM we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w diabetologii do wzięcia udziału w kursie obowiązkowym z listy CMKP:

TERAPIA CUKRZYCY TYPU 1 PRZY POMOCY OSOBISTEJ POMPY INSULINOWEJ

Kierownik naukowy kursu: dr hab. Anna Noczyńska prof. nadzw.
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego AM we Wrocławiu, ul. H. Wrońskiego 13 c
Termin kursu: 22.10.2012 r.
Liczba miejsc: 30 osób
Kurs bezpłatny.

Zgłoszenia na kurs do końca sierpnia 2012 r.
Program kursu oraz zapisy elektroniczne na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Anna Zawłódzka, tel. 71 784 11 60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@am.wroc.pl

Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego AM we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w endokrynologii do wzięcia udziału w kursie zalecanym z listy CMKP:

ENDOKRYNOLOGIA WIEKU ROZWOJOWEGO

Kierownik naukowy kursu: dr hab. Anna Noczyńska prof. nadzw.
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego

AM we Wrocławiu, ul. H. Wrońskiego 13 c
Terminy kursów: 19-20.10.2012 r.
Liczba miejsc: 30 osób
Kurs bezpłatny.

Zgłoszenia na konferencje do końca sierpnia 2012 r.

Program kursu oraz zapisy elektroniczne na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Anna Zawłódzka, tel. 71 784 11 60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@am.wroc.pl

Katedra i Klinika Okulistyki AM we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w okulistyce na kurs specjalizacyjny – z listy CMKP:

PATOFIZJOLOGIA NARZĄDU WZROKU

Kierownik naukowy kursu: dr n. med. Małgorzata Mulak
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Okulistyki AM, ul. Chałubińskiego 2a we Wrocławiu
Termin kursu: 26.10.2012 r.
Liczba uczestników: 30 osób

Zgłoszenia na kurs do końca sierpnia 2012 r.

Program kursu oraz zapisy elektroniczne na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Anna Zawłódzka, tel. 71 784 11 60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@am.wroc.pl

Katedra i Klinika Chorób Zakaźnych, Chorób Wątroby i Nabytych Niedoborów Odpornościowych AM we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w dziedzinie chorób zakaźnych, na kurs specjalizacyjny z listy CMKP:

ZAKAŻENIA HIV/AIDS – epidemiologia, diagnostyka, klinika, leczenie i profilaktyka

Kierownik naukowy kursu: dr hab. Brygida Knysz, dr Jacek Gąsiorowski
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Chorób Zakaźnych, Chorób Wątroby i Nabytych Niedoborów Odpornościowych AM, ul. Koszarowa 5 we Wrocławiu
Termin kursu: 07-09.11.2012 r.
Liczba miejsc: 20 osób

Zgłoszenia na kurs do 15 września 2012 r.

Program kursu oraz zapisy elektroniczne na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Anna

Zawłódzka, tel. 71 784 11 60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@am.wroc.pl

Katedra i Klinika Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii AM we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w neonatologii do wzięcia udziału w kursie specjalizacyjnym z listy CMKP:

PROMOCJA ZDROWIA W PERINATOLOGII

Kierownik naukowy kursu: dr hab. n. med. Barbara Królak-Olejnik
Miejsce kursu: II Katedra i Klinika Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii AM, ul. Borowska 213, Wrocław
Termin kursu: 07-09.11.2012 r.
Liczba miejsc: 10 osób
Kurs bezpłatny

Zgłoszenia na kurs do 5 września 2012r.

Program kursu oraz zapisy elektroniczne na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Anna Zawłódzka, tel. 71 784 11 60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@am.wroc.pl

III Katedra Pediatrii, Klinika Immunologii i Reumatologii Wieku Rozwojowego AM we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w pediatrii do wzięcia udziału w kursie specjalizacyjnym z listy CMKP:

WPROWADZENIE DO SPECJALIZACJI W PEDIATRII

Kierownik naukowy kursu: dr n. med. Aleksandra Lewandowicz-Uszyńska
Organizator kursu: III Katedra Pediatrii, Klinika Immunologii i Reumatologii Wieku Rozwojowego AM, al. Kasprzowicza 64/66, Wrocław
Miejsce kursu: Dolnośląska Izba Lekarska, al. Matejki 6, Wrocław
Termin kursu: 2-16.11.2012 r.
Liczba miejsc: 25 osób
Kurs bezpłatny.

Zgłoszenia na kurs do 5 września 2012 r.

Program kursu oraz zapisy elektroniczne na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl Szczegółowych informacji udziela mgr Anna Zawłódzka, tel. 71 784 11 60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@am.wroc.pl

Studium Szkolenia Podyplomowego Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza na kurs specjalizacyjny z listy CMKP:

Kurs specjalizacyjny 9/2012 – protetyka stomatologiczna

LECZENIE PROTETYCZNE PACJENTÓW Z BEZZĘBIEM 9.09.-12.09.2012 r. (4 dni)

Kierownik naukowy: dr hab. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz, dr n. med. Danuta Nowakowska
 Odpłatność: kurs bezpłatny – lekarze specjalizujący się
 Miejsce: Katedra Protetyki Stomatologicznej, Zakład Materiałoznawstwa, 54-129 Wrocław, ul. Krakowska 26
 Liczba osób: 12
 Zgłoszenia: tel. 71 784 02 77, fax 71 784 02 92
 Kurs specjalizacyjny dla stomatologów specjalizujących się w protetyce stomatologicznej

Program

Część teoretyczna

1. Specyfika badania pacjenta bezzębnego i diagnostyka bezzębna – prof. dr n. med. Bogumił Płonka,
2. Postępowanie kliniczno-laboratoryjne z uwzględnieniem współczesnych metod, materiałów i technik zabiegowych oraz wykonawstwem laboratoryjnym protez całkowitych – prof. dr n. med. Bogumił Płonka, dr n. med. Danuta Nowakowska, dr hab. n. med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz,
3. Zastosowanie nowoczesnych metod artykulometrycznych – dr hab. n. med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz.

Część praktyczna

1. Badanie kliniczne pacjenta. Wyciski anatomiczne szczęki – prof. dr n. med. Bogumił Płonka, dr n. med. Danuta Nowakowska, dr hab. n. med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz,
2. Odlanie modeli. Wykonanie łyżki indywidualnej górnej oraz płyty podstawowej dolnej – prof. dr n. med. Bogumił Płonka, dr n. med. Danuta Nowakowska, dr hab. n.

med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz,

3. Dostosowanie łyżki indywidualnej górnej i płyty podstawowej dolnej. Wycisk czynnościowy szczęki na łyżce indywidualnej – prof. dr n. med. Bogumił Płonka, dr n. med. Danuta Nowakowska, dr hab. n. med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz,
4. Odlanie modelu szczęki. Wykonanie wzorników zwarciovych górnego i dolnego – prof. dr n. med. Bogumił Płonka, dr n. med. Danuta Nowakowska, dr hab. n. med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz,
5. Ustalenie centralnego zwarcia. Wybór koloru, kształtu i wielkości zębów – prof. dr n. med. Bogumił Płonka, dr n. med. Danuta Nowakowska, dr hab. n. med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz,
6. Ustawienie zębów – prof. dr n. med. Bogumił Płonka, dr n. med. Danuta Nowakowska, dr hab. n. med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz,
7. Dostosowanie próbných protez – prof. dr n. med. Bogumił Płonka, dr n. med. Danuta Nowakowska, dr hab. n. med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz,
8. Polimeryzacja protezy górnej. Dostosowanie i poszerzenie próbnej protezy dolnej. Wycisk czynnościowy – prof. dr n. med. Bogumił Płonka, dr n. med. Danuta Nowakowska, dr hab. n. med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz,
9. Dostosowanie i oddanie gotowych protez – prof. dr n. med. Bogumił Płonka, dr n. med. Danuta Nowakowska, dr hab. n. med. prof. nadzw. Włodzimierz Więćkiewicz,
10. Zaliczenie: kolokwium ustne, sprawdzian praktyczny.

Kurs specjalizacyjny 10/2012
– stomatologia dziecięca

PODSTAWY DIAGNOSTYKI I POSTĘPOWANIA. PROFILAKTYCZNO-LECZNICZEGO W STOMATOLOGII WIEKU ROZWOJOWEGO

24.09.-28.09.2012 r. (5 dni)

Kierownik naukowy:
prof. dr hab. Urszula Kaczmarek
 Odpłatność: kurs bezpłatny – lekarze specjalizujący się

Miejsce: Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej i Dziecięcej

Liczba osób: 20

Zgłoszenia: tel. 71 784 03 61, fax 71 784 03 62, e-mail: stomazach@stom.am.wroc.pl

Kurs specjalizacyjny dla stomatologów specjalizujących się w stomatologii dziecięcej.

Program

1. Komunikacja z dzieckiem w gabinecie stomatologicznym – prof. dr hab. Urszula Kaczmarek,
2. Postawy dziecka i rodziców do leczenia stomatologicznego – prof. dr hab. Urszula Kaczmarek,
3. Metody behawioralne kształtowania zachowania dziecka w gabinecie stomatologicznym; metody farmakologiczne – prof. dr hab. Urszula Kaczmarek,
4. Diagnozowanie początkowych zmian próchnicowych, metody jakościowe i ilościowe – prof. dr hab. Urszula Kaczmarek,
5. ICDAS Międzynarodowy System wykrycia i oceny próchnicy – prof. dr hab. Urszula Kaczmarek,
6. Ocena ryzyka rozwoju próchnicy (m. in. CAT - Caries Assessment Tool) – prof. dr hab. Urszula Kaczmarek,
7. Minimalnie inwazyjna stomatologia (PRR-1, PRR-2, preparacja szczelinowa, tunelowa, infiltracja próchnicy – prof. dr hab. Urszula Kaczmarek,
8. Aktualnie obowiązujące standardy w leczeniu próchnicy zębów mlecznych i stałych niedojrzałych – lek. stom. Agnieszka Czajczyńska-Waszkiewicz,
9. Aktualnie obowiązujące standardy w leczeniu chorób miazgi zębów mlecznych i stałych niedojrzałych – lek. stom. Katarzyna Jankowska,
10. Ozonoterapia jako metoda alternatywna w leczeniu chorób jamy ustnej wieku rozwojowego – dr n. med. Justyna Składnik-Jankowska,
11. Zmiany ogólnoustrojowe a narząd żucia – lek. stom. Barbara Malicka,
12. Etyczne i prawne aspekty praktyki stomatologicznej – dr n. med. Zofia Sozańska,
13. Zaliczenie: kolokwium pisemne.

SILVA RERUM MEDICARUM VETERUM

„Russkoje Sł.” opisuje szczegóły wzięcia do niewoli Dra Ryszkowa. Kiedy japończycy otoczyli Ryszkowa, nie uwierzyli mu, że jest lekarzem, i związanego uprowadzili. W pierwszym napotkanym lazarecie lekarze japońscy poddali R. egzaminowi, by się przekonać, czy jest lekarzem: kazali mu wykonać operację. Po wykonaniu tego zadania w jednej chwili cały sposób postępowania japończyków zmienił się. Ryszkowa otoczono wszelkimi wygodami, dano mu lektykę, którą nosili chińczycy, a po rzece Jal przewieziono go w wysoce eleganckim parowcu. Kiedy R. był uwolniony z niewoli, lekarze i siostry miłosierdzia urządzili mu gorącą owacę.

„Czasopismo Literackie” 1905, VII, 99

bardzo pożywny i przyjemnego smaku: indjanie z prowincji Sierra nie znają nawet innego chleba oprócz żołądziowego. Zebrane, wysuszone i roz-tarte żołądzie kładą oni do dużej kadzi, nad którą wiszą kosze płócienne z ciepłą wodą: woda ta ogrzewa się za pomocą kamieni roz-palonych, i przechodząc przez płótno spada kroplami do kadzi, zawartość której mieszają dokładnie ludzie za pomocą drewnianych łopat. Nadmiar wody wychodzi przez małe otwory w dnie kadzi. Po ochłodzeniu masy białego koloru indjanie wypiekają z niej okrągłe bochenki.

„Zdrowie” 1892, VIII, 473

excerpta selegit
Andrzej Kierzek

Chleb żołądziowy. Plemiona indyjskie i hiszpanie amerykańscy robią z żołądzi mąkę i chleb

Zapiski emeryta

Casus Trybunału

W niektórych krajach na świecie funkcjonują ubezpieczenia zdrowotne. Ludzie wykupują polisy ubezpieczeniowe określonego typu i otrzymują określony pakiet „usług medycznych”. W tańszym pakiecie, np. w unieruchomieniu złamanej kończyny, stosowany będzie gips tradycyjny ciężki, ale tylko biały, w droższej wersji można wybrać dowolny kolor lekkiego tworzywa. Antybiotyki w wersji podstawowej to trzy standardowe, dobrane według statystyki, droższe pakiety – proszę bardzo – szeroki wachlarz dobrany według antybiogramów. Operacja przepukliny – bardzo proszę – najbliższy szpital, po operacji zaszywamy zwykłymi nićmi na okrągło. Lepszy pakiet – wybieramy sobie szpital z długiej listy, specjalne siatki, szwy atraumatyczne, blizna niewidoczna. Przeszczep szpiku – oczywiście, tylko według określonych dla danego pakietu wskazań (ich lista ostatnio tak się rozszerzyła...) i w najtańszym szpitalu, być może w da-

lekim mieście. Stenty naczyniowe – tak, ale w różnych cenach i różnych firm.

Skierowanie do specjalisty, jeśli jest wskazanie oczywiście, ale do tych lekarzy, którzy zgodzili się przyjmować chorych po stawkach obowiązujących w danym przedziale cenowym. Aby iść do lepszego specjalisty trzeba mieć droższy pakiet – przecież Lekarz, dobry specjalista, nie zgodzi się pracować za małe stawki. Zainwestował jednak w swoje wykształcenie, w swoją praktykę zawodową i nie będzie pracować za grosze.

Konstytucja mówi o równym dostępie do leczenia. Obawiam się, że każda regulacja ustawowa opierająca się na systemie instytucji ubezpieczeniowych (wyżej zaprezentowany model) zostanie zakwestionowana przez Trybunał Konstytucyjny.

dr Józef emeryt

POMRUK SALONÓW

W czerwcu niemal wszędzie królowały rozgrywki Euro. Tym większa zasługa prof. Ewy Michnik, której dwa przedstawienia „Balu maskowego” na Stadionie Olimpijskim skupiły kilkanaście tysięcy osób i na pewno przyciągnęły wielu widzów na co dzień nieoglądających spektakli operowych. Libretto oparte jest na autentycznych wydarzeniach. Król szwedzki Gustaw III zostaje zamordowany na balu maskowym przez swoich arystokratycznych dworzan. W „Balu maskowym”, jak we wszystkich dziełach Verdiego, widzimy przede wszystkim dramatyzm, piękne arie i interesującą historię. Opera powstała w dojrzałym okresie twórczości kompozytora, ma wiele „lekkich momentów” muzycznych, mimo tragicznego tematu. Na Stadionie Olimpijskim zastosowano monumentalne rozwiązania. Głównym elementem scenografii był olbrzymi zegar, wysoki na 30 metrów, wyposażony w ośmiometrowe wskazówki. Michał Znaniecki stanął przed trudnym zadaniem zagospodarowania olbrzymiej przestrzeni stadionu, z czego wyszedł obronną ręką. Pomogły mu w tym doświadczenia zdobyte przy wystawianiu w tym samym miejscu przed trzema laty „Turandota”. Kilka scen z przedstawienia pozostanie w pamięci na długo. Należy do nich monumentalna scena balu maskowego, do której zaangażowano mrowie bawiących się w pięknych przebraniach statystów. Wstrząsające wrażenie robiły zapelniające stadion szubienice, efektownie podświetlone. Światło wykorzystane w przedstawieniu było także jego wielkim plusem. Krwiste czerwienie i niebieskie światło sprawdziły się znakomicie. Pięknie wyglądały zapalające się lampiony, a fajerwerki rozświetlające ciemności robiły wielkie wrażenie. Dobrze nagłośnienie spowodowało, że dyrygujący spektaklem Tomasz Szreder i Bassem Akiki wydobyli z muzyki Verdiego wszystkie jej walory. Sprawdzili się soliści zaproszeni gościnnie: Sergiej Drobyszewski jako Ricardo – pięknie śpiewający o miłości, Giuseppe Altomare jako Renato,

a także sama Amelia, w którą wcieliła się Radostina Nikolaeva. Najbardziej zachwycała głosem nasza najlepsza sopranistka, pochodząca z Wrocławia, Aleksandra Kubas. Przedstawienie powstało dzięki licznym sponsorom. Zauważalnym sponsorem były Europejskie Kliniki Okulistyczne LEXUM. Można pogratulować.

Poważany miesięcznik „Forbes” zorganizował konkurs pod hasłem „Profesjoniści 2012 wśród zawodów zaufania publicznego”. Dotyczył on więc lekarzy, adwokatów, architektów i aktorów. Finał konkursu połączony został z panelową dyskusją na temat etosu ww. zawodów. Na Dolnym Śląsku laureatem konkursu został znany jeleniogórski chirurg dr Kazimierz Pichlak. Nie tylko znakomity jako ordynator Oddziału Chirurgicznego, ale znany poeta i fotograf. Zdjęcia z jego wypraw w Himalaje, przepiękne pejzaże zamku Chojnik i okolic są ozdobą mego domu. Wśród laureatów konkursu znalazła się też dr Anna Orońska, pracująca wiele lat jako anestezjolog, która ostatnio z całym oddaniem i poświęceniem sprawuje opiekę nad pacjentami w stanach terminalnych. W kierowanym przez siebie ośrodku osiąga europejskie standardy. Cieszy fakt, że działalność naszych kolegów jest zauważalna. Gratuluję.

Stary Ratusz wspólnie z poznańska galerią Artykwariat zaprosili nas na wystawę poświęconą bawarskiej wytwórni porcelany Rosenthal. Ta, ciesząca się w Polsce niezwykłym uznaniem, wytwórnia produkowała oprócz porcelany użytkowej również figurki, które pokazane zostały we Wrocławiu. Swoją sławę zawdzięcza ona współpracy ze znakomitymi artystami takimi jak: Walter Gropius, Salvador Dali czy Andy Warhol. Warto przypomnieć, że na Dolnym Śląsku produkowano również dobrą porcelanę w Wałbrzychu i Jaworzynie, a istniejące do dzisiaj zakłady nawiązują do starych, dobrych tradycji. Typowym dla śląskiej porcelany motywem na filiżankach czy cukiernicach był specyficzny zielony kolor liści kwiatowych kompozycji.

Pawłowice – siedziba zabytkowego pałacu rodziny Kornów, słynnych mecenasów sztuki, dziś własność Uniwersytetu Przyrodniczego, leży w obrębie miasta i nie tak daleko od centrum. Wykwintna elegancja wewnątrz zapewnia niepowtarzalną atmosferę salonowych spotkań i stwarza wręcz magiczny klimat na wieczory z muzyką i poezją. Prof. Jerzy Monkiewicz z Uniwersytetu Przyrodniczego zaprosił nas na kolejne Wieczory Pawłowickie, podczas których prof. Magda Blum, znakomita pianistka, towarzyszyła dwójgu wspaniałym solistom Oldze Ksenicz i Piotrowi Chmajowi. Wspólnie „wypełnili” wieczór pieśniami i ariami. Majstersztykiem była licytacja kopii oryginalnych obrazów, które kiedyś zdobiły ściany pałacu. Licytacja, prowadzona po mistrzowsku przez redaktora Marka Obszarnego, przyniosła kilkadziesiąt tysięcy złotych na organizację kolejnych spotkań. Zwycięzcy licytacji otrzymali miniatury wylicytowanych obrazów. Pogratulować pomysłu i perfekcyjnego wykonania.

Wrocławski Ratusz był miejscem uroczystej sesji Rady Miejskiej w dniu święta patrona miasta św. Jana. Radni w uroczystych strojach przeszli przez Rynek, asystowali podczas wręczenia nagród miasta Wrocławia i przyznali tytuł honorowego Obywatela naszego miasta. W tym roku został nim pośmiertnie Eugeniusz Get Stankiewicz, znakomity grafik, profesor naszej ASP, który wielokrotnie wykonywał piękne grafiki dla osób zasłużonych dla miasta, w tym także dla lekarzy. Miałem szczęście znać Geta od lat, spędziliśmy nawet wspólnie kilkanaście dni na jednym oddziale szpitalnym, z którego Get już nie wyszedł, a mnie szczęśliwy los pozwolił go opuścić. Wśród odznaczonych nagrodą miasta Wrocławia znalazł się także nasz kolega dr Ryszard Jadach (przyp. red. więcej na ten temat na stronie ... Medium 7-8/2012). I Wam życzę tak zaszczytnych wyróżnień!

Wasz Bywalec

WIKTOR ANTONI JANKOWSKI

11905-1988. Doktor wszech nauk lekarskich, profesor, specjalista otolaryngolog

Doktor honoris causa Akademii Medycznej we Wrocławiu (1984)

Współtwórca wrocławskiej szkoły otolaryngologii

Zebrał i opracował Jerzy Bogdan Kos

Urodził się 21 lutego 1905 r. we Lwowie. Studia na Wydziale Lekarskim UJK we Lwowie ukończył w 1930 r., uzyskując dyplom doktora wszech nauk lekarskich. W latach 1930-1939 był starszym asystentem Kliniki Otolaryngologicznej UJK (kierownik: prof. Teofil Zalewski). Habilitował się w czerwcu 1939 r., w przededniu wojny, na podstawie pracy „Rozwój jamy nosowej i jej stosunek do sąsiednich części mózgu i twarzo-czaszki”. W latach okupacji sowieckiej i niemieckiej był kolejno asystentem Kliniki Otolaryngologii Lwowskiego Instytutu Medycznego, a następnie Medycznych Kursów Fachowych.

Po zakończeniu działań wojennych przeniósł się do Wrocławia. W 1945 r. jako docent Katedry Otolaryngologii uczestniczył w odbudowie i organizacji działalności Kliniki Otolaryngologii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu i Politechniki. Prowadził zajęcia dydaktyczne i badania naukowe głównie z zakresu fizjopatologii słuchu. Klinikę otwarto po zakończeniu odbudowy i modernizacji 15 czerwca 1948 r. W 1948 r. został profesorem tytularnym, a w 1953 r. profesorem nadzwyczajnym i, po profesorze Teofilu Zalewskim, kierownikiem Kliniki Otolaryngologii Akademii Medycznej we Wrocławiu. W 1963 r. otrzymał tytuł naukowy profesora zwyczajnego. Jego zasługą był rozwój audiologii klinicznej – wraz zespołem współpracowników podjął pionierskie badania nad wpływem hałasu i urazu akustycznego na narząd słuchu oraz opracował zasady jego ochrony.

Zdjęcie Historia Wydziału Lekarskiego... W. Kozuszek

Bibliografia prac naukowych profesora Wiktora Jankowskiego obejmuje ponad 180 pozycji, a wśród nich skrypty i rozdziały w publikacjach zbiorowych. Jednym z ważnych jego obowiązków było kształcenie w zakresie otolaryngologii młodych lekarzy – 35. spośród nich zostało specjalistami II stopnia i objęło samodzielne stanowiska, a 10. uzyskało doktorat. Profesor był również opiekunem czterech habilitacji.

Profesor Wiktor Jankowski był członkiem Polskiego Towarzystwa Otolaryngologicznego – przewodniczącym Zarządu Głównego PTO w latach 1958-1965 oraz przewodniczącym Wrocławskiego Oddziału PTO (1953-1975). Był ponadto członkiem Colegium Otolaryngologicum Amicitiae Sacrum i Royal Society of Medicine oraz kilku innych stowarzyszeń naukowych. Należał także do aktywnych działaczy Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego

– był zastępcą sekretarza generalnego WTN w latach 1961-1966, a od 1972 r. zastępcą prezesa. W 1990 r. został wyróżniony godnością członka honorowego WTN.

Odnaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i godnością Zasłużonego Nauczyciela PRL. Zmarł 30 listopada 1988 r.

Zainteresowania i osiągnięcia naukowe: antropologia jamy nosowej, zawodowe uszkodzenia narządu słuchu, bioprądy ucha wewnętrzne, potencjał komórek zmysłowych narządu Cortiego. Autor dwóch skryptów poświęconych anatomii i fizjologii oraz chorobom uszy, nosa i gardła. Współautor podręcznika „Choroby uszy, nosa, gardła i krtani”(1951).

Bibliografia:

Wiktor Antoni Jankowski (w): Kto jest kim w polskiej medycynie. Wydawnictwo Interpress. Warszawa 1987, s. 250.

Barbara Kowal-Gierczak: Wiktor Jankowski (w:) Uczeń wrocławski 1974-1994. Wrocław 1994. T. 2, s. 198-199.

Szkoła otolaryngologii (w:) Wrocławskie środowisko akademickie. Twórcy i ich uczniowie 1945-2005. Zespół redakcyjny: Adam Chmielewski, Wojciech Glabisz, Jan Kmita. Zakład Narodowy im. Ossolińskich Wrocław – Warszawa – Kraków 2005. s.466-467.

WIKTOR ANTONI JANKOWSKI W ANEGDOTACH

W OBRONIE KRZYŻY

Jesienią 1953 r. – w okresie nasilającego się stalinizmu – dyrektor szpitala klinicznego nr 1 wydał polecenie, aby kierownicy klinik usunęli z sal chorych krzyże. Profesor Jankowski powierzył to zadanie zastępcy, docentowi Kossowskiemu, a ten uznał, że najlepiej to znowu komuś zlecić, więc zlecił mnie.

Ówczesny docent Kossowski wydał mi polecenie tonem nie znoszącym sprzeciwu: „Niech pan sam to wykona!”. Odparłem dość spokojnie i półtonem: „Panie docencie, zdejmowanie krzyży to sprawa bardzo poważna. O ile się orientuję, to jest taki katolicki zwyczaj, że przywołuje się tego, kto krzyż wieszal, by on zorganizował procesję z proboszczem z naszej parafii do zdjęcia krzyży...”. Ale je się jeszcze poradzę mego spowiednika i księdza prałata Milika, którego dobrze znam z czasów okupacji...” W pana docenta jakby piorun uderzył. Zaniemówił – by po długiej chwili, już szeptem, powiedział: „Panie Stasiu, niech pan tego nikomu nie mówi...” Ja nikomu o tym nie mówiłem, krzyże zostały na swych miejscach, a wicedyrektora Bera po parę tygodniach zdjęto ze stanowiska – jak fama głosiła – „za walkę z kościołem”.

Stanisław Iwankiewicz: A było to tak...Wspomnienia. Wydawnictwo Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wrocław 2001, s. 135.

SALOWA MARYSIA

W Klinice Laryngologicznej pracowała salowa pani Marysia, która obok rozlicznych obowiązków na bloku operacyjnym miała również inne ważne zadanie: trzymanie dzieci w czasie operacji migdałków. A że budowę miała solidną, była w tym niezawodna.

Komunikacja telefoniczna między klinikami była w tamtych latach kiepska, trudno było, zwłaszcza

rano, dodzwonić się gdziekolwiek. Słowo komórka kojarzyła się wówczas raczej z hodowlą drobiu, aniżeli z telefonem. Kierownik kliniki profesor Wiktor Jankowski nie mogąc dodzwonić się do Kliniki Chirurgicznej w sprawie narkozy do zabiegu laryngectomii napisał krótki list, w którym przedstawił problem. Polecił pani Marysi zanieść go i przekazać szefowi anesteziologów doktorowi Arońskiemu. Poszła więc pani Marysia do Kliniki Chirurgicznej, a tam – jak zwykle – ruch, rwetes, zamieszanie. Nikt nie potrafił jej powiedzieć, gdzie ma się udać z listem. Wreszcie ktoś zawołał, że anesteziolodzy są na bloku operacyjnym. Kiedy znalazła się przed drzwiami z napisem „Blok operacyjny” odważnie chwyciła za klamkę i weszła do sali przedoperacyjnej, gdzie w skupieniu i ciszy profesor Wiktor Bross w otoczeniu asystentów mył się do zabiegu. Pani Marysie oznajmiła:

– Mam list do anesteziologa od profesora Jankowskiego!

Profesor Bross odwrócił się z wolna i znieruchomiał, a po chwili oprzytomniał i ryknął:

– A ty, krowo, gdzieś tu weszła!

Ale pani Marysia nie należała do potulnych owieczek i w odpowiedzi wrzasnęła:

– A ty, byku, co się drzesz! Położyła list na stoliku i wyszła na korytarz.

A kiedy już pani Marysia wróciła do Kliniki Laryngologicznej rozzdzwoniły się telefony i zaczęło się ogólne zamieszanie, jakby miał nastąpić koniec świata. Gdyby posłańcem z listem był lekarz, a nie salowa, podstawowy element klasy robotniczej, zapewne marne byłyby jego losy. Panią Marysię pouczono jedynie o niestosowności jej zachowania. I nadal cieszyła się sławą poskromicielki najstłynniejszego z chirurgów.

Leszek Jędrasz

Konkurs

**Stowarzyszenie Lekarzy Dolnośląskich i Wychowanków Medycyny Wrocławskiej
wraz z Dolnośląską Izbą Lekarską – Komisją Historyczną i Kultury DRL
i Kołem Seniorów DIL
oraz Wrocławskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji
zachęcają do wzięcia udziału w konkursie pt.**

Ocalić od zapomnienia

Szczegóły na stronie internetowej: www.dilnet.wroc.pl w zakładce „Sport i Kultura”

Po proteście – informacja Rzecznika Praw Lekarza

Informujemy, że wszyscy lekarze i lekarze dentyści, wobec których usiłuje się wyciągnąć konsekwencje prawne w związku z przystąpieniem do akcji protestacyjnej z 1 lipca br., mogą zwrócić się o pomoc do Rzecznika Praw Lekarza Krzysztofa Kordela na adres mailowy: krzysztof.kordel@hipokrates.org lub pod numer telefonu 600 027 097 bądź do Rzeczników Praw Lekarza działających przy okręgowych izbach.

KOMUNIKAT nr 1/2012/YI-OKW Okręgowej Komisji Wyborczej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu z 6 czerwca 2012 r.

Okręgowa Komisja Wyborcza Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu zwraca się z prośbą o aktualizację danych adresowych lekarzy i lekarzy dentyistów, członków DIL, w związku z przyjętym przez Krajowy Zjazd Lekarzy regulaminem wyborczym głosowania w trybie korespondencyjnym. Jedynie aktualny adres korespondencji stanowi gwarancję udziału w zbliżających się wyborach w 2013 roku, ponieważ kartę do głosowania każdy lekarz oraz lekarz dentyista otrzyma na adres, jaki widnieje w rejestrze DIL. Więcej informacji dotyczących wyborów korespondencyjnych ukaże się w „Medium” po wakacjach. Regulamin wyborczy jest dostępny na stronie www.nil.org.pl

przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej DIL
dr n. med. Andrzej Wojnar

Posłowie zadecydowali:

AM we Wrocławiu będzie uniwersytetem

28 czerwca 2012 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął ustawę w sprawie nadania Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu nazwy „Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu”. Za przyjęciem ustawy opowiedziało się 429 posłów. Ma ona obowiązywać po 14 dniach od daty ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Nowi doktorzy

Uchwałą Rady Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego AM we Wrocławiu 15 czerwca 2012 r. stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie stomatologii otrzymali:

1. lek. dent. Łukasz Zawada,
2. lek. stom. Barbara Malicka,
3. lek. stom. Aleksandra Sender-Janeczek

Uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego 27 czerwca 2012 r. stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyny otrzymali:

1. lek. Małgorzata Iwanejko,
2. lek. Anna Leszczyszyn-Stankowska,
3. lek. Joanna Pogrzeba,
4. lek. Barbara Stachowska,
5. lek. Marcin Zieliński.

Wiceprezesowi
Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
dr. n. med. Pawłowi Wróblewskiemu
wyraży szczerego współczucia
z powodu śmierci

Mamy

składa dr n. med. Igor Chęciński, prezes DRL

Koleżance **Eli Marko**
wyraży szczerego współczucia
z powodu śmierci

Mamy

składają koleżanki i koledzy
z Dolnośląskiego
Centrum Chorób Płuc

Drogiej Koleżance dr n. med.
Krystynie Niezbrzyckiej-Andrzejewskiej
wyraży głębokiego współczucia z powodu
śmierci

Męża

składa zespół Katedry i Kliniki Nefrologii
Pediatricznej we Wrocławiu

30 maja 2012 r. zmarł
dr Julian Łuczyk
specjalista chirurg,
wieloletni ordynator Oddziału Chirurgii
w Szpitalu w Nowej Rudzie
o czym zawiadamia pogrążona w żalu
Rodzina i grono Przyjaciół

Z żalem zawiadamiamy
że 9 lipca 2012 r.
odeszła od nas

lek. stom. Anna Smyrgała

Synowi z rodziną składamy wyrazy szcze-
rego współczucia lekarze stomatolodzy
z Delegatury DIL w Jeleniej Górze

Pani **Agacie Gajewskiej**
wyraży szczerego współczucia
z powodu śmierci

Mamy Anny Gajewskiej

składają koleżanki i koledzy
z Biura Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
oraz
członkowie Dolnośląskiej Rady Lekarskiej

Dr. n. med. Pawłowi Wróblewskiemu
wiceprezesowi DRL
ds. finansowo-budżetowych wyraży
szczerego współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają członkowie
Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
oraz pracownicy Biura DIL

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy,
że 16 czerwca 2012 r.
odeszła od nas

lek. Halina Fiedot pediatra i reumatolog dziecięcy

Łączymy się w bólu z Rodziną
koleżanki i koledzy
z Uzdrowiska Cieplice Zdrój

*Lek. Annie Babik-Kaniak
oraz lek. dent. Tomaszowi Kaniakowi
wyraży szczerego współczucia z powodu śmierci
Męża oraz Ojca*

**lek. dent.
Zygryda Kaniaka**

*składają koleżanki i koledzy
z Koła Lekarzy Dentystów z Legnicy*

*Pani dr n. med.
Krystynie Niezbrzyckiej-Andrzejewskiej
wyraży szczerego współczucia z powodu utraty*

Męża

*składa prof. dr hab. n. med. Zuzanna Morawska
emerytowany kierownik Kliniki Nefrologii
Pediatricznej*

1 lipca 2012 r. odszedł od nas

Stanisław Krupa

*pplk., lekarz chirurg,
specjalista urolog,
emerytowany lekarz naczelny
w Okręgowym Inspektoracie
Służby Więziennej we Wrocławiu,
b. dyrektor szpitala w Zakładzie Karnym
nr Iwe Wrocławiu
o czym zawiadamia pogrążona w wielkim smutku
Rodzina*

*Z głębokim żalem zawiadamiamy
o śmierci naszego drogiego Kolegi
lek. med. Jerzego Rusina*

*specjalisty reumatologa
Wyraży głębokiego współczucia
Rodzinie i Bliskim
składają koleżanki i koledzy
z NZOZ „Unimed” Spółka z o.o.
w Głuszczy
Na zawsze zostaniesz w naszej pamięci!*

*Z głębokim żalem zawiadamiamy, że
28 lipca 2012 r. zmarł*

**prof. dr hab.
Jerzy Rabczyński**

*wieloletni kierownik Katedry Patomorfologii AM
we Wrocławiu*

*Wyraży szczerego współczucia Rodzinie
składają współpracownicy*

*Z wielkim smutkiem przyjąłem wiadomość
o śmierci*

**prof. dr hab.
Jerzego Rabczyńskiego**

*Wraz ze współpracownikami
żegnam mojego Nauczyciela i Przyjaciela.
Żonie oraz Synowi składam wyrazy głębokiego
współczucia
prof. dr hab. Michał Jeleń*

„Człowiek odchodzi, pamięć zostaje...”

*Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość, o tragicznej śmierci w Kurytybie w Brazylii naszego Przyjaciela
śp.*

dr. Pedra Wiśniewski

absolwenta wrocławskiej Akademii Medycznej, Rocznic 1974.

*Wyraży głębokiego współczucia całej Jego Rodzinie – Żonie, Córkom, Zięciom,
Wnukom i zamieszkałej w Polsce składają przyjaciele z Wrocławia*

BIURO DIL

pon. śr. pt. 8.00-15.30, wt. 8.00-16.30

czwartki w godz. 8.00-17.00

50-333 Wrocław, al. Matejki 6

Dyrektor Biura

mgr Maria Danuta Jarosz, tel. 71 798 80 90

Sekretariat

mgr Katarzyna Nazaruk – kierownik sekretariatu

inż. Magdalena Tatuch – specjalista

mgr Joanna Karońska – specjalista

tel. 71 798 80 50/52/54, fax 71 798 80 51

Księgowość

Główna księgowa mgr Halina Rybacka

mgr Joanna Mańturzyk – starsza księgowa

Maria Knichnicka – księgowa

Kadry, Komisja Stomatologiczna

mgr Agnieszka Jamrozak – starszy specjalista

tel. 71 798 80 88

Rejestr Lekarzy

i Prywatnych Praktyk Lekarskich

Krystyna Popiel – p.o. kierownik rejestru

Ewa Galińska – specjalista

tel. 71 798 80 55, 57, fax 71 798 80 64,

Joanna Zak – referent

tel. 71 798 80 68, fax 71 798 80 81

mgr Kamila Kędziora – referent

tel. 71 798 80 61

Beata Kołodziejczyk – starszy specjalista,

inż. Magdalena Czaharyn – starszy specjalista

Pośrednictwo pracy, konkursy

Patrycja Malec – specjalista – 71 798 80 68

Lekarska Kasa Pomocy Koleżeńskiej

Barbara Nuckowska – starsza księgowa

Konto Kasy Pomocy Koleżeńskiej

BGZ O/Wrocław

64 2030 0045 1110 0000 0035 5040

Kasa

Elżbieta Chmiel – starszy kasjer

poniedziałek, środa, piątek 8.00-14.30

wtorek 8.00-15.30, czwartek 8.00-16.00

Komisja Kształcenia Lekarzy

i Lekarzy Dentystów

e-mail: komisja.kształcenia@dilnet.wroc.pl

Patrycja Malec – specjalista – 71 798 80 68

Komisja Bioetyczna

mgr Aneta Walulik – specjalista, tel. 71 798 80 74

Zespół Radców Prawnych

koordynator zespołu:

mec. Beata Kozyra-Lukasik

poniedziałek-środa 13.00-15.00

mec. Monika Huber-Lisowska

środa, piątek 9.30-13.00

wtorek, czwartek 10.30-14.00

Biuro Rzecznika

Odowiedzialności Zawodowej

Ewa Bielońska – p.o. kierownik, tel. 71 798 80 77,

mgr Aleksandra Kolenda – specjalista,

tel. 71 798 80 75,

Marzena Majcherkiewicz – specjalista,

tel. 71 798 80 76

Biuro Okręgowego Sądu Lekarskiego

mgr Aleksandra Stebel – starszy specjalista

tel. 71 798 80 79

Informacja o ubezpieczeniach

Renata Czajka, tel. 71 798 80 66

Składki na rzecz Izby

Agata Gajewska – starszy specjalista

konto BGZ S.A. O/Wrocław

25 2030 0045 1110 0000 0035 6500

Informatycy

inż. Tomasz Pałys, tel. 71 798 80 84

inż. Wiktor Wołodkiewicz, tel. 71 798 80 85

Filie biura w delegaturach

Wrocław

Wiceprezes DRL ds. Delegatury Wrocławskiej

Jakub Trnka

w dniach posiedzeń Komisji Etyki, godz. 12.30-13.30

Jelenia Góra

Wiceprezes DRL ds. Delegatury Jeleniogórskiej

Barbara Polek

wtorek 10.00-11.30

Wojewódzki Szpital w Jeleniej Górze

ul. Ogińskiego 6, I piętro, pokój 233

tel./fax 75 753 55 54

Eugenia Serba

poniedziałek, wtorek, piątek 10.00-13.00

środa, czwartek 11.00-15.00

e-mail: dil_jeleniagora@dilnet.wroc.pl

Wałbrzych

Wiceprezes DRL ds. Delegatury Wałbrzyskiej

Dorota Radziszewska

wtorek, środa 15.00-16.00

ul. Moniuszki 1/1, 58-300 Wałbrzych

tel. 74 665 61 62

Beata Czołowska

poniedziałek-środa 13.00-17.00

czwartek-piątek 9.00-13.00

e-mail: dil_walbrzych@dilnet.wroc.pl

Legnica

Wiceprezes DRL ds. Delegatury Legnickiej

Ryszard Kępa

wtorek 15.00-16.00

pl. Słowiański 1, 59-220 Legnica,

tel. 76 862 85 76

e-mail: dil_legnica@dilnet.wroc.pl

Krystyna Krupa

poniedziałek-piątek 8-15, wtorek 8-16

OGŁOSZENIA DROBNE

DAM PRACĘ

- ◆ Renomowana Klinika Stomatologiczna, w pobliżu granicy z Niemcami, poszukuje lekarzy/lekarzek stomatologów. Atrakcyjne wynagrodzenie. Doskonałe warunki pracy w miłym otoczeniu. Praca na 4 ręce. Możliwość rozwoju zawodowego. Wyłącznie prywatni pacjenci. Zapewniamy przytulne mieszkanie 100 m² mod. miejsca pracy. Kontakt: 661 408060 lub CV na adres: medelitegroup@gmail.com
- ◆ Duża Praxiskliniki w Zagłębiu Ruhry poszukuje lekarza ogólnego z możliwością wieloletniego doksztalcania i późniejszego przejęcia ośrodka, e-mail: praxis@sworszt.de
- ◆ Zatrudnię lekarza stomatologa oraz chirurga stomatologicznego z kilkuletnim stażem, okolice Wrocławia (pacjenci prywatni), tel. 608 519 986 lub 604 449 743.
- ◆ Zatrudnię lekarza w poradni POZ w Jaworzynie Śląskiej, tel. 608 093 067.
- ◆ NZOZ Centrum Stomatologiczne zatrudni lekarza stomatologa. Praca we Wrocławiu.
- ◆ NZOZ (pacjenci prywatni) we Wrocławiu poszukuje lekarza stomatologa do pracy w niepełnym wymiarze godzin, tel. 506 026 388 (dzwonić po godz. 20.00)
- ◆ Prywatna klinika stomatologiczna Futuris Dent w Obornikach Śląskich zatrudni lekarzy stomatologów. W klinice oferowany jest pełny zakres usług na kilku stanowiskach (ortodoncja, implantologia, protetyka, estetyka, zachowawcza), dlatego zapraszamy do współpracy stomatologów z różnych dziedzin. Zainteresowane osoby proszę o przesłanie CV pod adres p.olearnik@futurisdent.pl
- ◆ NZOZ „ARS MEDICA” w Świdnicy poszukuje do współpracy: internistę oraz specjalistę alergologa, tel. 74 857 81 79
- ◆ Zatrudnię lekarza stomatologa, tel. 71 31 64 028.
- ◆ Zapraszam do współpracy lekarzy stomatologów ze znajomością obsługi RTG oraz lekarzy okulistów 2 lub 3 razy w tygodniu w nowo wybudowanej przychodni we Wrocławiu przy ul. Strachocińskiej 84, tel. 603 957 134.
- ◆ NZOZ KRIO-DENT zatrudni lekarza dentystę/odontologa/ortodontę po stażu. Forma zatrudnienia do uzgodnienia. Praca od zaraz. Informacje pod nr tel. 74 831 05 99 lub 502 115 663.
- ◆ Przychodnia na Biskupinie Sp. z o.o., ul. Olszewskiego 21 we Wrocławiu, zatrudni lekarza ortopędę ze specjalizacją II, do pracy w poradni ortopedycznej, 2 razy w tygodniu po 5 godzin. Mile widziana umiejętność wykonywania USG stawów, tel. 71 348 30 84.
- ◆ Specjalistyczny Szpital Ginekologiczno-Położniczy im. E. Biernackiego w Wałbrzychu zatrudni na umowę o pracę lub kontrakt w pełnym lub częściowym wymiarze czasu pracy lekarzy specjalistów w zakresie ginekologii i położnictwa z możliwością zatrudnienia na stanowisku kierowniczym. Aplikację prosimy składać na adres: sekretariat@szpital.walbrzych.pl Więcej informacji można uzyskać pod numerem tel. 74 88 77 183.
- ◆ Zatrudnię lekarza stomatologa z praktyką w Centrum Stomatologicznym we Wrocławiu. Wymagana własna działalność gospodarcza, tel.: 535 361 364.
- ◆ Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Neuropsychiatryczny im. św. Jadwigi w Opolu zatrudni lekarza specjalistę w zakresie psychiatrii, tel. 77 541 42 43.
- ◆ Poradnia stomatologiczna zatrudni lekarza stomatologa, specjalistę stomatologii zachowawczej na korzystnych warunkach, tel. 607 883 139.
- ◆ Dyrekcja Powiatowego Zespołu Szpitali w Oleśnicy, ul. Armii Krajowej 1 zatrudni w pełnym wymiarze czasu pracy lekarza-specjalistę z zakresu chorób wewnętrznych na Oddziale Wewnętrznym PZS – szpitalu w Oleśnicy. Informacje pod nr telefonu: 71 77 67 427 – sekretariat PZS w Oleśnicy, 71 77 67 333 – ordynator Oddziału Wewnętrznego.
- ◆ Klinika Zdrowia A2 w Wałbrzychu podejmuje współpracę z lekarzem dermatologiem o specjalizacji II stopnia oraz chirurgiem (II stopień specjalizacji) w ramach realizacji kontraktu z NFZ. Osoby zainteresowane ofertą prosimy o przesyłanie dokumentów aplikacyjnych na adres: biuro@a2stomatologia.pl lub kontakt telefoniczny pod numerem: 696 666 991 lub 509 400 111.

- ◆ Praktyka Stomatologiczna w okolicach Dortmundu poszukuje lekarza stomatologa. Wymagania: minimum 2/3-letni staż pracy, specjalizacja z zakresu stomatologii zachowawczej i protetyki (mile widziana z zakresu ortodoncji), znajomość języka niemieckiego. Warunki: mieszkanie służbowe, wynagrodzenie – ok. 2,5 tys. euro (podstawa) + prowizja. Kontakt: tel. 0049 172 23 75 860, e-mail: remigius.mucha@gmx.de
- ◆ Centrum Medyczne PRACTIMED Sp. z o.o., z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Pabianickiej 25 zatrudni od zaraz specjalistę chirurga w wymiarze 2 dni w tygodniu. Warunki pracy bardzo dobre, warunki płacy do uzgodnienia, tel. 71 79 83 622 lub 620 (sekretariat).
- ◆ Powiatowe Centrum Zdrowia Spółka z o.o. w Kowarach zatrudni w Szpitalu „Bukowiec”: specjalistę chorób wewnętrznych, specjalistę położnictwa i ginekologii. Forma współpracy i warunki zatrudnienia – do uzgodnienia. Zgłoszenia proszę kierować w formie CV na adres mailowy: sekretariat@pcz-kowary.pl
- ◆ Nowo powstały NZOZ „Klinika Uśmiechu” w Brzegu Dolnym podejmie współpracę z młodym i ambitnym stomatologiem. Warunki współpracy do uzgodnienia. CV prosimy kierować na adres e-mail: klinika.usmiechu@gmail.com, tel. 530 226 755 lub 790 568 005.
- ◆ Strzeleńskie Centrum Medyczne sp. z o.o. w Strzelinie zatrudni od zaraz na Oddziale i w Poradni Ginekologiczno-Położniczej, Oddziale Chirurgicznym i Poradni Chirurgicznej lekarzy specjalistów z zakresu położnictwa i ginekologii oraz chirurgii ogólnej. Forma zatrudnienia do uzgodnienia. Oferty prosimy kierować na adres: Strzeleńskie Centrum Medyczne sp. z o.o. w Strzelinie, 57-100 Strzelin ul. Wrocławska 46, kontakt telefoniczny: 71 326 48 35 lub 71 326 48 45 bądź na adres e-mail: sekretariat@szpitalstrzelin.pl

SZUKAM PRACY

- ◆ Poszukuję pracy jako asystentka stomatologiczna. Posiadam potrzebne kwalifikacje, odbyłam szkolenie chirurgiczne, posiadam praktykę w pracy na „4 ręce”. Szukam pracy na cały etat lub ¾ etatu, tel. 604 821 446.
- ◆ Lekarz Stomatolog – kobieta z dużym doświadczeniem – protetyka, chirurgia, stomatologia zachowawcza podejmie pracę we Wrocławiu na 3 dni w tygodniu, tel. 726 024 611.
- ◆ Lekarz dentysta z kilkuletnim doświadczeniem, także w Anglii i Holandii, poszukuje ciekawej oferty pracy we Wrocławiu i okolicach, e-mail: joanna.in.the@gmail.com.
- ◆ Pediatra z dużym doświadczeniem w pracy w POZ poszukuje zatrudnienia w Poradni Dziecięcej, tel. 605 675 092.
- ◆ Lekarz dentysta z 21-letnim doświadczeniem zawodowym poszukuje pracy od zaraz. Wrocław, okolice Oławy, Dolny Śląsk, tel. 790 435 568.

INNE

- ◆ Wynajmę gabinet lekarski, obok gabinetów stomatologicznych, w centrum Legnicy, tel. 792 018 931.
- ◆ Do wynajęcia gabinetu lekarskie w pełni wyposażone, Wrocław okolice Skarbowców, tel. 693 144 543.
- ◆ Wynajmę lokal o powierzchni 60 m² i przygotuję go na gabinet lekarski (stomatolog, urolog, ginekolog, fizykoterapia itp.) z zapleczem sanitarnym, stosownie do wymogów lub na 2 mniejsze po 20 m² w Lubinie ul. J. Pawła II 28 woj. Dolnośląskie, tel./fax 76 842 17 73, kom. 605 230 867. Oferta długoterminowa (5-10 lat, czynsz do uzgodnienia), lokalizacja obok apteki na osiedlu mieszkaniowym przy głównej drodze.
- ◆ Polontex S.A. w Poraju tanio sprzedaje Laser zielony GRE-ENLIGHT HPS-SN 2640 rok produkcji 2008 do operacyjnego leczenia gruczolę krokowego oraz światłowodowy operacyjny HPS 5059, e-mail: polontex@polontex.com.pl, tel. 34 369 20 00/02, 665 000 200.
- ◆ Wynajmę lokal na gabinet ortodontyczny przy gabinecie stomatologicznym w celu podjęcia współpracy, kom. 502 730 487.
- ◆ Wydzierżawię gabinet stomatologiczny, Wrocław, ul. Bulwar Ikara 15/6a, kom. 601 74 01 24 lub 71 351 70 84.
- ◆ Wynajmę gabinet na Ołtaszynie, nawiążę współpracę z lekarzem chirurgiem, ortodontą, tel. 604 078 179.

**DYREKCJA ZESPOŁU
OPIEKI ZDROWOTNEJ
W GŁOGOWIE**

pilnie zatrudni

**LEKARZY SPECJALISTÓW
W DZIEDZINIE:**

- chorób wewnętrznych,
- neurologii.

Zapewniamy:

- atrakcyjne warunki płacowe,
- dowolna forma zatrudnienia,
- duże możliwości rozwoju zawodowego.

KONTAKT:

**Zespół Opieki Zdrowotnej
w Głogowie
ul. T. Kościuszki 15, 67-200 Głogów
tel.: 76 837 32 73
kom.: 609 457 199
fax: 76 837 33 77.**

Terminy dyżurów

Prezes DRL Igor Chęciński

przyjmuje codziennie poza dniami wyjazdów służbowych,
info sekretariat: 71 798 80 50.

Wiceprezes DRL Andrzej Wojnar, pon.-czw., 12.30-15.30

Wiceprezes DRL Paweł L. Wróblewski, wt., 14.00-15.00

Wiceprezes DRL Bożena Kaniak, czw., 15.15-16.00

Wiceprezes DRL Alicja Marczyk-Felba, czw., 12.05-13.40

Sekretarz DRL Jacek Chodorski, pon., wt., czw., pt., 14.00-15.00

Skarbnik Małgorzata Niemiec, wt., czw., 15.15-16.00

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej

Piotr Laska, 3. czwartek miesiąca 12.00-13.00

Delegatura Wrocław

Wiceprezes Jakub Trnka,

w dniach posiedzeń Komisji Etyki, 12.30-13.30

Delegatura Jelenia Góra:

wiceprezes Barbara Polek, wt., 10.00-11.00

Delegatura Legnica:

wiceprezes Ryszard Kępa wt., 15.00-16.00

Delegatura Wałbrzych:

wiceprezes Dorota Radziszewska, wt., 15.00-16.00

Przewodniczący Okręgowego Sądu Lekarskiego

Jan Spodzieja czw., 12.00-15.00

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej

Pior Piszko czw., 14.00-17.00

Szpital Powiatowy w Rawiczu Sp. z o.o.

zatrudni

lekarzy po stażu podyplomowym i zdanym egzaminie LEP lub specjalizujących się bądź specjalistów w dziedzinie:

- chorób wewnętrznych na Oddziale Wewnętrznym,
- pediatrii, neonatologii na Oddziale Dziecięcym z Pododdziałem Noworodkowym,
- anestezjologii i intensywnej terapii na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- ginekologii i położnictwa na Oddziale Ginekologiczno-Położniczym,
- chirurgii ogólnej na Oddziale Chirurgicznym.

Oferujemy:

- bardzo dobre warunki finansowe,
- bardzo dobre warunki socjalne,
- fachowa i miła współpraca z personelem szpitala.

**Tel.: 65 546 24 13 do 16 (centrala), wew. 322, 312 lub 65 545 21 62 (sekretariat)
fax: 65 546 70 61, e-mail: kadry@szpitalrawicz.pl**

**Leczenie ropni i torbieli gruczołu Bartholina
metodą własną – lek. med. Zbigniew
Adamiak. Kontakt telefoniczny: 601 729 393.**

**Prywatna Klinika Stomatologiczna zatrudni
lekarza stomatologa z doświadczeniem,
kontakt tel. 668 803 067.**

Gmina Wądroże Wielkie

Wójt Wądroże Wielkie ogłasza konkurs na stanowisko

KIEROWNIKA OŚRODKA ZDROWIA W WĄDROŻU WIELKIM

Konkurs prowadzony jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 6 lutego 2012 r. w sprawie sposobu przeprowadzania konkursu na niektóre stanowiska kierownicze w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą.

1. Kandydaci ubiegający się o stanowisko objęte konkursem powinni spełniać wymogi określone w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. nr 112, poz. 654), tj:

- wykształcenie wyższe,
- posiadanie wiedzy i doświadczenia dającego rękojmię prawidłowego wykonywania obowiązków kierownika,
- co najmniej pięcioletni staż pracy na stanowisku kierowniczym albo ukończone studia podyplomowe na kierunku zarządzanie i co najmniej trzyletni staż pracy,
- brak prawomocnego skazania za przestępstwo popełnione umyślnie.

2. Zainteresowanych prosimy o składanie pisemnych ofert zawierających dokumenty:

- podanie o przyjęcie na stanowisko objęte konkursem,
- życiorys (CV) z uwzględnieniem dokładnego przebiegu pracy zawodowej,

3) kserokopie dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe wymagane do zajmowania stanowiska objętego konkursem,

4) świadectwa pracy potwierdzające spełnienie wymogów określonych w pkt 1 lit. c lub zaświadczenie aktualnego pracodawcy o spełnieniu tych wymagań,

5) inne dokumenty potwierdzające dobre i kwalifikacje zawodowe kandydata,

6) kserokopię dowodu osobistego,

7) pisemną koncepcję programową, organizacyjną i ekonomiczną funkcjonowania Ośrodka Zdrowia w Wądrożu Wielkim,

8) oświadczenie kandydata stwierdzające, że nie był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie (w przypadku zatrudnienia, kandydat zobowiązany zostanie do dostarczenia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego), że posiada pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych, nie został względem niego wydany zakaz pracy na stanowisku objętym konkursem oraz zakaz pełnienia funkcji kierowniczych związanych z dysponowaniem środkami publicznymi,

9) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb konkursu,

zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. nr 101, poz. 926, ze zm.).

Wymagane dokumenty, w zamkniętej kopercie opisanej imieniem, nazwiskiem, adresem i numerem telefonu kontaktowego, z dopiskiem „Konkurs na stanowisko Kierownika Ośrodka Zdrowia w Wądrożu Wielkim”, należy składać osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy w Wądrożu Wielkim lub za pośrednictwem poczty na adres: Urząd Gminy w Wądrożu Wielkim, 59-430 Wądroże Wielkie 64, w terminie do dnia 22 sierpnia 2012 r. do godz. 14.00. (decyduje data wpływu dokumentów do Urzędu Gminy w Wądrożu Wielkim).

Oferty, które wpłyną po wyżej określonym terminie nie będą rozpatrywane.

Dokumenty przedłożone w kserokopiiach muszą być potwierdzone za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego, organ samorządu terytorialnego lub samego kandydata.

Materiały informacyjne o stanie prawnym, organizacyjnym i ekonomicznym zakładu dostępne są w Ośrodku Zdrowia w Wądrożu Wielkim, tel. 76 887 44 21.

**Wójt Gminy Wądroże Wielkie
Seweryn Sterc**

